

CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS
Manises

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

6é PRIMÀRIA Curs 2020/2021

Basada en la **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE). A més a més, tindrem en compte les concrecions del currículum de dita llei; a nivell nacional el **RD 126/2014, de 28 de Febrer** i a nivell autonòmic del **Decret 108/2014, de 4 de juliol** del Consell pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana

Realitzada per:	Revisada per:
Equip Docent 6É CURS	Cap d' estudis:
Data: 14/09/2020	Data: 11/01/21

Contenido

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Justificació.....	4
1.2. Contextualització (avaluacions inicials)	5
1.3 El Col·legi.....	6
2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA.	9
3. COMPETÈNCIES.	13
3.1. Contribució de l'àrea de Ciències de la Naturalesa a l'adquisició de les competències.	15
3.2 Contribució de l'àrea de les Ciències Socials a les competències clau.	17
3.3. Contribució de l'àrea de Llengua i Literatura (Castellà) a l'adquisició de les competències.....	19
3.4 Contribució de l'àrea de Matemàtiques a l'adquisició de les competències.	19
3.5 Contribució de l'àrea d'Angles a l'adquisició de les competències.	20
3.6 Contribució de l'àrea d'Educació Física a l'adquisició de les competències.	21
3.7 Contribució de l'àrea de Valors Socials i Cívics a l'adquisició de les competències.	21
3.8 Contribució de l'àrea d'Educació Artística a l'adquisició de les competències.	25
3.9 Contribució de l'àrea de Religió a l'adquisició de les competències.	28
3.10 Contribució de l'àrea de Llengua i Literatura (Valencià) a l'adquisició de les competències.....	30
4. CONTINGUTS.	33
4.1. Ciències de la naturalesa	33
4.2. Matemàtiques.....	37
4.3. Valors socials i cívics	42
4.4. Valencià: llengua i literatura/llengua castellana y literatura.....	45
4.5. Ciències socials	54
4.7. Plàstica	57
5. UNITATS DIDÀCTIQUES. PROJECTES DE TREBALL	73
6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.	77
6.1. Metodologia general i específica.....	77
6.2. Metodologia en cas de confinament.....	78
6.3 Recursos Didàctics i Organitzatius.	78
7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.....	81
7.1. Criteris d'avaluació- Instruments d'avaluació.	81

7.2 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.....	134
8.MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.	135
8.1 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:	135
8.2 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat de compensació educativa:	136
8.3 Activitats complementàries.....	136
9. ELEMENTS TRANSVERSALS.....	137
9.1 Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.	137
9.3 Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.....	138
9.4 Emprenedoria	138
10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT.....	139
10.1 Avaluació Pràctica Docent.	139
10.2 Indicadors d'Èxit per Avaluar la Programació Didàctica.	152
11.ANNEXOS.....	157

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Justificació.

La present Programació Didàctica es regula per l'establert en:

- La Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa. (LOMQUE).
- Real Decreto 126/2014, de 28 de febrero, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.
- Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum i desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària en la Comunitat Valenciana.
- Decret 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel que es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol.
- Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Tal com queda reflectit en l'article 91 de la Llei orgànica d'Educació 2/2006 (LOE), i no modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, en la qual es basa la present programació, es concreten les funcions del professorat i s'estableix com a responsabilitat del docent "la programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats".

Així mateix, segons l'article 12.1 del Decret 108/2014: Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques. En educació primària, la planificació de la programació docent de cada àrea serà de curs. En conseqüència, les programacions didàctiques seran elaborades per l'equip docent conformat pels mestres i mestres que impartisquen docència en el respectiu curs de l'etapa, coordinats per la direcció d'estudis o qui tinga atribuïdes les seues funcions, i atesa la necessària coordinació entre les diferents àrees. Per últim, al DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, estableix:

ANNEX: Modificació del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

Article 5. Horari.

1. Amb l'objectiu d'oferir una major flexibilitat a la jornada lectiva, l'horari lectiu setmanal permet als centres educatius programar en sessions d'entre 45 minuts i 60 minuts i, a més, es possibilita l'aplicació de projectes d'innovació pedagògica, projectes de contingut competencial, interdisciplinaris i tasques d'equips, dins del marc de l'autonomia que els centres tenen reconeguda en la llei d'educació vigent.

2. e) Els períodes lectius setmanals de lliure disposició es poden assignar a diverses àrees o a projectes interdisciplinaris, els objectius dels quals siguin assegurar a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum, especialment a millorar la competència comunicativa oral de l'alumnat; a aquest darrer aspecte no es dedicarà menys d'1 hora. La distribució d'aquests períodes lectius no podrà ser aplicada a una sola àrea.

5. Per fomentar la innovació i promoure l'autonomia dels centres, la programació didàctica es pot dur a terme mitjançant projectes específics, com ara, treball per projectes, per àmbits, interdisciplinaris, adreçats a millorar l'èxit escolar que asseguren a l'alumnat l'adquisició de les competències i els objectius del currículum. Aquests projectes han de tractar, com a mínim, els aspectes següents:

- a) L'assignació dels elements del currículum de més d'una de les àrees establertes en la normativa vigent.
- b) L'avaluació del projecte.
- c) La concreció de la càrrega horària del projecte i la distribució d'aquesta.

1.2.Contextualització (avaluacions inicials)

Aquesta Programació Didàctica dirigida a 6é A i 6é B, part dels informes del nivell d'aprenentatge dels alumnes del curs 2019-2020, intentant donar resposta a les possibles carències que es donaren durant el temps de confinament.

Basant-nos en els resultats de les avaluacions inicials, observem que en **6é A**, cal començar el curs reforçant l'expressió oral i escrita de les àrees de Valencià: Llengua i Literatura i l'expressió escrita de *Llengua Castellana y Literatura*. Així mateix, és fonamental reforçar les diferents categories gramaticals de ambdós llengües, per tal que l'alumnat tinga una base per a fer front als continguts gramaticals i sintàctics de 6é d'Educació Primària. Per a acabar, és molt important treballar continguts geomètrics i d'estadística i probabilitat, així com el bloc de continguts de Mesura de l'àrea de Matemàtiques.

Basant-nos en els resultats observats de les avaluacions inicials de les àrees instrumentals, en **6é B** cal reforçar l'expressió oral i escrita tant en valencià com en castellà. En matemàtiques, el bloc de geometria i les operacions amb decimals

Aquesta informació ens farà reflexionar cap a la consecució d'una programació didàctica més real i adequada a les necessitats del nostre alumnat.

1.3 El Col·legi

El col·legi Públic d'educació Infantil i Primària José García Planells és un dels huit centres escolars de Manises. És un centre de nova construcció, any 2004, que va vindre a substituir el ja existent en molt mal estat.

Està format per:

Sis unitats d'infantil Dotze de primària. Una de pedagogia terapèutica més una habilitada, les quals actuen de tutores.

Una d'audició i Llenguatge més una habilitada, les quals actuen de suport en la etapa d'educació infantil.

2 orientadores del SPE a temps parcial

Tal i com apareix reflectit a la RESOLUCIÓ de 17 de juliol de 2020, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària durant el curs 2020-2021, cada centre educatiu ha elaborat un protocol d'actuació. En concret, a l'equip docent de 5é i 6é s'han creat 4 grups no estables amb la totalitat de l'alumnat.

El centre es troba ple, amb moltes aules amb rati de més de 25 xiquets. El gran nombre de xiquets per aula farà necessari incloure millores en les relacions personals i laconvivència.

Objectius de centre

No es pot oblidar els objectius que com a centre marquen el nostre estil educatiu. Objectius amb els alumnes

1.-Afavorir l'adquisició de coneixements bàsics, procediments, habilitats, destreses i hàbits d'estudi i treball, que li permeten, desenvolupar-se amb soltesa en la vida i accedir a altres etapes educatives

2.-Desenvolupar actituds que afavorisquen la comprensió dels altres i de sí mateix 3.-

Desenvolupar actituds que milloren el respecte i la convivència amb els demés.

4.-Desenvolupar actituds de justícia i igualtat entre els alumnes i rebutjar les discriminacions en les seues relacions socials

5.-Fomentar actituds de cooperació i democràcia.

6.-Ajudar als alumnes a descobrir el seu entorn, interaccionar amb ell per gaudir, millorar i conservar-lo.

Objectius amb els professors

1.-Afavorir el desenvolupament integral de l'alumnat, personal, física i socialment.

2.-Afavorir la competència professional dels professors i professores del col·legi, millorar el seu prestigi

social i la seua imatge.

3.-Gestionar els recursos i materials per garantir una òptima eficàcia del seu ús i donar resposta a les demandes i necessitats

Objectius amb la resta de la Comunitat Educativa

1.-Implicar als pares i mares en el procés educatiu dels seus fills i filles contribuint al seu desenvolupament integral.

2.-Ser conseqüents amb l'elecció d'aquest centre educatiu, la seua llibertat per elegir centre docent i respectar el decidit per la majoria representada en els òrgans de govern.

Objectius amb altres institucions

1.-Fomentar i potenciar la col·laboració i participació dels membres de la Comunitat Educativa i Institucions de l'entorn.

Disseny particular del Valencià.

Segons el decret 127/2012 de 3 d' agost desenvolupem un programa Plurilingüe de ensenyament en Valencià PPE.

FILS CONDUCTORS DEL NOU CURS 2020/21

- Treballar la convivència a l'aula amb diàleg, assemblees, aplicació del Pla de convivència del Centre i la col·laboració familiar.
- Incidir en hàbits d'ordre i d'estudi, organització de materials, llibretes,etc.
- Treballar la responsabilitat, l'autonomia i el desenvolupament moral seguint les activitats del Programa de Manuel Segura.
- Continuar amb la implicació de les famílies tant en tutories individuals com en reunions generals d'orientació familiar.
- Establir compromisos de millora tant per part de l'alumnat com de la mestra, i reptes personals per al nou curs.
 - Flexibilitzar el treball i donar-li dinamisme per a portar millor la situació estranya provocada per la actual pandèmia de la Covid-19, que ens obliga a la distància física i social en l'aula i els diferents espais del centre.
 - Tindre previst la continuïtat del treball en cas d'un nou confinament.

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA VINCULATS AMB L'ÀREA.

Els objectius estableixen les capacitats que l'alumnat han d'aconseguir en finalitzar el procés educatiu, tot referint-se, com a mínim, a cinc grans tipus de capacitats humanes: cognitives o intel·lectuals, psicomotrius, afectives, de relació interpersonal i d'actuació i inserció social.

Segons el **Reial Decret 126/2014 de 28 de febrer**, en el seu article 7, s'estableixen els objectius generals per a l'etapa d'Educació Primària, que són els següents:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb aquestes, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, i també el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, i també actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la prevenció i per a la resolució pacífica de conflictes, que els permeten actuar amb autonomia en l'àmbit familiar i domèstic, i també en els grups socials amb què es relacionen.
- d) Conèixer, comprendre i respectar les diverses cultures i les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no-discriminació de persones amb discapacitat.
- e) Conèixer i utilitzar de manera apropiada el castellà i el valencià, i desenvolupar hàbits de lectura.
- f) Adquirir en, almenys, una llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta expressar i comprendre missatges senzills i resoldre situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requerisquen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, i també ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- h) Conèixer els aspectes fonamentals de les ciències de la naturalesa, les ciències socials, la geografia, la història i la cultura.

- i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren.
- j) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals.
- k) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física i l'esport com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- l) Conèixer i valorar els animals més pròxims a l'ésser humà i adoptar formes de comportament que afavorisquen la seua cura.
- m) Desenvolupar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, i també una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.
- n) Fomentar l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit.

Totes les àrees es relacionen amb la major part dels objectius curriculars. No obstant això, hi ha dos tipus de relacions:

- Una relació disciplinària, quan l'àrea respon a l'àmbit concret a què es refereix l'objectiu.
- Una relació de transversalitat, quan l'objectiu es refereix a àmbits que han d'impregnar tots els elements del currículum.

Les taules següent resumeixen aquestes relacions entre els objectius curriculars i les diferents àrees:

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES DE LA NATURALES		RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES SOCIALS		RELACIÓ AMB LLENGUA I LITERATURA (Castellà)		RELACIÓ AMB LES MATEMÀTIQUES		RELACIÓ AMB ANGLÉS	
	D	T	D	T	D	D	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES DE LA NATURALES		RELACIÓ AMB LES CIÈNCIES SOCIALS		RELACIÓ AMB LLENGUA I LITERATURA (Castellà)		RELACIÓ AMB LES MATEMÀTIQUES		RELACIÓ AMB ANGLÉS	
	D	T	D	T	D	D	D	T	D	T
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària

*(T) relació de transversalitat

OBJECTIUS CURRICULARS	RELACIÓ AMB EDUCACIÓ FÍSICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ SOCIAL I CÍVICA		RELACIÓ AMB EDUCACIÓ ARTÍSTICA		RELACIÓ AMB RELIGIÓ		RELACIÓ AMB LENGUA I LITERATURA	
	D	T	D	T	D	T	D	T	D	T
Objectiu a.)										
Objectiu b.)										
Objectiu c.)										
Objectiu d.)										
Objectiu e.)										
Objectiu f.)										
Objectiu g.)										
Objectiu h.)										
Objectiu i.)										
Objectiu j.)										
Objectiu k.)										
Objectiu l.)										
Objectiu m.)										
Objectiu n.)										

*(D) relació disciplinària

*(T) relació de transversalitat

3. COMPETÈNCIES.

«Seguint la Recomanació 2006/962/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent, aquest Reial Decret es basa en la potenciació de l'aprenentatge per competències, integrades en els elements curriculars per a propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge. S'hi proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació, que han de suposar un canvi important en les tasques que han de resoldre els alumnes, i plantejaments metodològics innovadors. La competència és una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivació, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per a aconseguir una acció eficaç. Es considera, doncs, com a coneixement en la pràctica un coneixement adquirit a través de la participació activa en pràctiques socials que, com a tals, es poden desenvolupar tant en el context educatiu formal, per mitjà del currículum, com en els contextos educatius no formals i informals».

«S'hi adopta la denominació de les competències clau definides per la Unió Europea. Es considera que "les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seua realització i desenvolupament personal, i també per a la ciutadania activa, la inclusió social i l'ocupació". S'hi distingeixen set competències clau essencials per al benestar de les societats europees, el creixement econòmic i la innovació, i s'hi descriuen els coneixements, les capacitats i les actituds essencials vinculades a cada una».

Les competències clau del currículum són les següents:

COMPETÈNCIES
Competència en Comunicació lingüística (CCLI)
El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua.
Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT)
Potència la introducció als mètodes del coneixement científic i al coneixement de medi natural i els seus recursos. Això és necessari per a actuar en la protecció del medi ambient i aconseguir un desenvolupament sostenible.
Competència digital (CD)
Fa possible l'obtenció, registre, interpretació i comunicació del coneixement a través de mitjans digitals, Internet i per mitjà de les TIC. El seu aprofitament en l'aprenentatge requereix el maneig responsable de diverses ferramentes i programes per a obtenir informació, filtrar-la de

manera crítica, crear continguts, compartir-los i interactuar en la Xarxa.

Competència per a aprendre a aprendre (CAA)

Potència la reflexió sobre un mateix com a aprenent, sobre les estratègies que més s'ajusten als requeriments de la tasca i al seu grau de destresa. Així mateix, es promou la confiança en les seues possibilitats i la participació en situacions d'Aprenentatge Cooperatiu.

Competència social i cívica (CSC)

S'integren coneixements diferents i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Aquestes característiques contribueixen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.

Competència Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)

Fomenta la autonomia progressiva en la presa de decisions i planificació d'actuacions, en la resolució de problemes de temàtica social, i potència el seu sentit crític i sentit de la responsabilitat.

Competència en Consciència i expressions culturals (CEC)

Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges.

Alguns dels trets característics de les competències són els següents:

- ☒ Són aprenentatges que es consideren imprescindibles.
- ☒ Constitueixen un saber, un saber fer i un saber ser. Es tracta de tots aquells recursos que el subjecte és capaç de mobilitzar de forma conjunta i integrada per resoldre amb eficàcia una situació en un context donat.
- ☒ Són sabers multifuncionals i transferibles, perquè l'adquisició d'una competència implica el desenvolupament d'esquemes cognitius i d'acció que es poden aplicar en diversos contextos, segons les necessitats.
- ☒ Tenen un caràcter dinàmic i il·limitat, ja que el grau d'adquisició d'una competència no té límit, sinó que es tracta d'un continu en el qual cada persona, al llarg de tota la seua vida,

va adquirint graus diferents de suficiència depenent de les necessitats acadèmiques i laborals que se li van plantejant.

- ☒ Són avaluables, atès que es tradueixen en accions i tasques observables.
- ☒ Requereixen un aprenentatge situat, vinculat a un determinat context i a unes determinades tasques.

3.1. Contribució de l'àrea de Ciències de la Naturalesa a l'adquisició de les competències.

El treball en Ciències de la Naturalesa es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per la gran importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos de treball vinculats al mètode científic. No obstant això, també s'hi tracten un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En aquest cas, s'estableix una relació de caràcter disciplinari, ja que aquesta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Ciències de la Naturalesa. Alguns aspectes propis d'aquesta competència que s'hi desenvolupen són els següents:

- ☒ Producció i interpretació de diferents tipus d'informació.
- ☒ Anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.
- ☒ Solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.
- ☒ Interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana.
- ☒ Comprensió d'esdeveniments.
- ☒ Predicció de conseqüències d'una determinada actuació.
- ☒ Valoració i interès per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Iniciació a l'activitat científica, en el qual es recullen procediments i estratègies pròpies del mètode científic que serviran com a referent als aprenentatges d'altres àrees. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta

competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general, i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme, atès que és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- ☐ Comunicació oral i escrita.
- ☐ Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- ☐ Construcció i comunicació del coneixement.
- ☐ Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el medi i ofereixen, a més, eines atractives que motiven i faciliten els aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la cerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i també la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Competència social i cívica. En aquesta competència s'integren diversos coneixements i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències de la Naturalesa proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en què s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els les destreses o habilitats, les actituds i els coneixements necessaris amb criteri propi, a fi d'assolir l'objectiu previst. El mètode científic, vinculat a l'àrea de Ciències de la Naturalesa, proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les habilitats següents:

- ☐ Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- ☐ Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que s'hi plantegen.
- ☐ Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressió cultural. Les tècniques i els recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges. En aquest sentit, qualsevol saber s'impregna d'aquesta competència, ja que possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges amb una forma gràfica, clara, atractiva i eficaç.

3.2 Contribució de l'àrea de les Ciències Socials a les competències clau.

El treball en Ciències Socials es relaciona directament amb les competències socials i cíviques i amb la consciència i les expressions culturals, que li serveixen de context d'estudi, sobretot, en els cursos més alts. Les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre tenen una vinculació transversal molt estreta amb l'àrea per la gran importància que s'hi atorga al desenvolupament de processos de treball, mètodes d'estudi i aspectes relacionats amb la reflexió sobre els mateixos avanços. No obstant això, també s'hi tracten una gran quantitat d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència social i cívica. En aquesta competència estan integrats els coneixements fonamentals de l'àrea, així com un gran nombre d'habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. Les Ciències Socials proporcionen un context significatiu per al desenvolupament d'aquesta competència perquè ofereixen sabers, se sustenten en processos de treball que es desenvolupen en diferents situacions d'aprenentatge i aborden actituds en relació amb el mateix individu, amb el seu entorn immediat i, en un sentit ampli, amb el món que l'envolta.

Consciència i expressió cultural. Des d'un enfocament cultural, l'àrea de Ciències Socials ofereix un context carregat de contingut i un punt de partida per desenvolupar en els alumnes la sensibilitat i la valoració pels aspectes culturals, més propers en un primer moment, i amplis en cursos superiors.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La relació de l'àrea de Ciències Socials amb aquesta competència és transversal, ja que utilitza molts dels seus mètodes, coneixements i processos per observar l'entorn, recollir dades, analitzar-los i extraure conclusions. Els aspectes propis de la competència matemàtica que es relacionen directament amb els aprenentatges d'aquesta àrea són els següents:

- ☐ El coneixement sobre el canvi i les relacions que s'estableixen entre els fets i els fenòmens comporta comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc, amb la finalitat d'utilitzar models matemàtics adequats per a descriure'l i predir-lo.
- ☐ L'anàlisi d'aspectes quantitius i qualitius de la realitat.
- ☐ La solució de problemes relacionats amb la vida quotidiana i amb el món laboral.
- ☐ La interacció amb el món físic, tant en els seus aspectes naturals com en els generats per l'acció humana.
- ☐ La comprensió de successos.
- ☐ La predicció de conseqüències d'una determinada actuació.
- ☐ La valoració i l'interès per la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, de les altres persones i de la resta dels éssers vius.

En l'àmbit de les competències bàsiques en ciència i tecnologia, s'estableix un estret vincle amb les Ciències Socials, ja que és del tot impossible comprendre la realitat actual sense interpretar-la en clau d'avanços científics i tecnològics. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– de la mateixa manera com s'actua davant els reptes i problemes propis de les activitats científiques i tecnològiques.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Continguts comuns en el qual es recullen procediments i estratègies de treball, d'anàlisi de fenòmens, representació d'informació, etc. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis del seu estudi contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general i en aquesta àrea en particular, la competència lingüística té un gran protagonisme perquè és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- ☐ Comunicació oral i escrita.
- ☐ Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- ☐ Construcció i comunicació del coneixement.
- ☐ Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadora dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la recerca, l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i sobre la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. La metodologia de treball pròpia de les Ciències Socials proporciona elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les següents habilitats:

- ☐ Creativitat i innovació per buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- ☐ Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que es plantegen.
- ☐ Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

3.3. Contribució de l'àrea de Llengua i Literatura (Castellà) a l'adquisició de les competències.

L'assignatura de Llengua Castellana i Literatura és bàsica per a l'adquisició de la competència lingüística. A més, les possibilitats de comunicació que plantegen les TIC estan presents en elements curriculars de tots els blocs (obtenció, tractament i comunicació de la informació), per tant, per mitjà de l'aprenentatge de la llengua es contribueix a l'adquisició de la competència digital. D'altra banda, les diferents destreses comunicatives s'apliquen a l'obtenció, el tractament i la comunicació de la informació en diferents àmbits, però especialment en l'escolar, amb la qual cosa l'assignatura de Llengua i Literatura Castellana contribueix en gran manera a la competència d'aprendre a aprendre, mentre que el plantejament d'elaboració de productes lingüístics il·literaris de manera individual o cooperativa, la situa clarament en el pla de les competències socials i cíviques i permet que s'estimule el sentit d'iniciativa i l'esperit emprenedor. Finalment, l'estudi de les diverses varietats del castellà i de les llengües parlades a Espanya i el coneixement de la literatura pròpia i de la literatura universal contribueixen al desenrotllament de la consciència i les expressions culturals.

En resum, l'eix del currículum d'esta assignatura persegueix la millora de la competència comunicativa de l'alumnat de manera que siguin capaços d'interactuar satisfactòriament en tots els àmbits que formen o formaran part de la seua vida. Açò exigeix una reflexió sobre el codi lingüístic propi i els mecanismes d'usos orals i escrits de cada llengua, les estratègies de comunicació comuna i per tant transferibles a totes les llengües que utilitzen o poden utilitzar, i la capacitat d'interpretar i valorar el món i de formar les seues pròpies opinions a través de la lectura crítica de les obres literàries més importants de tots els temps.

3.4 Contribució de l'àrea de Matemàtiques a l'adquisició de les competències.

El treball en Matemàtiques es relaciona directament amb les competències en ciència i tecnologia i la competència per a aprendre a aprendre, per l'enorme importància que s'atorga en l'àrea al desenvolupament de processos, mètodes i actituds. No obstant això, també s'hi tracten un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En aquest cas, s'estableix una relació de caràcter disciplinari, ja que aquesta competència està vinculada directament a conceptes, procediments i actituds de l'àrea de Matemàtiques. En relació amb això, podem establir que el desenvolupament de la competència matemàtica implica els aspectes següents:

- ☐ Coneixement sobre els números, les mesures, les estructures, les operacions i les representacions matemàtiques, així com la comprensió dels termes i conceptes matemàtics.
- ☐ L'adquisició d'una sèrie de destreses matemàtiques que requereixen l'aplicació dels coneixements en diferents contextos, el desenvolupament de diferents tipus de raonament i l'ús del llenguatge matemàtic.
- ☐ La valoració del rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

Alguns aspectes propis d'aquesta competència que es desenvolupen són els que segueixen:

- ☐ Comprensió i utilització de criteris quantitius per a comprendre l'entorn i obtindre conclusions sobre aquest.
- ☐ Comprensió de relacions espacials i geomètriques entre els elements, tant concrets com abstractes.
- ☐ Reconeixement del canvi en les relacions entre objectes i situacions, vinculat a les relacions temporals.
- ☐ L'anàlisi de dades, la reelaboració d'aquestes dades i l'obtenció de conclusions a partir d'aquests processos.
- ☐ Aplicació dels mètodes matemàtics i del seu llenguatge específic a l'estudi i explicació dels fenòmens propis d'altres disciplines.

3.5 Contribució de l'àrea d'Angles a l'adquisició de les competències.

En el marc de les competències clau, per a l'adquisició de la competència lingüística en llengua estrangera, igual que per a l'adquisició en les llengües cooficials, resulta fonamental treballar de manera simultània i coordinada des de les tres àrees el desenvolupament de la capacitat lectora i el domini de l'escriptura, a fi de fixar així les bases perquè tot l'alumnat dominen les destreses orals i escrites al mateix temps en totes les llengües objecte d'aprenentatge. De manera semblant, la planificació de les tasques en estes tres àrees s'ha d'ajustar a un disseny metodològic sistematitzat que incidisca en activitats orientades a l'adquisició gradual de comprensió, velocitat i eficàcia en la lectoescriptura, en l'enriquiment del cabal lèxic i, en definitiva, en un millor ús de la llengua.

El desenvolupament de la competència lectora, a més, té com a objectiu un acostament progressiu a la literatura que consolide, en totes les llengües del currículum, els hàbits lectors, la creativitat, la consciència crítica i el gaudi estètic.

S'ha d'incidir de manera especial en l'aprofitament didàctic de recursos digitals, entesos com a ferramenta essencial per a iniciar l'alumnat en l'adquisició gradual de mecanismes autònoms d'aprenentatge de l'anglès, adaptats sempre a l'edat i a les peculiaritats, així com en el desenvolupament de la competència digital, particularment en els continguts relacionats amb l'expressió escrita (producció i interacció) i en les activitats de registre de conversacions orals.

Les tecnologies digitals afavoreixen la competència d'aprendre a aprendre, facilitant la consciència de millora i avaluació de processos

d'aprenentatge. Cal tindre en compte, a més, que el context digital és actualment un mitjà prioritari en què es produïx interacció i que la pràctica en eixe context és fonamental per a adquirir

una competència comunicativa plena, com també per a facilitar qualsevol situació d'aprenentatge. No obstant això, la competència d'aprendre a aprendre està present en tots els blocs de l'àrea, en els apartats d'estratègies d'aprenentatge respectius.

Les competències socials i cíviques també apareixen implícites en cada un dels blocs, quan es treballen els continguts socioculturals en diferents contextos.

El sentit d'iniciativa i esperit emprenedor es desenrotlla en els blocs 2 i 4, referits a la producció i interacció oral i escrita, relacionant els continguts propis d'estos blocs amb les habilitats d'autoregulació, de confiança en un mateix, de sentit crític, de gestió de projectes i participació en equips de treball.

La competència relacionada amb la consciència i expressions culturals, així com els valors que sustenten la pau, la igualtat, el respecte i la justícia es desenrotllen en tots els blocs, ja que es deriva de la mateixa naturalesa de l'àrea.

3.6 Contribució de l'àrea d'Educació Física a l'adquisició de les competències.

Respecte a l'aportació de l'àrea per al desenrotllament d'un aprenentatge competencial, l'Educació Física contribuïx a l'adquisició de la competència social i cívica, aprenent a conviure, respectar les diferències i desenrotllant la cooperació i la solidaritat, mostrant una actitud crítica davant la violència en l'esport. A la competència digital, seleccionant, elaborant i compartint informació referent a l'àrea. També cal potenciar el treball en grup de forma col·laborativa per a generar una consciència ètica i moral que previnga situacions de violència com el ciberassetjament escolar (ciberbullying). A la competència d'aprendre a aprendre, en iniciar-se en l'aprenentatge motriu per a continuar-lo de forma autònoma, transferint-lo a activitats físiques, esportives i expressives cada vegada més complexes.

Contribuïx a la competència de sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, en donar protagonisme a l'alumne/a en l'organització d'activitats físiques i pren decisions, manifestant perseverança, autosuperació i actitud positiva davant les dificultats. I a la competència de consciència i expressions culturals, valorant les manifestacions culturals com són l'esport, els jocs tradicionals propis de la seua comunitat i les activitats expressives.

3.7 Contribució de l'àrea de Valors Socials i Cívics a l'adquisició de les competències.

L'àrea de Valors Socials i Cívics impregna el desenvolupament de totes les competències clau, ja que en totes es posen en joc elements del desenvolupament personal i social dels individus.

Concretament, l'àrea es vincula de la manera següent amb cada una de les competències:

Competència en Comunicació lingüística. Aquesta competència s'assenta en tres eixos fonamentals:

- ☐ El component comunicatiu del procés de desenvolupament de l'ésser humà, que és propi del seu àmbit.
- ☐ El valor que proporciona com a vehicle per a l'adquisició de nous aprenentatges, com a mitjà per processar el coneixement i com a contacte amb la diversitat cultural.
- ☐ La seua faceta com a instrument fonamental per a la socialització i l'aprofitament que té en l'àmbit de l'experiència educativa, per ser una via privilegiada d'accés al coneixement dins i fora de l'escola.

Els valors i les actituds que l'individu posa en funcionament per desenvolupar la seua competència en Comunicació lingüística, i que estan directament relacionats amb l'àrea de Valors Socials i Cívics són:

- ☐ El respecte a les normes de convivència.
- ☐ L'exercici actiu de la ciutadania.
- ☐ El desenvolupament de l'esperit crític.
- ☐ El respecte als drets humans i el pluralisme.
- ☐ La concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència i per a la resolució de conflictes.
- ☐ El desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits.
- ☐ L'actitud de curiositat, interès i creativitat envers l'aprenentatge.
- ☐ El gaudi personal que proporcionen les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) i el valor que tenen en el reforç de la motivació envers l'aprenentatge.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La relació que s'estableix entre aquesta competència i l'àrea de Valors Socials i Cívics està relacionada amb la consecució i sostenibilitat del benestar social en la mesura en la qual aquest exigeix conductes i presa de decisions personals estretament vinculades a la capacitat crítica i visió raonada i raonable de les persones. En l'àmbit d'aquesta competència, són trobem amb dos aspectes bàsics:

- ☐ **La competència matemàtica** inclou actituds i valors que es basen en el rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

- ☐ **Les competències científica i tecnològiques** són aquelles que proporcionen un acostament al món físic i a la interacció responsable amb aquest des d'accions, tant individuals com col·lectives, orientades a la conservació i millora del medi natural, decisives per a la protecció i el manteniment de la qualitat de vida i el progrés dels pobles.

Competència digital. Implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per aconseguir els objectius relacionats amb el treball, el maneig, l'aprenentatge, l'ús del temps lliure, la inclusió i participació en la societat.

Les actituds i els valors vinculats a aquesta competència permetran als alumnes adaptar-se a les noves necessitats que estableixen les tecnologies, adaptar aquestes tecnologies a les pròpies finalitats i adquirir la capacitat d'interaccionar socialment entorn d'aquestes. Es tracta que desenvolupen una actitud activa, crítica i realista envers les tecnologies i els mitjans tecnològics, valorant les seues fortaleces i debilitats i respectant principis ètics en el seu ús. La competència digital implica, a més, la participació i el treball col·laboratiu, i també la motivació i la curiositat per l'aprenentatge i la millora en l'ús de les tecnologies.

Competència per a aprendre a aprendre. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord amb els propis objectius i necessitats. La motivació i la confiança són crucials per a l'adquisició d'aquesta competència. Ambdues es potencien des del plantejament de metes realistes a curt, mitjà i llarg termini. En aconseguir-se les metes augmenta la percepció d'autoeficàcia i la confiança, i amb això s'eleva els objectius d'aprenentatge de forma progressiva.

Competència social i cívica. Les competències socials i cíviques, vinculades estretament a l'àrea de Valors Socials i Cívics, tenen presència en els àmbits següents: en l'habilitat i capacitat dels individus per utilitzar els coneixements i actituds sobre la societat i adaptar-los als propis contextos i necessitats; en el desenvolupament d'estratègies que permeten interpretar fenòmens i problemes socials en contextos cada vegada més diversificats; en la capacitat per elaborar respostes, prendre decisions i resoldre conflictes; en les actituds que permeten interactuar amb altres persones i grups conforme a normes basades en el respecte mutu i en conviccions democràtiques.

- ☐ **La competència social** es relaciona amb el benestar personal i col·lectiu. Exigeix entendre la manera en què les persones poden procurar-se un estat de salut física i mental òptim, tant

per a elles mateixes com per a les seues famílies, i per al seu entorn social proper, i saber que un estil de vida saludable pot contribuir.

Així mateix, aquesta competència inclou actituds i valors com una forma de col·laboració, la seguretat en un mateix i la integritat i honestedat.

- ▣ **La competència cívica** es basa en el coneixement crític dels conceptes de democràcia, justícia, igualtat, ciutadania i drets civils, i també de la seua formulació en la Constitució espanyola, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i en declaracions internacionals, i de la seua aplicació per part de diverses institucions a escala local, regional, nacional, europea i internacional.

Les actituds i valors inherents a aquesta competència són aquells que es dirigeixen al ple respecte dels drets humans, inclosa la igualtat com a base de la democràcia, i l'apreciació i la comprensió de les diferències existents entre els sistemes de valors vinculats a diferents creences religioses o grups culturals o ètnics; inclou també les activitats cíviques i el suport a la diversitat i la cohesió socials i al desenvolupament sostenible, així com la voluntat de respectar els valors i la intimitat dels altres i la recepció reflexiva i crítica de la informació procedent dels mitjans de comunicació.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Requereix el desenvolupament d'actituds i valors com la predisposició a actuar d'una forma creadora i imaginativa; l'autoconeixement i l'autoestima; l'autonomia o independència, l'interès i esforç i l'esperit emprenedor. Es caracteritza per la iniciativa, la proactivitat i la innovació, tant en la vida privada i social com en la professional. També està relacionada amb la motivació i la determinació a l'hora de complir els objectius, tant personals o com establits en comú amb altres, incloent-hi l'àmbit laboral.

Consciència i expressió cultural. El desenvolupament d'aquesta competència implica actituds i valors personals d'interès, reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i culturals, i per la conservació del patrimoni. Exigeix també valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Al seu torn, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

3.8 Contribució de l'àrea d'Educació Artística a l'adquisició de les competències.

Respecte a les competències clau, l'àrea d'Educació Artística contribueix al desenvolupament de totes, gràcies al caràcter integrador que té. Des d'un punt de vista disciplinari, l'àrea contribueix a l'adquisició de la competència en consciència i expressió cultural i a la competència matemàtica, científica i tecnològica.

Competència de consciència i expressió cultural és la competència relacionada directament amb l'àrea. L'Educació artística té tres enfocaments fonamentals: el desenvolupament de l'expressió creativa d'idees, experiències i emocions a través de la música o les arts plàstiques; el desenvolupament de l'habilitat per comparar opinions creatives i expressives d'un mateix amb les dels altres amb esperit crític i actitud oberta i respectuosa; i el descobriment d'obres artístiques, la seua apreciació i gaudi, la consciència de l'herència cultural en manifestacions artístiques com danses, músiques i obres plàstiques, i el manteniment d'una actitud oberta a la diversitat de l'expressió cultural.

La competència per a la consciència i expressió cultural requereix dels aspectes de desenvolupament següents:

- ▣ **Coneixements** que permeten accedir a les diferents manifestacions sobre l'herència cultural (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera). Comprèn la concreció de la cultura en diferents autors i obres, i també en diferents gèneres i estils, tant de les belles arts (música, pintura, escultura, arquitectura, cinema, literatura, fotografia, teatre i dansa) com d'altres manifestacions artisticoculturals de la vida quotidiana (habitatge, vestit, gastronomia, arts aplicades, folklore, festes...). Incorpora, així mateix, el coneixement bàsic de les principals tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana.
- ▣ **Destreses** com l'aplicació de diferents habilitats de pensament, perceptives, comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic per poder comprendre-les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les. L'expressió cultural i artística exigeix també desenvolupar la iniciativa, la imaginació i la creativitat expressades a través de codis artístics, i també la capacitat d'emprar diferents

materials i tècniques en el disseny de projectes. A més, en la mesura en què les activitats culturals i artístiques comporten sovint un treball col·lectiu, cal disposar d'habilitats de cooperació i tindre consciència de la importància de donar suport a les contribucions alienes i apreciar-les.

- **Actituds i valors personals d'interès**, reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i culturals, i per la conservació del patrimoni. Exigeix també valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Igualment, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. La vinculació més estreta entre l'àrea i aquesta competència es manifesta en dos aspectes: l'àmbit de la geometria, que és la base de la representació objectiva de la realitat en el dibuix geomètric; i el suport que els coneixements matemàtics proporcionen al llenguatge musical. Aquests aprenentatges permetran als alumnes establir múltiples relacions entre els coneixements matemàtics i els llenguatges artístics, i enriquir el seu coneixement de l'entorn artístic i de les pròpies possibilitats de creació.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un mitjà que permet als alumnes, d'una banda, buscar i seleccionar un gran nombre d'imatges per observar i valorar els elements que les componen i, d'altra banda, manipular aquestes imatges explorant les possibilitats expressives i estètiques que els ofereix el suport digital.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua. En el procés d'aprenentatge en general, la competència lingüística té un gran protagonisme perquè és el vehicle a través del qual es produeixen els següents processos:

- ☒ Comunicació oral i escrita.
- ☒ Representació, interpretació i comprensió de la realitat.
- ☒ Construcció i comunicació del coneixement.
- ☒ Organització i autoregulació del pensament, de les emocions i de la conducta.

D'altra banda el llenguatge és l'instrument comunicatiu per excel·lència i els llenguatges artístics són de la mateixa manera un mitjà de comunicació i d'expressió. La transferència entre

llenguatges i suports expressius de diferent índole enriqueix l'adquisició d'aquesta competència

Competència social i cívica. En aquesta competència estan integrats els coneixements fonamentals de l'àrea, i també un gran nombre d'habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. El treball artístic permet als alumnes desenvolupar capacitats de treball en equip, de valoració i respecte envers les produccions d'uns altres i autonomia i confiança en les pròpies tasques; qüestions que contribueixen de forma directa al desenvolupament d'aquesta competència.

Competència per a aprendre a aprendre. Les habilitats pròpies d'aquesta competència estan relacionades amb les capacitats per a aprendre de forma cada vegada més eficaç i autònoma d'acord als propis objectius i necessitats. La metodologia de l'àrea i els procediments propis de l'exploració de l'entorn artístic i de les pròpies capacitats per utilitzar els llenguatges plàstic i musical contribueixen decisivament a la consecució d'aquesta competència.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Els projectes artístics són vehicles per al progrés en aquesta competència.

Competència per a aprendre a aprendre, vinculada, sobretot, amb el Bloc 1: Processos, mètodes i actituds en matemàtiques, en el qual es recullen procediments i estratègies pròpies de l'àrea que serviran com a suport al procés d'aprenentatge i comunicació de sabers en altres àrees. En definitiva, les matemàtiques permeten conèixer i estructurar la realitat, analitzar-la i obtenir informació per a valorar-la i prendre decisions i es consideren imprescindibles per a avançar en l'adquisició d'aquesta competència.

Competència en comunicació lingüística. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida l'ús de la llengua. Les matemàtiques són en si mateixes un llenguatge. D'aquesta manera, la transferència de maneres d'expressió entre els dos llenguatges enriqueix l'adquisició d'aquesta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. Les habilitats sobre les quals incideix especialment aquesta àrea són la cerca,

l'obtenció, el processament i la comunicació de la informació i també sobre la capacitat de transformació d'aquesta informació en coneixement.

Competència social i cívica. En aquesta competència s'integren coneixements diversos i habilitats complexes que permeten participar, prendre decisions, triar com comportar-se en determinades situacions i responsabilitzar-se de les eleccions i decisions adoptades. L'àrea de Matemàtiques ofereix coneixements i processos que impliquen reflexió, interès per l'exactitud del resultat, responsabilitat pels procediments de treball i valoració del rigor que ha de presidir les tasques. Les característiques anteriors contribueixen a aconseguir una socialització positiva dels alumnes i una responsabilitat creixent en la seua participació en l'entorn.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Açò significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Els mètodes que s'apliquen en Matemàtiques proporcionen elements per al desenvolupament d'aquesta competència relacionats amb les següents habilitats:

- ☐ Creativitat i innovació per a buscar solucions i respostes a qüestions diverses amb una perspectiva àmplia i oberta.
- ☐ Capacitat d'anàlisi, de planificació i d'organització en els projectes que s'hi plantegen.
- ☐ Sentit de la responsabilitat individual i col·lectiva.

Consciència i expressió cultural. Les tècniques i recursos propis dels diferents llenguatges artístics proporcionen una perspectiva creativa de la realitat, claus per a comprendre l'entorn visual, procediments per a estudiar-lo formalment i un suport per a l'expressió i la representació dels aprenentatges mitjançant aquests llenguatges. En aquest sentit, qualsevol saber s'impregna d'aquesta competència, ja que possibilita comprendre informacions visuals i mostrar els aprenentatges de manera gràfica, clara, atractiva i eficaç.

3.9 Contribució de l'àrea de Religió a l'adquisició de les competències.

L'ensenyament religiós catòlic com a matèria integrada en el currículum de l'alumne contribueix també, de manera important, a la majoria de les competències bàsiques del currículum. No obstant aquesta contribució, l'àrea de religió i moral catòlica concreta i especifica les seves pròpies competències.

La religió i moral catòlica aporta a la competència cultural i artística una valoració crítica de la cultura a la llum de l'Evangeli, motivant el mateix temps l'estima de la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses.

La cultura i la història europea occidental, i la pròpia història i cultura espanyola, no poden ser compreses i

assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles.

En relació amb la competència social i cívica, l'ensenyament religiós catòlic aporta la fonamentació i jerarquització dels valors i virtuts que contribueixen a educar la dimensió moral i social de la personalitat de l'alumne, amb vista a fer possible la maduració en la corresponsabilitat, el exercici de la solidaritat, de la llibertat, de la justícia i de la caritat. Tot això, com a expressió coherent del coneixement de Déu revelat en Jesucrist.

Això comporta millorar les relacions interpersonals basades en principis i valors que emanen de la persona de Crist i ajuda, en conseqüència, a afrontar les situacions de conflicte mitjançant el diàleg, el perdó i la misericòrdia, valors genuïnament cristians. En el més profund de l'ésser cristià sorgeix el gran valor de la fraternitat universal. D'aquí que les mínimes exigències ètiques de convivència, participació, respecte a la diversitat siguin conseqüències de la fe cristiana.

L'ensenyament religiós catòlic aporta elements bàsics pel que fa a l'assoliment de la competència en comunicació lingüística ja que es serveix de el llenguatge acadèmic, dels llenguatges que conformen la cultura que es transmet a l'àrea de religió, així com dels llenguatges del propi ensenyament religiós .

El diàleg de la fe amb la cultura contribueix a la competència en comunicació lingüística, en la mesura que exigeix exercitar-se en l'escolta de la paraula de Déu, en les diverses maneres de comunicació que l'acció de Déu sobre l'home ha utilitzat. La seua revelació és rica en diferents llenguatges. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental, el llenguatge litúrgic i la seva proximitat a el llenguatge dels símbols de el poble cristià, el llenguatge, en fi, testimonial que fa possible la transmissió vital d'allò conegut.

La competència per a l'autonomia i iniciativa personal no podrà realitzar-se en l'alumne si no comença ja a ensinistrar-se en el coneixement de si mateix, en el seu ésser més profund, en les seves potencialitats, en la seva dignitat i en el seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta a aquesta competència una cosmovisió que dóna sentit a la vida i, per tant, a el sentit de la cultura i de la

identitat mateixa de la persona humana. Una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'alumne enfront de visions parcials i determinants de la llibertat pròpia.

En síntesi, l'ensenyament religiós catòlic no es redueix a un ensenyament de valors; es dirigeix a la persona concreta en les seves arrels, en les seves possibilitats humanes i, sobretot, es dirigeix a l'ésser humà en la seva finalitat transcendent. Tot això comporta l'oferiment de l'Evangeli de salvació de Jesucrist, perquè, una vegada conegut, sorgeixi la humanitat nova feta d'homes nous conforme el disseny de Déu.

L'ensenyament religiós contribueix positivament al desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre en l'estudi i reflexió del Missatge cristià facilitant l'impuls de la feina en equip pel seu intrínsec sentit comunitari, proposant no només una proposta consensuada de valors i actituds, sinó un marc de referència acceptat voluntàriament segons les seues conviccions, que ha de ser gresol en la recerca de la veritat i del bé.

3.10 Contribució de l'àrea de Llengua i Literatura (Valencià) a l'adquisició de les competències.

El treball en Llengua i Literatura té una relació disciplinar amb la Competència lingüística; igual que succeeix amb la Consciència i expressions culturals, de la qual forma part importantíssima la creació literària. Des d'un punt de vista transversal, la llengua és el vehicle de comunicació per excel·lència, té una faceta de regulació de la pròpia conducta i una altra, de catalitzador dels aprenentatges; des d'aquests enfocaments, l'àrea contribueix de forma molt directa a l'adquisició de les competències socials i cíviques i a la competència per a aprendre a aprendre. No obstant això, també s'hi aborden un gran nombre d'aspectes que formen part de la resta de competències.

Competència en comunicació lingüística. En l'àrea de Llengua i Literatura, es recullen tots els aspectes bàsics d'aquesta competència. El llenguatge és l'instrument fonamental de l'aprenentatge perquè qualsevol activitat de les persones té com a punt de partida i com a eina de processament intel·lectual l'ús de la llengua.

Els coneixements que s'integren en la competència en comunicació lingüística es poden expressar en els punts següents:

- ☐ Coneixement del component lingüístic.
- ☐ Coneixement del component pragmaticodiscursiu i sociocultural.

Les habilitats pròpies d'aquesta competència s'agrupen entorn de les modalitats de comunicació i als suports d'aquestes modalitats: oralitat, escriptura, comunicació audiovisual. Aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples.

La competència en comunicació lingüística és també un instrument fonamental per a la socialització. Aquest enfocament orienta les actituds i valors que l'individu posa en funcionament mitjançant l'experiència comunicativa:

- ☐ Respecte a les normes de convivència.
- ☐ Exercici actiu de la ciutadania.
- ☐ Desenvolupament d'un esperit crític.
- ☐ Respecte als drets humans i el pluralisme.
- ☐ Concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència.
- ☐ Resolució de conflictes.
- ☐ Desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits.
- ☐ Actitud de curiositat, interès i creativitat envers l'aprenentatge.
- ☐ Reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaure relacionada amb el gaudi personal i la promoció del qual i pràctica són

tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge

Consciència i expressió cultural. Aquesta competència implica habilitats i coneixements que permeten comprendre i interpretar diferents manifestacions culturals (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera); i capacitats vinculades a l'expressió i la creació personal. En aquest cas, el focus recau sobre el coneixement de les tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tindre consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana. El coneixement de la llengua, el llenguatge matemàtic i els llenguatges artístics formen un entramat d'habilitats que permeten a l'individu expressar-se de forma completa i comprendre el seu entorn en profunditat.

Competència social i cívica. Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament de certes destreses com les capacitats de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Totes aquestes habilitats es tracten com a contingut en l'àrea de Llengua i Literatura, la qual ofereix un context disciplinari a aquestes qüestions des del tractament de la teoria de la comunicació.

Competència per a aprendre a aprendre. L'adquisició d'aquesta competència implica que els alumnes avancen per aconseguir un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom que els permeta conèixer i controlar progressivament els propis processos d'aprenentatge per ajustar-los als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La reflexió sobre l'aprenentatge, la metacognició, es canalitza a través del llenguatge.

Competència matemàtica, científica i tecnològica. En l'àmbit de la competència matemàtica, com a llenguatge que és, s'inclouen aspectes que es relacionen de forma directa amb l'àrea de Llengua i Literatura. Es produeixen transferències entre tots dos llenguatges en els punts egüents:

- ☐ L'elaboració de judicis fonamentats i de cadenes argumentals.
- ☐ L'anàlisi de gràfics i representacions matemàtiques; la manipulació d'expressions algebraïques, i l'explicació del seu contingut.
- ☐ La creació de descripcions i explicacions matemàtiques que porten implícites la interpretació de resultats matemàtics i la reflexió sobre la seua adequació al context.
- ☐ El raonament que permet arribar a determinar si les solucions obtingudes són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

Els aprenentatges corresponents a competències bàsiques en ciència i tecnologia, igual que ocorre amb altres disciplines, s'adquireixen i es construeixen a través del llenguatge. En l'àmbit d'aquestes competències es troben els aspectes relacionats amb la comunicació de la ciència per transmetre adequadament els coneixements, troballes i processos. L'ús correcte del llenguatge científic es relaciona directament amb l'àrea de Llengua i Literatura que constitueix un dels pilars d'aquesta competència.

Competència digital. Les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació proporcionen un accés ràpid i senzill a la informació sobre el mitjà i ofereixen, a més, eines atractives, motivadores i facilitadores dels aprenentatges. L'àrea de Llengua i Literatura és en aquest cas també el suport per a la comprensió, selecció, reelaboració i comunicació de la informació.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor. Aquesta competència implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació en la qual s'intervé o que es resol i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst. Mitjançant el llenguatge les persones organitzen les seues idees per establir els seus objectius, planifiquen processos, formulen hipòtesis sobre els resultats de diverses accions i avancen estratègies per contrarestar desviacions de la planificació. El procediment bàsic, doncs, per a aconseguir aquesta competència, es troba implícit en l'avanç dels coneixements sobre la llengua.

4. CONTINGUTS.

Els continguts representen aquells aprenentatges que van a servir per a aconseguir els objectius. Aquests s'agrupen en blocs.

Els continguts apareixen al Capítol III, de la LOMQE, Currículum i Distribució de competències, més concretament a l'article 6 com un element curricular.

La divisió de continguts per blocs no constitueix una ordenació, ni jeràrquica, ni seqüencial. En funció del context del grup-classe i les excepcionals circumstàncies de l'actual curs i l'anterior 2019/20, es seleccionaran i seqüencialitzaran. Apareixen, a més del nivell de 6é, també els continguts mínims de 5é que no vam poder treballar durant el període de classes no presencials de l'últim trimestre del curs anterior i que **DESTACAREM EN NEGRETA**.

4.1. Ciències de la naturalesa

CONTINGUTS CURRICULARS DE CIÈNCIES DE LA NATURALESA DE 6É DE PRIMÀRIA MÉS MÍNIMS DE 5É PER TREBALLAR

El Decret 108/2014 determina per a l'àrea de CIÈNCIES NATURALS els següents blocs de continguts:

BLOC 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

- Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió.
- Contrastació de dades de diferents fonts.
- Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics.
- Desenvolupament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica.
- Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.
- Localització, selecció, tractament i organització de la informació de manera eficient i responsable per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles en dispositius TIC.
- Organització i representació de la informació de manera creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure-hi formats de caràcter, la manipulació bàsica d'imatges i/o àudio/vídeo. Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació i serveis en xarxa, seguint un esquema de classificació senzill. Res respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts

- reutilitzats generats per altres.
- Ús de les ferramentes més comunes de les TIC o d'un entorn virtual d'aprenentatge per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., compartir informació i recursos, i construir un producte o meta col·lectiu.
- Lectura de textos propis de l'àrea.
- Recollida d'informació usant diferents fonts.
- Registre i organització de la informació obtinguda tant en el procés com en els resultats de l'activitat científica.
- Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.
- Iniciació a l'activitat científica. Aproximació experimental a algunes qüestions.
- Ús de gràfiques, taules, mapes.
- Argumentació de conclusions.
- Exposició oral, amb suport tecnològic i sense, sobre les conclusions obtingudes en l'experiència.
- Planificació i presentació de projectes i informes, per a comunicar resultats.
- Ús de textos expositius.
- Responsabilitat davant del benestar del grup.
- Participació en la planificació, presa de decisions i avaluació del grup.
- Escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista. Diversitat de rols.
- Aportació d'idees pròpies constructives.
- Desenvolupament d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg. Foment dels valors de la convivència democràtica.
- Reconeixement del treball alié. Responsabilitat del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva.
- Iniciativa. Esforç, força de voluntat. Constància i hàbits de treball.
- Capacitat de concentració.

- Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència, superació d'obstacles i fracassos.
- Aprenentatge autònom.
- Ús d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.
- Obtenció i ús eficaç de la informació.
- Busca d'orientació o ajuda quan es necessita de manera precisa.
- Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius. Ús d'estratègies de supervisió. Selecció d'informació, tècnica i materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.
- Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Ús de criteris per a avaluar un projecte i un producte amb ajuda de guies. Reconeixement i aprenentatge dels propis errors. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.

BLOC 2: L'ÉSSER HUMÀ I LA SALUT

- Anatomia i fisiologia del cos humà: aparells i sistemes.
- Funció de nutrició i funció de reproducció.
- Ús de programes i aplicacions informàtiques d'anatomia del cos humà.
- Malalties que afecten aparells i sistemes, com per exemple diabetis, obesitat, anèmia, etc.
- Resolució pacífica de conflictes.
- Igualtat entre homes i dones.
- Diàleg.

BLOC 3: ELS ÉSSERS VIUS

- ☒ La cèl·lula: parts i tipus.
- ☒ Ús de programes i aplicacions informàtiques.
- ☒ **Classificació dels animals en relació a les seues funcions vitals: nutrició (carnívors, herbívors, omnívors) i reproducció (sexual, asexual).**
- **Poblacions, comunitats i ecosistemes.**
- **Ecosistemes terrestres i aquàtics.**
- **Principals ecosistemes de la Comunitat**
- **Valenciana.**

- **Causes d'extinció d'espècies en ecosistemes terrestres i aquàtics.**
- **El medi ambient i la conservació en el treball de camp: excursions, visites, eixides per l'entorn, etc**

BLOC 4: MATÈRIA I ENERGIA

- La densitat dels cossos.
- Experiències de flotabilitat en diferents tipus de materials.
- Hàbits de consum responsable de l'energia.
- Substàncies pures, mescles i dissolucions.
- Els canvis químics de la matèria i les seues reaccions.
- Separació dels components d'una mescla per mitjà de destil·lació, filtració, dissolució i decantació.

BLOC 5: LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

- Corrioles i plans inclinats; màquines amb operadors combinats.
- Identificar els components bàsics d'aparells elèctrics.
- Circuits elèctrics i els seus components.
- Planificació, disseny i muntatge d'un circuit elèctric i d'un electroimant.
- La relació entre l'electricitat i el magnetisme.
- Conductors i aïllants.
- Electricitat: el corrent elèctric. Electroimant.
- Efectes de l'electricitat.
- La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologia i productes.
- Prevenió d'amenaques de seguretat en l'ús de les TIC utilitzant estratègies bàsiques de seguretat.
- Resolució de problemes tècnics senzills de les TIC de què es coneix la solució.
- Descobriments i invents relacionats amb l'electricitat i el magnetisme que han fet avançar la humanitat.
- Investigadors, inventors o científics relacionats amb descobriments i invents relacionats amb l'electricitat i el magnetisme.
- Avanços de la ciència que milloren la vida en general.
- Expressió raonada sobre determinats avanços.

- **Aparells simples i fonts d'energia.**
- **Anàlisi d'estructures objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles que complisquen una funció o condició per a resoldre un problema a partir de peces modulars (pont, tobogan, escala,**
- **La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci.**
- **Beneficis i riscos de la tecnologia i productes.**

4.2. Matemàtiques

CONTINGUTS CURRICULARS DE MATEMÀTIQUES DE 6É DE PRIMÀRIA MÉS MÍNIMS DE 5É PER TREBALLAR

BLOC 1. PROCESSOS, MÈTODES I ACTITUDS EN MATEMÀTIQUES

- Lectura comprensiva de l'enunciat.
- Expressió de l'enunciat amb paraules pròpies.
- Diferenciació entre dades principals i dades secundàries.
- Identificació de la pregunta.
- Identificació i interpretació de les dades.
- Estimació d'una possible resposta sense la realització de càlculs.
- Expressió numèrica de les dades.
- Selecció de les operacions necessàries i el perquè.
- Identificació d'enunciats que no plantegen problemes.
- Identificació de la resposta corresponent a un problema.
- Reelaboració de l'enunciat tenint en compte diferents indicacions.
- Detecció de l'absència de dades per a la possible resolució d'un problema.
- Plantejaments i estratègies per a comprendre i resoldre problemes de suma i resta referits a situacions reals senzilles (factures, fullets publicitaris, rebaixes, etc.):
- Problemes orals, gràfics i escrits. Resolució individual o en grup (treball cooperatiu).
- Representació per mitjà de dibuixos, taules i esquemes de la situació.
- Explicació oral i/o per escrit del procés seguit en la resolució de problemes.
- Comprovació numèrica del resultat obtingut.
- Resolució de problemes semblants de menor dificultat.
- Formulació d'enunciats a partir d'operacions i/o resposta donada.
- Assaig i error raonat. L'error com a forma d'aprenentatge.
- Coherència entre el resultat i la pregunta.
- Resolució mental, amb calculadora i amb l'algoritme.
- Resolució de situacions problemàtiques obertes:

- Investigacions matemàtiques senzilles sobre nombres, mesura, geometria i tractament de la informació.
- Plantejament de xicotets projectes de treball. Aplicació i
- interrelació de diferents coneixements matemàtics. Treball
- cooperatiu.
- Camps semàntics per a ampliar i consolidar la terminologia específica de l'àrea.
- Esforç i força de voluntat.
- Constància i hàbits de treball.
- Capacitat de concentració.
- Regulació de la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat, incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge.
- Resiliència, superar obstacles i fracassos.
- Aprenentatge autònom. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.
- Obtenció i ús eficaç d'informació.
- Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa.
- Planificació, organització i gestió de projectes individuals.
- Establiment d'estratègies de supervisió.
- Selecció de la informació tècnica i els materials.
- Presa de decisions i avaluació d'oportunitats i riscos.
- Aportació de solucions originals als problemes.
- Transformació d'idees en accions.
- Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies. Reconeixement dels propis errors i el seu aprenentatge a partir d'estos. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.
- Selecció d'informació de fonts variades, i contrastar la seua fiabilitat.
- Identificació de tema, i destacar les idees principals i organitzar-les en forma d'esquemes lògics, mapes conceptuals, taules i gràfics, etc.
- Resum i presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, posant especial atenció en els signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc.
- Memorització comprensiva de la informació degudament organitzada.
- Obtenció d'informació per mitjà de ferramentes digitals de busca i visualització aplicant estratègies de filtratge senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtratge dels llocs web, etc.) i configurant les seues característiques més usuals (organització, filtratge, seguretat, etc.) en dispositius TIC.
- Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació

(explorador d'arxius) i servicis en xarxa (p. ex. entorn virtual d'aprenentatge), seguint un esquema de classificació senzill.

- Tractament de la informació digital seleccionada utilitzant ferramentes d'edició i presentació digital senzilles (p. ex. generador de mapes conceptuals, editor de presentacions, etc.) que permeten incloure text amb format caràcter, la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.

BLOC 2: NOMBRES

- Nombres positius i negatius.
- Fraccions pròpies i impròpies. Representació gràfica.
- El nombre decimal: descomposició i arredoniment.
- Representació de nombres naturals, enters, decimals i fraccions en la recta numèrica.
- Comparació i ordenació de nombres naturals, sencers, decimals i fraccions.
- Relació decimal, fracció i percentatge.
- La numeració romana: lectura i escriptura.
- Operacions combinades amb parèntesi de nombres naturals de no més de tres operacions.
- Múltiples, divisors, nombres primers i compostos.
- Obtenció dels primers múltiples d'un nombre. En particular el m.c.m. de dos nombres.
- Obtenció de tots els divisors de qualsevol nombre menor que 100.
- En particular el m.c.d. de dos nombres.
- Càlcul de potències d'exponent natural.
- Fraccions equivalents, reducció de dos fraccions a comú denominador utilitzant les taules de multiplicar (sense passar de 100) per a comparar-les.
- Suma i resta de fraccions.
- Càlcul del producte d'una fracció per un nombre.
- Correspondència entre fraccions, decimals percentatges.
- Càlcul de tants per cent senzills en situacions reals.
- Augments i disminucions percentuals.
- Proporcionalitat directa.

BLOC 3: MESURA

- Reconeixement i interpretació de textos numèrics senzills de la vida quotidiana relacionats amb les mesures i les seues magnituds.
- Estimació de longituds, capacitats, masses, superfícies i volums d'objectes i espais coneguts. Unitats de mesura convencionals: múltiples i submúltiples d'ús quotidià.
- Elecció de la unitat i dels instruments convencionals més adequats per a mesurar i expressar les unitats de mesura pròpies i tradicionals de la Comunitat Valenciana (fanecada, arrova, tafulla, etc.) i

la seua equivalència amb unitats convencionals.

- Explicació oral o escrita del procés seguit i de l'estratègia utilitzada en l'elecció de la unitat més adequada per a l'expressió d'una mesura.
- Unitats de mesura del temps (des del mil·lenni fins al segon) i les seues relacions. La precisió amb els minuts i els segons.
- Resolució de problemes de mesura relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana, aplicant com a màxim quatre operacions (suma, resta, multiplicació, divisió) amb nombres naturals utilitzant els algorismes bàsics.
- Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre mesures utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment el procés seguit en la resolució i les conclusions.
- Unitats del sistema mètric decimal (longitud, pes/massa, capacitat, superfície) i equivalències.
- Equivalències entre les mesures de capacitat i volum.
- Expressió en forma simple d'un mesurament donat en forma complexa i viceversa.
- Suma i resta de mesures de longitud, capacitat, pes, superfície i volum en forma simple donant el resultat en la unitat determinada per endavant.
- Representació de successos i períodes a diverses escales temporals en una recta numèrica.
- L'angle com a mesura d'un gir o obertura.
- Mesura d'angles i ús d'instruments convencionals (transportador).
- **L'angle com a mesura d'un gir o d'una obertura.**
- **El sistema sexagesimal: graus, minuts i segons.**
- **Comparació i classificació d'angles: rectes, aguts, obtusos, plans, majors de 180º i complets.**
- **Càlculs senzills amb mesures angulars en forma complexa.**

BLOC 4: GEOMETRIA

- Angles en distintes posicions: consecutius, adjacents, oposats pel vèrtex, etc.
- Formes planes. Construcció i reproducció.
- Posicions relatives de rectes i circumferències.
- Classificació de figures planes segons el nombre de costats, nombre de diagonals, concavitat i convexitat, tipus d'angles interiors, regularitat.
- Regularitats i simetries: reconeixement de regularitats
- El nombre (Pi).
- L'àrea del cercle.
- Càlcul de l'àrea i del perímetre de polígons regulars.
- Càlcul del perímetre i l'àrea de figures planes i composicions d'estes.

- Poliedres. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes.
- Poliedres regulars.
- La representació elemental de l'espai.
- Escales.
- Instruments d'orientació.
- Reconeixement en els objectes i espais les proporcions entre el dibuix i la realitat i la seua representació gràfica utilitzant escales.
- **Angles en distintes posicions: consecutius, adjacents, oposats pel vèrtex...**
- **Posicions relatives de rectes i circumferències.**
- **Classificació de triangles i quadrilàters.**
- **La circumferència i el cercle. Elements bàsics: centre, radio, diàmetre, corda, arc, tangent i sector circular.**
- **Regularitats i simetries.**
- **Formació de figures planes a partir d'altres per composició i descomposició.**
- **Càlcul d'àrees de paral·lelograms i triangles amb ajuda de distintes elements i utilitzant unitats de mesura no convencionals.**
- **Fórmules per a calcular l'àrea de paral·lelograms i triangles.**
- **Resolució de problemes per a consolidar els continguts del nivell, en els quals es necessite el càlcul de l'àrea de paral·lelograms i triangles o en els quals siga necessària la comprensió del concepte.**
- **Explicació oral o escrita del procés seguit en la resolució de problemes amb àrees. Individual o en grup.**
- **Cossos redons: con, cilindre i esfera.**
- **Prismes i piràmides.**
- **Poliedres. Elements bàsics: vèrtexs, cares i arestes.**
- **Desenrotllament pla de prismes i piràmides**

BLOC 5: ESTADÍSTICA I PROBABILITAT

- Recollida i classificació de dades qualitatives i quantitatives.
- Construcció de taules de freqüències absolutes i relatives.
- Iniciació intuïtiva a les mesures de centralització: la mitjana aritmètica, la moda i el rang.
- Realització i anàlisi de gràfics: diagrames de barres, poligonals i sectorials.
- Anàlisi crítica de les informacions que es presenten per mitjà de gràfics.
- Ús de les TIC en la realització de taules i diagrames.
- Resolució de problemes d'estadística relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana.

- Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre estadística, utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions.
- Predicció de resultats d'experiències d'atzar.
- Distinció entre fenòmens aleatoris i deterministes
- Caràcter aleatori d'algunes experiències.
- Zero i u com a probabilitat d'un succés impossible i segur.
- Anàlisi i elaboració d'informes sobre fenòmens socials relacionats amb l'atzar.
- Resolució de problemes de probabilitat relacionats amb objectes, fets i situacions de la vida quotidiana.
- Resolució de problemes referits a situacions obertes i investigacions matemàtiques i xicotets projectes de treballs sobre probabilitat, utilitzant diferents estratègies, col·laborant amb els altres i comunicant oralment o per escrit el procés seguit en la resolució i les conclusions.
- **Realització i anàlisi de gràfics de doble entrada.**

4.3. Valors socials i cívics

CONTINGUTS CURRICULARS DE VALORS SOCIALS I CÍVICS DE 6É DE PRIMÀRIA

BLOC 1. LA IDENTITAT I LA DIGNITAT DE LA PERSONA

La persona

- La dignitat de la persona.
- La diversitat personal, social i funcional.
- El disseny universal.
- Pensament, sentiments i accions
- La relació entre els mitjans i els fins.
- La responsabilitat dels actes propis.
- El pensament mitjans-fi.
- Preparació per als canvis. Transició.
- Planificació de les tasques
- Creativitat i innovació.
- Transformar idees en accions.
- Selecció de la informació tècnica i dels materials.
- Presa de decisions calibrant les oportunitats i els riscos.
- Establiment d'estratègies de supervisió.
- Assumpció dels errors propis i aprendre d'estos.

- Avaluació del projecte i del producte.
- Millora del producte i del procés després de l'avaluació.
- Treball en equip
- Projectes en equip.
- Decisions, oportunitats i riscos en els projectes en equip.
- Transformació d'idees en accions.
- Compromís de grup i responsabilitat individual.
- Entusiasme per les perspectives i objectius compartits.
- Realització de la seua part del treball en tasques que diversos companys.
- Valoració i acceptació de les aportacions dels altres.
- Gestió de les emocions i sentiments propis davant dels altres
- -Comprensió dels punts de vista dels altres.

BLOC 2: LA COMPENSIÓ I EL RESPECTE EN LES RELACIONS INTERPERSONALS

Identificació i expressió de les emocions i sentiments

- Emocions i sentiments en situacions socials i esdeveniments d'actualitat del seu entorn pròxim.
- Possibilitat de canviar els pensaments per a actuar de manera més adequada.
- Diferenciació de formes adequades i inadequades al tipus de relació social i la situació comunicativa per a expressar estats emocionals i sentiments.
- Utilització del llenguatge verbal i no verbal adequat a la situació de comunicació per a expressar emocions i sentiments en diversos contextos socials.
- Vocabulari sobre emocions i sentiments en les relacions socials convencionals.
- Habilitats de comunicació
- Emocions i sentiments en situacions socials i esdeveniments d'actualitat del seu entorn pròxim.
- Torn de paraula.
- Contacte visual intermitent. Expressió verbal i no verbal de suport a la comunicació.
- Condicions per a establir sintonia corporal i emocional.
- Comprensió de la influència de les emocions, sentiments i pensaments aliens en les opinions i posicions en debats i col·loquis.
- Evocació dels sentiments aliens que provoquen les situacions que observa en produccions audiovisuals i a través dels mitjans de comunicació.
- Suport emocional davant d'emocions negatives alienes en situacions difícils.
- Respects davant d'emocions i sentiments, opinions i posicions alienes.
- Resolució de conflictes

- La cooperació i la solidaritat i la seua relació amb la pau i la justícia.
- Distinció entre posicions, interessos i necessitats.
- Exclusió i diferències culturals com a font de conflictes.
- Consens a partir de diferents percepcions.
- Diàleg igualitari en l'assemblea de classe per a analitzar conflictes habituals i de l'entorn social i proposar solucions alternatives.
- Procés de mediació formal. Coneixement i difusió.
- Tècniques d'escolta activa: parafraseig, reformulació i resum.
- Formes d'acostar posicions i arribar a acords.

BLOC 3: LA CONVIVÈNCIA I ELS VALORS SOCIALS Solidaritat i cooperació

- Funcionament dels servicis públics i béns comuns.
- Implicació dels ciutadans en el benestar de la societat.
- Drets i deures de les persones
- La responsabilitat social.
- La justícia social.
- Les desigualtats socials.
- Igualtat entre homes i dones.
- Valors i dilemes morals
- Les diferències culturals.
- Els dilemes morals.
- Democràcia i Constitució espanyola
- La Constitució espanyola.
- Responsabilitat de les persones en la societat.
- La utilització responsable de les TIC.
- Entorns col·laboratius en les TIC.
- La prevenció d'accidents.
- Normes de seguretat viària.
- L'educació viària.

4.4. Valencià: llengua i literatura/lengua castellana y literatura

CONTINGUTS CURRICULARS DE LLENGÜES (VALENCIÀ I CASTELLÀ) DE 6É DE PRIMÀRIA MÉS MÍNIMS DE 5É NO TREBALLATS

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **Valencià: llengua i literatura** els següents blocs de continguts:

Cal esmentar que la taula mostra també els continguts comuns i específics de l'àrea de **Lengua Castellana y Literatura**.

BLOC 1: Comunicació oral

CONTINGUTS COMUNS AMB L.C.L

- -Estratègies i normes d'interacció oral apreses: identificació del tipus textual, per a adaptar a la situació comunicativa la comprensió i les seues intervencions, formulació d'hipòtesis sobre contingut i context, realització del paper del moderador, respecte pels sentiments, experiències, idees, opinions i -Utilització d'estratègies de comprensió dels missatges orals: deducció de paraules pel context, extracció de conclusions.
- -Reconeixement d'idees no explícites.
- -Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.
- -Formulació d'hipòtesis sobre contingut i context i sobre significats a partir de l'anàlisi d'elements significatius, lingüístics i paralingüístics (modulació i to de la veu gestualitat, llenguatge corporal i postural).
- -Importància de la millora en expressió oral: pronunciació i dicció.
- -Introducció al registre col·loquial i formal. Ús d'estratègies de memòria visual i auditiva per a retindre la informació de textos expositius. Ús de suports gràfics i escrits, esquemes i resums per a memoritzar textos.
- -Identificació, classificació, comparació i valoració dels mitjans de comunicació coneixement dels altres, tècniques d'escolta activa, arreplegar dades, seleccionar la informació pertinent als objectius de la comunicació i incorporació de les intervencions dels interlocutors. Reformulació d'hipòtesis a partir de la comprensió de nous elements.
- -Distinció entre sentit literal, inferencial, crític i estètic.
- -Classificació de gèneres orals propis dels mitjans de comunicació: noticiaris, concursos, musicals, esportius, promocionals, sèries, etc.
- -Identificació dels subgèneres informatius, d'opinió i persuasius: notícia, roda de premsa, entrevista,

reportatge, debat, publicitat.

- -Valoració crítica dels mitjans de comunicació, distingir informació d'opinió i identificar la intenció comunicativa.
- -Valoració dels mitjans de comunicació social com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones.
- -Valoració crítica dels mitjans de comunicació, distingint informació d'opinió i identificant la intenció comunicativa.
- -Identificació, classificació i comparació dels mitjans de comunicació social: ràdio, cine, publicitat, televisió, Internet, etc.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- -Situacions de comunicació dirigides o espontànies: debats i col·loquis sobre temes d'actualitat o pròxims als seus interessos, i mediacions de conflictes.
- -Organització del discurs: exposició coherent, coneixement dels procediments de preguntar i repreguntar, formulació de juís amb claredat i ús d'un llenguatge no discriminatori.
- -Identificació, interpretació i diferenciació de missatges verbals i no verbals.
- -Identificació, comprensió, interpretació i valoració de textos orals literaris o no literaris amb finalitat didàctica o d'ús quotidià, de diferent tipologia (narratius, descriptius, informatius, instructius, argumentatius, etc.).
- -Resum oral de textos procedents de diferents mitjans i suports.
- -Expressió i producció de textos orals literaris i no literaris, ja treballats en els nivells anteriors i amb major grau de complexitat, de diferent tipologia (narracions, descripcions, instruccions, argumentacions, exposicions, definició de conceptes, conferències, etc.).
- -Planificació del contingut en l'expressió oral segons la seua finalitat (acadèmica, social i lúdica). Ús de suport gràfic, sonor i/ o tecnològic.
- -Organització del discurs a la situació. Ús conscient dels recursos lingüístics i no lingüístics de l'expressió oral (gestos, entonació, etc.).
- -Ús del llenguatge no discriminatori.
- -Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.

-Memorització de textos literaris i no literaris adequats a l'edat, de diferents gèneres i amb diferent finalitat (lúdica, d'aprenentatge, etc.).

-Reproducció oral de textos prèviament escoltats o llegits en diferents suports (acudits, exposicions, diàlegs,

etc.), mantenint la coherència i estructura d'estos.

-Comprensió de textos orals procedents de la ràdio, de la televisió o d'Internet per a obtindre informació general sobre fets i esdeveniments d'actualitat, i com a instrument d'aprenentatge i d'accés a informacions i experiències d'altres persones que resulten significatius.

- -Producció de textos orals propis dels mitjans de comunicació social per mitjà de simulació o participació per a oferir i compartir informació i opinió.

BLOC 2: COMUNICACIÓ ESCRITA

CONTINGUTS COMUNS

- Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos instructius (fullets explicatius, textos científics, etc.) i predictius.
- -Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos publicitaris inferint la relació entre elements lingüístics i no lingüístics en els
• espots publicitaris televisius i elements contextuais no citats, i identificar la intenció comunicativa d'estos.
- -Estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos poètics (metàfores, hipèrboles, personificacions, jocs de paraules, etc.), teatrals (escenes, acotacions, etc.).
- -Estudi i anàlisi del còmic (elements, text i dibuix, vinyeta, globus, onomatopeies, etc.).
- -Ús d'estratègies per a la comprensió lectora: abans de la lectura anticipar hipòtesi a través d'informació paratextual (context i *abstract*), establir els objectius de la lectura, analitzar l'estructura del text i la seua tipologia; durant la lectura (inferir elements contextuais no citats); i després de la lectura (reconèixer la intenció de l'autor i confeccionar mapes conceptuais).
- -Selecció de lectures personals de forma autònoma com a font de gaudi.
- -Busca, localització i lectura d'informació en distints tipus de textos i fonts documentals per a ampliar coneixements.
- -Utilització de ferramentes de busca i visualització digital aplicant estratègies de filtrat senzilles (diferents buscadors i repositoris, opcions de filtrat dels llocs web, etc.) i configurar les seues característiques més usuals (organització, filtrat, seguretat, etc.) en dispositius de les TIC per a localitzar, seleccionar, tractar i organitzar la informació de manera eficient i responsable.
- -Utilització, de manera autònoma, de diferents tipus de biblioteques d'aula, centre, municipal, pública o virtual per a localitzar i obtindre informació en tot tipus de suports i per a seleccionar lectures

personals fent ús dels seus catàlegs digitals i en línia.

- -Coneixement i respecte de les normes de funcionament de les biblioteques per a un ús responsable d'estes.
- -Participació en les diferents accions previstes en el pla lector del centre referides a la comprensió i la dinamització lectora (videofòrum, etc.).
- -Estudi i anàlisi dels elements bàsics dels textos argumentatius (plantejament de l'assumpte i dels seus arguments) i aplicació d'estos coneixements a la comprensió i interpretació de cartes al director, exàmens, respostes...
- -Iniciació a l'estudi i anàlisi dels elements bàsics de textos publicitaris (elements icònics i verbals d'una seqüència publicitària, interpretació de llenguatge figurat: personificacions i jocs de paraules) i aplicació d'estos coneixements a la comprensió i interpretació d'espots publicitaris televisius.
- -Iniciació a l'estudi dels elements bàsics de textos poètics (introducció als recursos expressius bàsics), teatrals (identificació dels textos dels diversos personatges per la tipografia diferent per als noms i els seus parlaments) i aplicació d'estos coneixements a la comprensió i interpretació dels textos.
- -Iniciació en la busca de documents a través de catàlegs de biblioteca en línia, localitzant materials concrets: llibres, revistes, vídeos, CD, còmics, etc.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- -Lectura de qualsevol tipus de textos continus i discontinus, en distints mitjans i suports (impresos, digitals i multimodals) en els qual puguen aparèixer frases, paraules, etc. en diverses llengües curriculars.
- -Lectura en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme adequats, en funció dels signes de puntuació.
- -Aplicació dels elements bàsics dels textos instructius, predictius, publicitaris, poètics, teatrals i del còmic a la comprensió i interpretació d'estos.
- -Aplicació, en treballs personals, de la informació obtinguda en la busca, localització i lectura en distints tipus de textos i fonts documentals.

BLOC 3. COMUNICACIÓ ESCRITA

CONTINGUTS COMUNS

- **-Coneixement i ús guiat dels elements bàsics de textos (suport textual, silueta, variacions**

tipogràfiques, presència d'il·lustracions, etc.) de l'àmbit escolar i social.

- **-Ús en les produccions escrites, d'un llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències**
- **-Planificació: organització del contingut i ús dels recursos lingüístics necessaris segons la intenció comunicativa, el destinatari i el tipus de text, per a escriure textos instructius, publicitaris i narratius de caràcter gràfic.**
- Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts generats per altres.
- -Redacció de textos instructius com ara fullets explicatius, textos científics, etc.
- -Redacció de textos publicitaris distingint entre elements lingüístics i no lingüístics i utilitzar elements contextuals no citats.
- -Redacció de còmics diferenciant els elements: dibuix, vinyeta, globus, text, onomatopeies, etc. Selecció de la informació de fonts variades, i contrastar la seua fiabilitat.
- -Presentació de la informació per mitjà d'un text utilitzant els connectors i el vocabulari conceptual de forma adequada al nivell educatiu, amb especial atenció als signes de puntuació, cos i estil de la jerarquia de la informació, títols, subtítols, imatges, paraules clau, exemples, etc.
- -Organització i representació del text de forma creativa utilitzant ferramentes digitals d'edició i presentació senzilles que permeten incloure text amb format caràcter (font, grandària, negreta, subratllat, cursiva, etc.), la manipulació bàsica d'imatges (translació, rotació i escalat) i/o àudio/vídeo.
- -Emmagatzematge de la informació digital per mitjà d'aplicacions de gestió de la informació (explorador d'arxius) i servicis

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- **-Escriptura i reescriptura, individual o col·lectiva, de textos amb diferents intencions i de l'àmbit escolar o social.**
- **-Ús del llenguatge no verbal en les**
- **produccions escrites.**
- **-Aplicació de les normes ortogràfiques tant en les produccions escrites com en dictats, entre altres tècniques, a fi de consolidar les normes gramaticals i ortogràfiques.**
- **-Ús d'un vocabulari adequat al nivell educatiu.**
- **-Redacció de l'esborrany, avaluació i revisió reflexiva del text per a millorar-lo amb la col·laboració tant de companys com d'un adult. Reescriptura.**

- **-Participació activa i autònoma en l'avaluació, autoavaluació i co-avaluació de produccions escrites, tant pròpies com dels altres, amb consulta o sense de models i guies.**

BLOC 4: CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

CONTINGUTS COMUNS

- **-Inferència del significat de paraules a partir del context.**
- **-Elecció del diccionari adequat en funció de la busca.**
- **-Diccionaris en línia.**
- **-Identificació d'aspectes socioculturals relacionats amb les diferents llengües.**
- **-Identificació i classificació de diferents marcadors lingüístics de procedència regional.**
- **-Relació de fets de la seua pròpia cultura amb els de cultures diferents.**
- -Inferència del significat de paraules a partir del context.
- -Elecció del diccionari adequat en funció de la busca.
- -Diccionaris en línia.
- -Identificació d'aspectes socioculturals relacionats amb les diferents llengües.
- -Identificació i classificació de diferents marcadors lingüístics de procedència regional.
- -Relació de fets de la seua pròpia cultura amb els de cultures diferents.
- -Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.
- -Consciència de les variants lingüístiques de les diferents llengües presents en el context social i escolar.
- -Actitud positiva davant dels usos de les llengües, i evitar qualsevol acte de discriminació.
- -Ús d'un llenguatge no discriminatori i respectuós.
- -Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració. Regulació, perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge.
- -Resiliència, superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de forma autònoma. Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes. Obtenció d'informació per a usar-la eficaçment. Busca d'orientació o ajuda quan la necessita de forma precisa. Esforç, força de voluntat.

- -Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.
- -Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i calibratge d'oportunitats i riscos.
- -Identificació de les irregularitats més freqüents en els verbs valencians.
- -Segmentació en síl·labes i aplicació de les regles d'accentuació a qualsevol tipus de paraula.
- -Accents diacrítics. Ortografia dels verbs irregulars.
- -Ús adequat dels signes de puntuació: punts suspensius, parèntesi, guió, cometes.
- -Ús dels connectors bàsics que donen cohesió a les produccions orals i escrites.
- -Deducció i anàlisi de les normes que regulen la formació de les paraules.
- -Classificació de les formes verbals segons pertanguen a verbs regulars o irregulars i identificació de les seues diferències.
- -Distinció dels matisos de significat que aporten prefixos i sufixos.
- -Significat d'arcaïsmes, neologismes i estrangerismes d'ús freqüent i la seua relació amb el seu equivalent en valencià.
- -Frases fetes i relació amb el seu sentit figurat.
- -Ús d'adverbis, locucions adverbials i pronoms com a substitutius.
- -Identificació dels diferents predicats i de les paraules que fan la funció d'atribut. Diferenciació entre predicat verbal i nominal.
- Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions. Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb
- ajuda de guies. Acceptació dels propis errors, i aprendre d'això. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.
- -Desenvolupament de projectes en equip, transformació d'idees en accions.
- -Presa de decisions, calibratge d'oportunitats i riscos. Busca del sentit del seu treball en una tasca complexa que afecta diversos. Entusiasme per les perspectives i els objectius compartits.
- Sensibilitat i comprensió pels punts de vista dels altres. Busca del consens i el suport dels altres.
- -Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a conversar amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc., compartir informació i recursos i construir un producte o meta col·lectius.

- -Ús dels recursos i de les activitats més comunes d'un entorn virtual d'aprenentatge: descàrrega i pujada de continguts digitals, discussió en fòrums, edició conjunta de continguts.
- -Gestió de la identitat digital i la privacitat.

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- **-Explicitació de coneixements gramaticals que es dominen implícitament.**
- **-Consolidació de nocions gramaticals, lèxiques, fonològiques i ortogràfiques adquirides en cursos anteriors.**
- **-Locucions adverbials.**
- -Interjeccions: característiques principals.
- -Diferències entre noms individuals i col·lectius: identificació de nom col·lectiu amb el seu corresponent individual.
- -El verb: mode, temps, nombre i persona gramatical de totes maneres verbal.
- -Identificació dels complements del predicat verbal (CD, CI i CC). Varietats de la llengua.
- -Reconeixement del valencià com a element fonamental de la nostra cultura.
- -Interès per utilitzar el valencià en els usos personals i per a tota funció comunicativa.
- -Les preposicions iconjuncions: identificació i memorització en diferents produccions orals i escrites. -Inferència del subjecte i el predicat a partir del verb.
- **-Aspectes més rellevants sobre l'origen de les llengües d'Espanya.**

-Interès per conèixer i per tindre competència en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Valenciana.

-Varietats de la llengua.

-Avaluació del projecte i del producte amb ajuda de guies.

-Millora del producte i el procés després de l'avaluació.

BLOC 5: EDUCACIÓ LITERÀRIA

CONTINGUTS ESPECÍFICS

- Reflexió sobre la validesa de la informació recopilada per un mateix o pels altres, en el marc d'activitats grupals o individuals.
- -Elaboració de textos propis (orals, escrits o multimodals), sobre temàtiques diverses relacionades amb l'entorn més pròxim o amb altres civilitzacions, utilitzar, entre altres fonts, la informació registrada després de l'escolta activa o la lectura d'obres de la literatura universal.
- -Elaboració, de forma individual, de relats i poemes amb elements fantàstics o imaginaris i amb ús de recursos retòrics adequats a l'edat, per a mostrar-los en l'àmbit escolar o social en diferents suports i mitjans.
- -Elaboració, de forma col·lectiva, d'obres teatrals, originals o adaptades, amb usos d'elements fantàstics o imaginaris, si és necessari, per a mostrar-les en l'àmbit escolar o social, en diferents suports.
- -Teatralització de textos narratius en l'àmbit escolar i social.
- **-Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.**
- **-Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell.**
- **-Dramatització de textos no literaris com a diàlegs, problemes, anuncis i conversacions sobre temes d'interès per al·lumnat.**
- Representació de textos teatrals i improvisacions.
- -Anàlisi de les característiques expressives, elements i estructura dels textos dramàtics i teatrals i relació amb altres gèneres com el cine o la televisió. Teatralització de textos narratius en l'àmbit escolar i social.
- -Selecció raonada de les produccions a incloure en el Portfolio.
- -Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell.
- -Dramatització de textos no literaris com a diàlegs, problemes, anuncis i conversacions sobre temes d'interès per a l'alumnat.
- -Representació de textos teatrals i improvisacions.
- -Anàlisi de les característiques expressives, elements i estructura dels textos dramàtics i teatrals i relació amb altres gèneres com el cine o la televisió.

- -Ús de les tècniques teatrals, possibilitats expressives lingüístiques i no lingüístiques, el sentit estètic i la creativitat en improvisacions, dramatitzacions i representacions teatrals de textos propis (creats individualment o en grup) com ara imitar formes variades de parlar, sorolls de l'entorn (trencar vidre, tocar a la porta, petjades, etc.), ús de maquillatge,
- màscares, etc.
- -Autoavaluació de les dramatitzacions pròpies i co-avaluació de les dramatitzacions dels companys de classe amb responsabilitat i respectant els criteris prèviament acordats.
- -Identificació d'estrofes a través de la lectura de textos poètics.
- -Elaboració, de manera autònoma i col·laborativa, de poemes amb elements fantàstics o imaginaris, amb ús de recursos retòrics i mètrics adequats a l'edat per a mostrar-los en l'àmbit escolar en diferents suports.
- -Identificació de l'espai i del temps en què transcorre l'acció d'obres teatrals adequades a l'edat, a partir d'elements implícits.
- -Registre de la informació obtinguda en diversos mitjans per a utilitzar-la posteriorment amb finalitat acadèmica.

4.5. Ciències socials

CONTINGUTS CURRICULARS DE CIÈNCIES SOCIALS DE 6É DE PRIMÀRIA MÉS MÍNIMS DE 5É NO TREBALLATS

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **Ciències Socials** els següents blocs de continguts:

BLOC 1

- -Iniciació el mètode científic i la seua aplicació a les Ciències Socials: Planificar la indagació, busca, registre i organització de la informació procedent de diverses fonts primàries i secundàries, incloses obres d'art, ús de mitjans digitals per a facilitar l'anàlisi de dades.
- -Consideració de la significança dels fets aportant dades, elaboració de textos expositius i elements gràfics per a donar compte de les estratègies utilitzades per a arribar a les conclusions, citació dels fets en què es basen les conclusions i ús de la terminologia adequada.
- -Participació cooperativa en tasques: Ser responsable del benestar del grup, participació en la planificació, presa de decisions i avaluació del grup, escolta de les aportacions alienes i acceptació d'altres punts de vista, assumpció de diversos rols, aportació d'idees pròpies constructives, reconeixement del treball aliè, ús d'estratègies per a resoldre conflictes a través del diàleg, foment

dels valors de la convivència democràtica, responsabilitzar-se del treball personal per a aconseguir una meta col·lectiva.

- -Tindre Iniciativa i esforçar-se. Constància i hàbits de treball. Capacitat de concentració.
- -Regular la perseverança, flexibilitat, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació abans, durant i després del procés d'aprenentatge. Resiliència: superació d'obstacles i fracassos. Aprenentatge de manera autònoma.
- -Aplicació d'estratègies d'aprenentatge cooperatiu i per projectes.
- -Buscar orientació o ajuda quan la necessita de manera precisa.
- -Planificació, organització i gestió de projectes individuals o col·lectius.
- -Establiment d'estratègies de supervisió. Selecció de la informació tècnica i els materials. Presa de decisions i càlcul d'oportunitats i riscos.
- -Aportació de solucions originals als problemes. Transformació d'idees en accions.
- -Establiment de criteris per a avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies.
- -Reconeixement dels propis errors i aprendre d'ells. Millora del producte i el procés després de l'avaluació.-Noció de diversitat cultural, drets i llibertats.
- -Reconeixement de l'enriquiment del nostre patrimoni cultural per les contribucions que van fer els nostres avantpassats.

BLOC 2: EL MÓN EN QUÈ VIVIM

- -Representació cartogràfica: Seleccionar mapes en funció de l'escala amb un propòsit donat. Interpretar imatges i mapes com a font d'informació sobre els paisatges i espais geogràfics.
- -Distribució de climes: equatorial, tropical, mediterrani, oceànic, continental, subtropical (Canàries), polar i de muntanya.
- -Identificació dels elements que es representen en un climograma i interpretació de les seues característiques. Interacció clima i activitats humanes.
- -Noció de cabal i la seua relació amb el clima.
- -Distribució dels oceans, principals mars, rius i llacs a Europa.
- -Noció de relleu com a condicionant de les xarxes de transport i comunicacions. Principals unitats

del relleu d'Europa i el món.

- -Paisatges agropecuaris i turístics d'Europa.
- Ones de canvi climàtic i equilibri ambiental i efecte d'hivernacle.
- Factors climàtics: latitud, altitud, continentalitat. Situar les regions climàtiques europees en un mapa. Paisatge mediterrani, oceànic, de muntanya i subtropical. Clima i activitat humanes: agricultura i turisme.
- Nocions de vessant hidrogràfic i regim fluvial i la seua relació amb el clima. Infraestructures hidràuliques, embassaments, presses i assuts.
- Nocions de desenvolupament sostenible i recurs. Contaminació. Escassetat i esgotament de recursos.

BLOC 3:VIURE EN SOCIETAT

- -Elements de la constitució espanyola que configuren el règim democràtic: Monarquia parlamentària, drets i llibertats, divisió de poders i regulació de la participació ciutadana.
- -Formes de govern: democràcia i dictadura.
- -Estructura política i territorial de l'Estat espanyol: institucions i funcions.
- -Objectius de la UE. El mercat únic i el paper de l'euro. Ciutadania europea: drets i participació política.
- -Característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats: natalitat, mortalitat, mortalitat infantil, esperança de vida. Distribució de la població i riscos naturals.
- -Factors dels moviments migratoris: econòmics, polítics i ambientals.
- -Distribució de les principals països productors i consumidors de matèries primeres i fonts d'energia en l'àmbit mundial.
- -Avantatges i inconvenients dels diversos mitjans de transport
- -Classificació d'empreses segons el tipus de producció: béns d'equip, béns de consum, extracció de matèries primeres i fonts d'energia.
- -Estratègies de publicitat.
- Nocions de mortalitat i esperança de vida. Envel·liment de la població.

- Moviments migratoris històrics
- Noció de recursos econòmics, mà d'obra i consum.
- El paper de la publicitat

BLOC 4: LES EMPRENTES DEL TEMPS

- El temps i la seua representació per mitjà de diverses línies de temps. El temps i la seua mesura: períodes cronològics.
- -Noció de canvis, continuïtat, simultaneïtat i duració, evidència.
- -Les societats de l'antic règim i la revolució liberal.
- -La modernització social i econòmica d'Espanya.
- -La dictadura del general Franco.
- -La transició a la democràcia
- -Utilització de fonts diverses com ara textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics, documents audiovisuals, procedents dels mitjans de comunicació i altres fonts basades en recursos digitals.
- -Raons de la diversitat d'interpretacions.

4.7.Plàstica

CONTINGUTS CURRICULARS DE PLÀSTICA DE 6É DE PRIMÀRIA

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea d'**Educació Artística**, concretament per a la vessant d'**Educació Plàstica**, els següents blocs de continguts:

BLOC 1: EDUCACIÓ AUDIOVISUAL

- -El cine d'entreteniment a partir de produccions animades.

- -Observació i identificació de diferents tècniques en producció de cine d'animació.
- -Observació i identificació de transformacions i recursos aplicades a la imatge a partir de programes informàtics amb intenció expressiva i comunicativa.
- -Comprensió i domini del vocabulari propi en la descripció dels recursos tecnològics aplicats a les animacions.
- -Valoració de preferències i defensa argumentada de criteris en el visionat dels recursos aplicats a produccions d'animació.
- -Reconeixement de la importància en la societat actual d'educar "la mirada" per a entendre i interpretar el missatge audiovisual.
- -Lectura de la imatge en moviment en mitjans audiovisuals:
- -Alfabetització audiovisual:
- Visionat i anàlisi de produccions de cine d'animació. Reflexió col·lectiva respecte al missatge de les imatges.
- Interacció dels llenguatges que intervenen en la producció audiovisual (visual, musical, oral, gestual, escrit).
- Anàlisi dels elements formals, expressius i compostius de les imatges
 - animades que donen significat al missatge (traç, grandària de les formes, ritme).
 - Anàlisi de dibuixos animats seqüenciats i generats amb la tècnica manual (zoòtrop).
 - Anàlisi de tècniques i procediments digitals per al desenrotllament de produccions animades (dibuixos animats, animació amb plastilina, animació de retall).
 - Lectura de recursos expressius i tecnològics (oscil·lacions i exageració).
- -Evolució del cine animat. L'antecedent de la imatge seqüenciada en el còmic. Referents culturals del cine americà.
- -Interès per descobrir el valor expressiu de cada llenguatge que intervé en una producció audiovisual.
- -Domini del vocabulari específic del llenguatge audiovisual i del vocabulari adequat per a aplicar les tècniques i procediments en la imatge digital.
- -Realització de produccions animades a partir de la narració seqüenciada d'imatges interrelacionant diferents llenguatges.
- -Tècniques en l'animació: dibuixos animats, animació amb plastilina, animació de retall.

- -El dibuix animat. Antecedents del cine d'animació (zoòtrop, llibreta) Referents

BLOC 2: EXPRESSIÓ PLÀSTICA

- -Observació i interpretació dels diferents entorns natural, artificial i imaginari en museus, exposicions, galeries, auditoris i teatres.
- -Exploració de les possibilitats expressives dels elements configuratius del llenguatge visual:
- El punt com a element generador: de volum i de la imatge digital: píxel.
- Línia. Línies expressives de volum.
- Pla (forma). Formes geomètriques. Construcció de distints volums per mitjà de plans.
- Color. Primaris, secundaris, cercle cromàtic. To, lluminositat, saturació. Simbologia i expressió. Valor comunicatiu i publicitari.
- Colors llum. Realització de treballs d'experimentació amb transparències i la seua projecció per a veure els resultats.
- La llum com a element generador d'ombres i volum. Projecció per mitjà de llum natural o artificial de les ombres dels objectes.
- -Observació en edificacions, escultures i jardins de les ombres projectades.
- Textures. Elaboració de textures gràfiques imitant les existents o inventades.
- Conceptes bàsics de la composició. Proporció i equilibri.
- -Relació entre les formes i la seua distribució.
- -Tècniques i materials de l'expressió plàstica:
- Tècniques bidimensionals: dibuix, pintura, estampació, mixtes, collage.
- Tècniques tridimensionals: modelatge, acoblament, tècniques mixtes.
- Materials i suports propis i de rebuig.
- Creació i manipulació de produccions artístiques per mitjà de tècniques, materials i recursos informàtics i tecnològics (fotocopiadora, escàner, càmera fotogràfica, programes informàtics).
- -Adquisició de la coordinació i precisió necessàries per a l'execució de les distintes tècniques de l'expressió plàstica.
- -Domini i control de les distintes fases del procés creatiu:
- Experimentació i investigació prèvies
- Planificar, organitzar i gestionar el desenrotllament de projectes individuals o col·lectius.
- Establir estratègies de supervisió i seleccionar la informació tècnica i els materials.
- Prendre decisions i calibrar oportunitats i riscos.
- Avaluar el projecte i el producte amb ajuda de guies.

BLOC 3: DIBUIX GEOMÈTRIC

- Construcció de sanefes i mosaics geomètrics a partir de la translació i el gir d'una figura plana.
 - -Divisió de la circumferència en parts iguals per a la construcció de polígons estrellats. Decoració per mitjà del color i la textura.
 - -L'escala: ampliació i reducció d'objectes i composicions artístiques a partir d'una quadrícula.
 - -Recta, semirecta i segment. Traçat de segments; Suma i resta per mitjà del regle i el compàs.
 - -Reconeixement de formes geomètriques en el camp del disseny.
 - -Ferramentes per al maneig i traçat del dibuix geomètric.
 - -El regle: el mil·límetre com a mesura bàsica.
 - -El joc de plantilles: escaire i cartabó per al traçat rectes i formes geomètriques.
 - -El compàs per al traçat d'arcs de circumferència i trasllat de mesures.
 - -El transportador d'angles per a mesurar i transportar angles.
 - -Ús acurat dels instruments i materials del dibuix geomètric.
 - -Soltesa en la línia i el traç.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES. PROJECTES DE TREBALL

Quant a l'organització interna de les Unitats Didàctiques, totes elles es componen dels següents elements fonamentals: Justificació, Objectius d'etapa i didàctics, Competències clau, Continguts, Activitats, Metodologia, Mesures d'atenció a la diversitat, Tractament dels elements transversals, Relació amb la resta d'àrees del currículum, Recursos personals, materials; TIC i organitzatius, i Procediments i Instruments d'avaluació.

El desenvolupament de les diferents Unitats Didàctiques estan als annexos d'aquesta Programació Didàctica.

Distribució temporal de les Unitats Didàctiques.

	TEMPORALITZACIÓ	VALENCIÀ	CASTELLÀ	LLIBRES LECTURA I PROJECTES	CIÈNCIES SOCIALS	CIÈNCIES NATURALS	MATEMÀTIQUES	VALORS SOCIALS I CÍVICS
PRIMERA AVALUACIÓ	Del 7 al 25 de setembre	1. Visitem el metge	1. Mis amigos	Poesía española para niños VVAA Ed. Santillana	1. L'edat contemporània: Espanya en el segle XIX	6. Màquines i avanços tècnics 7. Les màquines	9. Mesura 7. Sistema sexagesimal 9. Rectes i angles	
	Del 28 de setembre al 16 d'octubre	2. Cuidem l'alimentació	2. De pequeños	Poesía española para niños VVAA Ed. Santillana	2. L'edat contemporània: Espanya en el segle XIX	6. Màquines i avanços tècnics 7. Les màquines	10. Volum	
	Del 19 d'octubre al 6 de novembre	3. Descubrim l'art	3. Cumplimos las normas	Poesía española para niños VVAA Ed. Santillana	2. L'edat contemporània: Espanya en els segles XX i XXI	8. Electricitat i magnetisme	11. Àrees i volums 10. Figures planes i cossos geomètrics 11. Superfícies i àrees de figures planes	

Del 9 al 30 de novembre	4. Ens mantenim en forma	4. De otro lugar	Poesía española para niños VVAA Ed. Santillana	2. L'edat contemporània: Espanya en els segles XX i XXI	1. La digestió i la respiració	12. Estadística i probabilitat 12. Estadística i probabilitat	
De l'1 al 18 de desembre	5. La família creix	5. El mundo de los libros	Frankenstein Mary Shelley	3. El relleu d'Europa i d'Espanya	2. La circulació i l'excreció	1. Números i operacions	

	TEMPORALITZACIÓ	VALENCIÀ	CASTELLÀ	LLIBRES LECTURA I PROJECTES	CIÈNCIES SOCIALS	CIÈNCIES NATURALS	MATEMÀTIQUES	VALORS SOCIALS I CÍVICS
SEGONA AVALUACIÓ	De l'11 al 29 de gener	6. Aprenem a reciclar	6. ¿Cómo funcionan?	Frankenstein Mary Shelley Ed. Algar	4.1. El clima 4.2. Les aigües i elsclimes d'Europa i d'Espanya	3. La funció de reproducció	2. Potències i arrel quadrada	
	De l'1 al 19 de febrer	7. Quants invents!	7. ¡Cuánto arte!	Frankenstein Mary Shelley Ed. Algar Per sis granets de magrana. Anna Ballester Ed.Bromera	5. L'activitat econòmica	4. La cèl·lula	3. Números enters	
	Del 22 de febrer al 12 de març	8. Treballem amb altres	8. Pequeños científicos	Frankenstein Mary Shelley Ed. Algar Per sis granets de magrana. Anna Ballester	6. L'impacte humà en el medi ambient	4.1 Els animals	4. Divisibilitat	
	Del 15 al 31 de març	9. Explorem l'espai	9. Cuidamos el planeta	Per sis granets de magrana. Anna Ballester Ed. Bromera	7.1. La població	4.2 Els ecosistemes	5. Fraccions. Operacions	

	TEMPORALITZACIÓ	VALENCIÀ	CASTELLÀ	LLIBRES LECTURA I PROJECTES	CIÈNCIES SOCIALS	CIÈNCIES NATURALS	MATEMÀTIQUES	VALORS SOCIALS I CÍVICS
TERCERA AVALUACIÓ	Del 13 al 30 d'abril	10. Un món de llegendes	10. Calor y frío	Per sis granets de magrana. Anna Ballester Ed. Bromera	7.2. La població i les activitats econòmiques d'Europa i d'Espanya	4.2 Els ecosistemes	6. Números decimals. Operacions	
	Del 3 al 21 de maig	11. Viatgem al cor de la Terra	11. ¡Qué de anuncios!	Per sis granets de magrana. Anna Ballester Ed. Bromera	7.2. La població i les activitats econòmiques d'Europa i d'Espanya	5. Substàncies i matèria	7. Divisions de números decimals	
	Del 24 de maig al 18 de juny	12. Un mar d'aventures	12. Cuenta la leyenda...	Per sis granets de magrana. Anna Ballester Ed. Bromera	8. Espanya i la Unió Europea	6. Recursos materials i energètics	8. Proporcionalitat i percentatges	

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

6.1. Metodologia general i específica.

Segons ve recollit al Projecte Educatiu de Centre, el professorat del centre treballa amb una mateixa línia metodològica que la concreta a la Programació Didàctica i que està basada en les següents propostes:

TRANSMISSIÓ DE CONEIXEMENTS

La metodologia basada en la transmissió o perspectiva tradicional, concep l'ensenyament com un vertader art i al professor/a com un artesà, on la seua funció és explicar clarament i exposar de manera progressiva els seus coneixements, enfocant-se de manera central en l'aprenentatge de l'alumne; l'estudiant és vist com una pàgina en blanc, un marbre al qual cal modelar, un got buit que cal omplir. L'alumne és el centre de l'atenció en l'educació tradicional.

Dins d'aquesta concepció educativa es poden distingir dos enfocaments principals:

- El primer és un enfocament enciclopèdic, on el professor és un especialista que domina la matèria a la perfecció; l'ensenyament és la transmissió del saber del mestre que es tradueix en coneixements per a l'estudiant. Es pot córrer el perill que el mestre que té els coneixements no sàpiga ensenyar-los.
- El segon enfocament és el comprensiu, on el professor/a és un intel·lectual que comprèn lògicament l'estructura de la matèria i la transmet de manera que els alumnes l'arriben a comprendre com ell mateix.

En tots dos enfocaments es dona gran importància al coneixement relacionat amb altres disciplines. En la seua manera de transmissió i presentació, el coneixement que adquireix l'estudiant es deriva del saber i de l'experiència pràctica del mestre, qui posa les seues facultats i coneixements al servei de l'alumne.

En resum en aquesta perspectiva l'aprenentatge és la comunicació entre emissor (mestre) i receptor (estudiant) prenent en compte la comprensió i la relació amb sentit dels continguts.

TREBALLS D'INVESTIGACIÓ

El treball d'Investigació és un treball que s'ha de realitzar l'alumnat dins o fora de l'aula de referència. Aquest treball:

- És una xicoteta investigació d'un concepte que tinga interès l'alumnat.
- Pot estar emmarcat dins d'una matèria o pot ser interdisciplinar.
- Està dirigit per un professor/a - tutor/a.
- Es presenta per escrit i oralment.
- S'avalua tenint en compte l'actuació durant la realització del treball, l'informe escrit i la presentació oral.

El tutor/a fa una proposta de treball a l'alumnat i són aquestos/es els/les que trien la temàtica a investigar. El tutor/a estableix una normativa al voltant del calendari, els criteris d'avaluació i la presentació.

Per a desenvolupar el projecte d'investigació es convenient aplicar un mètode de treball sistemàtic.

Abans de començar el treball, cal decidir quina orientació vol donar-se a la investigació. La metodologia de cerca i processament de la informació seran diferents segons que es tracte d'una recerca de tipus científic, de tipus tecnològic, de tipus estadístic, de tipus artístic, de tipus literari, històric, sobre les característiques del disseny d'un objecte, instal·lació o construcció.

6.2. Metodologia en cas de confinament

A l'alumne que es trobe en situació d'aïllament, se li proporcionarà i guiarà el seu aprenentatge a través dels mecanismes emprats usualment, manant l'agenda setmanalment i concretant les activitats a fer per Webfamília, Email i/o Canal d'informació de grup. A més, en cas d'aïllament del grup sencer, es faria videoconferències per xicotets grups, mitjançant la plataforma WebEx, garantint una atenció educativa i un procediment adequat per a l'avaluació de l'alumnat, el més semblant possible al que es faria en l'aula i intentant que segueixca la temporalització de l'aula de la manera més sistemàtica possible.

S'intentarà prioritzar les activitats de tipus interactiu durant aquest temps.

6.3 Recursos Didàctics i Organitzatius.

-Organització dels recursos humans:

- Els professors de PT i AL, segons l'organització horària estipulada per la Cap d'Estudis i seguint l'Ordre 20/2019 d'inclusió educativa, assessoren i orienten als tutors a l'hora de donar resposta a la diversitat de l'aula.

-Activitats i estratègies d'ensenyament i aprenentatge. Activitats complementàries.

Entre els diferents tipus d'activitats es troben les següents:

1. Activitats d'Ensenyament/Aprenentatge

- Activitats d'introducció/motivació: pretenen reactivar l'atenció i intenció de l'alumnat en el procés. Exemples d'aquestes activitats són: comentaris de notícies de premsa; partir de problemes ecològics, socials... rellevants; formulació de preguntes de xoc; visualització de vídeos; lectures tant per part de l'alumne com del docent
- Activitats de detecció de coneixements previs: serveixen per a dirigir la sessió cap a l'estil d'aprenentatge adequat per a cada alumne. Alguns exemples són: qüestionaris d'exploració de coneixements previs; debats propers a l'experiència dels alumnes; pluja d'idees; associació

de paraules i formació de frases; presentació dels objectius i els criteris d'avaluació de la unitat didàctica; elaboració de mapes conceptuals, etc.

- Activitats de desenvolupament: pretenen aconseguir assentar l'objectiu de la sessió. Aquesta tipologia està composta per exercicis, activitats i tasques. Exigirà en moltes ocasions el disseny i la realització d'experiments, treballs monogràfics, i/o d'observacions a vegades fora de l'aula millorant així la competència en el coneixement i interacció amb el món físic (visionat de vídeos, pel·lícules, presentacions multimèdia, activitats TIC...).
 - Activitats d'assentament: es tracta de resoldre exercicis al voltant de principis, teories i conceptes aplicant-les a situacions noves. Aquests exercicis seran en el tercer cicle en problemes més obertes, donant així la possibilitat a l'alumne d'elegir les estratègies de resolució més adequades. Estes activitats desenvoluparan l'adquisició d'estratègies d'exploració, descobriment, planificació i regulació de la pròpia activitat. En esta fase cal introduir activitats diverses com: exposicions orals/ escrites, individuals/grupals i debats; comparació i discriminació d'idees; iniciació a la redacció de comentaris de text breus; disseny i/o realització d'experiències; aplicació de les idees a situacions reals; resolució de problemes; concursos de preguntes, poesia, memòria...; recerca d'informació i ús de les TIC; i realització d'activitats utilitzant medis audiovisuals i/o informàtics
2. Activitats de reforç i ampliació: les de reforç permeten fer accessible un contingut a l'alumnat que presenta una dificultat eventual. Les d'ampliació pretenen aprofundir en l'aprenentatge.
 3. Activitats complementàries: permeten connectar els aprenentatges escolars amb la realitat socio-cultural immediata. Així mateix, és necessari destacar que aquestes activitats es realitzen durant l'horari escolar i tenen un caràcter diferenciador de les pròpiament lectives.

A més a més, l'organització de les sessions partirà dels següents tres moments temporals.

- Fase d'activació: està orientada a captar l'atenció del discent i que, mitjançant diferents propostes, es prepare per l'aprenentatge del contingut corresponent.
- Fase de dinamització: on es produeix la interacció entre alumne-alumne, alumne-mestra/e.
- Fase de reflexió: la sessió es tanca amb la vinculació entre el contingut treballat i la realitat.

En resum:

Les estratègies d'ensenyament i aprenentatge que desenvolupem són les següents:

- Foment de la lectura. Temps de lectura individual en silenci tots els dies en la mateixa franja horària

que la resta de nivells.

- Destreses de pensament.
- Rutines de pensament
- Tertúlies dialògiques.
- Moment de càlcul mental.
- Padrins de lectura(virtual)

- Activitats complementàries.

Donada la situació actual, no podem realitzar cap activitat complementària fora del centre. No obstant això, aquelles activitats que decidim en nivell es faran de forma virtual.

- Xarrades d'especialistes en xarxes socials, drogodependència, sexualitat, etc.
- Pla Lector: Representació teatral per al dia del Llibre.
- Festa de graduació de l'alumnat de 6é
- Jornada d'acomiadament de fi de curs.

7. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT.

El caràcter de l'avaluació en l'etapa d'Educació Primària és el que està establert en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, i la concreció d'este en este article.

El **caràcter continu** de l'avaluació tindrà com a fi detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat.

7.1.Criteris d'avaluació- Instruments d'avaluació.

Els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progressiu grau d'adquisició de les distintes competències., així com representen els indicadors sobre quins aprenentatges ha d'aconseguir l'alumnat.

-Instruments d'avaluació.

Diari Reflexiu: El diari reflexiu és una eina per anar recollint sistemàticament idees, reflexions i evidències del procés formatiu. Vol ser una eina que ajude a la reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge i a l'autoregulació. Es tracta d'anar recollint, ja siga en paper o amb alguna eina virtual (bloc, portfoli digital, o diari), les reflexions sobre el procés d'aprenentatge.

Rúbrica: La Rúbrica és una eina d'avaluació que permet establir paràmetres graduals d'acompliment, i que afavoreix l'autoavaluació en l'alumnat. Com a instrument, facilita la valoració de l'acompliment de l'alumnat en matèries i temes complexos; així mateix, permet observar com va aprenent l'alumne (i això afavoreix a l'autoanàlisi del seu propi aprenentatge i el dels seus companys/es). Si el professor empra de manera freqüent aquest instrument, facilita la coavaluació i retroalimentació en el grup.

Una rúbrica és un tipus de llistat que conté criteris ben específics que permeten valorar l'aprenentatge, coneixements i competències adquirides pels estudiants, sobre un tema, tasca o activitat. Per a això s'estableixen nivells d'acompliment sobre els continguts o competències a avaluar.

Dissenyar una rúbrica implica avaluar de forma objectiva el treball i avanç dels estudiants, per la

qual cosa el professor haurà d'especificar clarament quina espera dels seus alumnes, esmentant els criteris sota els quals hauran d'exercir-se en relació a la tasca o activitat encomanada.

Qüestionaris: Els qüestionaris són útils per descobrir el punt de vista de l'alumne i les seues motivacions i estratègies d'aprenentatge. Proporcionen al docent informació que li pot permetre reconsiderar el seu plantejament didàctic i, a més, fan que l'aprenent reflexione sobre el seu aprenentatge. Un qüestionari pot ser el punt de partida per a una entrevista posterior entre alumne i docent o per debatre amb tot el grup els diferents punts de vista sobre l'aprenentatge. Es pot utilitzar per a complementar l'avaluació de la pràctica docent.

Registre Anecdòtic: El Registre Anecdòtic és una eina que consisteix a registrar successos imprevistos de l'alumnat, per la qual cosa no és prèviament preparat, sinó eventual. Aquest registre es realitza en la majoria dels casos de forma individual. És important aclarir que aquesta activitat requereix de l'objectivitat del professor en tot moment, ja que els registres han d'estar desproveïts de qualsevol etiqueta cap a l'alumnat. Empleat de forma eficient, auxilia al tutor per a armar expedients dels seus alumnes.

Mapa Conceptual: El mapa conceptual és un diagrama que ajuda a entendre un tema en especifique en visualitzar les relacions entre les idees i conceptes. En general, les idees són representades en nodes estructurats jeràrquicament i es connecten amb paraules d'enllaç sobre les línies per a explicar les relacions.

Treball de Recerca: El treball de recerca està orientat a la investigació, al voltant de la qual s'estructuren una sèrie d'activitats i processos orientats per professorat tutor/a del centre que permeta a l'alumnat aprofundir sobre un tema d'interès al qual puga accedir.

Per realitzar aquest Treball de recerca l'alumne/a haurà d'aplicar un mètode lògic per resoldre problemes i arribar a ratificar o anul·lar la seua hipòtesi de treball. Aquesta hipòtesi pot estar emmarcada dins d'una o varies matèries o àrees del saber.

Quadern de treball (Portafoli): També anomenada portafolis o carpeta de treball, és una selecció dels treballs fets per l'aprenent amb la finalitat de documentar les capacitats que s'han assolit en un determinat procés d'aprenentatge. És a dir, es tracta de recollir les produccions més significatives dels alumnes per tal d'il·lustrar el seu progrés. Els treballs es poden recollir en una carpeta real i/o per mitjans digitals. L'utilitzarem principalment en l'àrea de castellà i en els Projectes.

Pautes d'Observació: Les pautes d'observació són llistes de control dels aspectes que es volen

observar. Es tracta de descompondre un criteri d'avaluació en actuacions o comportaments observables. Al costat de cada ítem o descriptor, el docent pot fer anotacions com ara si s'ha assolit o no, en quin grau i de quina manera o en quina data es fa ver l'observació.

Prova de preguntes amb resposta curta: En elles l'alumne ha d'aportar una informació molt concreta i específica que podrà resumir-se en una frase, una dada, una paraula, un signe, una fórmula, etc., evidentment referits a qüestions de certa rellevància. Ús de les TICS, tipus Kahoot, Quizizz, etc

Proves escrites amb preguntes amb text incomplet, preguntes de correspondència o aparellament, preguntes d'opció múltiple, preguntes de vertader – fals (justificades), analogies/diferències, preguntes d'interpretació i/o elaboració de gràfics, mapes, estadístiques, etc.

Proves Orals: Es pot registrar els coneixements de l'alumnat utilitzant com a instrument la prova oral que especifique un fet concret o diferents continguts educatius.

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **CIÈNCIES NATURALS** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: CIÈNCIES NATURALS

NIVELL: 6É EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte	Instruments
1	6tCN.BL1.1 Planificar una indagació a partir de preguntes que obliguen una varietat de possibles relacions entre diversos fenòmens físics, biològics o tecnològics, i suggerir possibles recursos, determinar els conceptes clau i establir els mètodes i instruments més adequats.	6tCN.BL1.1.1 Planifica una indagació utilitzant diverses fonts d'informació o realitzant treballs de camp o laboratori amb diversos mètodes i instruments a partir de preguntes que obliguen una varietat de possibles relacions entre diversos fenòmens físics, biològics o tecnològics.	TOTES	U1: Rúbrica P2: Diana
		6tCN.BL1.1.2 Planifica, amb la col·laboració del grup, una indagació a partir de preguntes prèviament organitzades, i proposa els mètodes i instruments més adequats per a realitzar-la.	TOTES	Portafoli
		6tCN.BL1.1.3 Participa en l'avaluació del compliment de les normes de comportament i de cura de materials i instruments adequades al context de les eixides fora de l'aula i fa propostes de millora per a les situacions conflictives que es produeixen.	TOTES LES UNITATS	Diana d'autoavaluació
	6tCN.BL1.2 Obtindre i integrar dades de diferents fonts i naturalesa de forma autònoma i seguint	6tCN.BL1.2.1 Obté informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del	TOTES LES UNITATS	Portafoli

<p>pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions. Registrar esta informació per mitjà de textos i taules, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.</p>	<p>seu entorn expressant les seues conclusions sobre els canvis produïts per les seues interaccions de forma clara i ordenada.</p>		
	<p>6tCN.BL1.2.2 Registra i organitza la informació obtinguda per mitjà de l'elaboració d'esquemes, mapes conceptuals i gràfics, utilitza diversos mitjans digitals de forma responsable i els cuida i els manté en bon estat.</p>	TOTES	Mapa conceptual
<p>6tCN.BL1.3 Elaborar i utilitzar gràfiques, taules i mapes per a representar la informació, etiquetar-les amb un títol significatiu i una llegenda i destacar algunes conclusions sobre la base de les dades representades.</p>	<p>6tCN.BL1.3.1 Utilitza la informació rellevant organitzada en esquemes, mapes conceptuals i gràfiques per a representar la informació i destacar algunes conclusions sobre la base de les dades representades i les etiqueta amb un títol significatiu i una llegenda.</p>	TOTES	<p>Mapa conceptual</p> <p>Quadern de treball</p>
<p>6tCN.BL1.4 Comunicar oralment i per escrit (text expositiu), de forma ordenada i clara, el procés d'indagació seguit i el resultat de l'experiència realitzada, utilitzant el vocabulari propi i fent ús de les TIC.</p>	<p>6tCN.BL1.4.1 Comunica oralment i per escrit (text expositiu), de forma ordenada i clara, el procés d'indagació seguit en una experiència realitzada; utilitza el vocabulari propi, analitza la informació procedent dels mitjans digitals, i la utilitza en les activitats d'aprenentatge.</p>	TOTES	<p>Prova oral</p> <p>Exposició</p>
<p>6tCN.BL1.5 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades,</p>	<p>6tCN.BL1.5.1 Participa en la planificació de metes comunes, fa propostes valuoses i pren decisions raonades.</p>	TOTES	Quadern d'equip

responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié, animant els altres membres del grup i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.	6tCN.BL1.5.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, pregunta adequadament i reformula el contingut del discurs de l'interlocutor amb un llenguatge respectuós.	TOTES LES UNITATS	Registre d'observació
	6tCN.BL1.5.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, respectant els punts de vista dels altres, en les situacions que així ho requerisquen, incorpora les intervencions alienes i manté la calma davant dels obstacles i malentesos.	TOTES LES UNITATS	Registre d'observació
	6tCN.BL1.5.4 Anima els altres membres del seu grup i reconeix el treball que realitzen dins de l'equip.	TOTES LES UNITATS	Quadern d'equip
6tCN.BL1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçar-se i mantindre la calma i la motivació, i intentar resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda, si en necessita.	6tCN.BL1.6.1 Roman en calma davant de les dificultats que se li presenten quan realitza una seqüència d'activitats completa i manté la motivació fins a finalitzar-la.	TOTES	Registre d'observació
	6tCN.BL1.6.2 Persevera davant dels reptes i dificultats que se li plantegen en la realització d'una seqüència d'activitats completa i mostra flexibilitat buscant solucions alternatives.	TOTES	Registre d'observació
6tCN.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o	6tCN.BL1.7.1 Estima el temps que requereix cadascun dels passos del desenvolupament d'un producte o una tasca prèviament planificada i	TOTES	Registre d'observació

	una tasca, establir metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació i detallar les millores realitzades.	adapta el cronograma a canvis i imprevistos.		
		6tCN.BL1.7.2 Expressa de forma detallada les millores que ha realitzat durant el procés de realització d'un producte o tasca per a aconseguir els resultats especificats en una guia d'observació prèviament acordada de forma individual o col·lectiva.	TOTES	Metacognició Quadern de treball Portafolio
2	6tCN.BL2.1 Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en les funcions de nutrició i reproducció del cos humà i reconèixer les relacions fonamentals entre elles per mitjà de l'ús de les TIC de forma eficient i responsable.	6tCN.BL2.1.1 Identifica els principals òrgans implicats en les funcions de nutrició i reproducció del cos humà per mitjà de l'ús de les TIC de forma eficient i responsable.	TEMES 1.2.3	Proves escrites Resposta curta: Quizizz..
		6tCN.BL2.1.2 Reconeix les característiques fonamentals de les funcions de nutrició i reproducció del cos humà per mitjà de l'ús de les TIC de forma eficient i responsable.	TEMES 1.2.3	Proves escrites Resposta curta: Quizizz..
	6tCN.BL2.2 Relacionar malalties que afecten aparells i sistemes del cos humà, adoptar estils de vida saludables i mesures preventives contra la	6tCN.BL2.2.1 Adopta estils de vida saludables i mesures preventives davant de la malaltia per a l'adequat funcionament del cos i per a conservar la	TEMES 1.2.3	Diana d'autoavaluació

	malaltia, i reconèixer les repercussions que tenen amb l'adequat funcionament del cos i per a conservar la salut.	salut.		
	6tCN.BL2.3 Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens, adoptar una conducta assertiva per a la resolució de conflictes de forma dialogada, reflexionar i extraure conclusions per a expressar-se mostrant empatia de forma respectuosa i creativa.	6tCN.BL2.2 Relaciona les malalties que afecten aparells i sistemes del cos humà amb les repercussions que tenen per a l'adequat funcionament del mateix.	TEMES 1.2.3	Prova escrita
		6tCN.BL2.3.1 Reconeix emocions i sentiments propis i aliens i adopta una conducta assertiva per a la resolució de conflictes de forma dialogada.	TOTES	Registre d'observació
		6tCN.BL2.3.2 Expressa empatia de forma respectuosa i creativa i es posa en el lloc d'altres per a la resolució de conflictes de forma dialogada.	TOTES	Registre d'observació
3	6tCN.BL3.1 Identificar i explicar les diferents parts i tipus de cèl·lules, i reconèixer les principals característiques a través de l'ús eficient i responsable de la lupa i les TIC.	6tCN.BL3.1.1 Descriu les diferents parts i tipus de cèl·lules i reconeix les seues principals característiques a través de l'observació.	TEMA 4	Prova escrita
		6tCN.BL3.1.2 Organitza adequadament (mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals) la informació obtinguda en mitjans digitals sobre la cèl·lula per a utilitzar-la en tasques d'aprenentatge.	TEMA 4	Quadern de treball
		6tCN.BL3.1.3 Fa un ús eficient i responsable de la lupa en els processos d'observació.	TEMA 4	Registre d'observació
4	6tCN.BL4.1 Aplicar els procediments per al càlcul de	6tCN.BL4.1.1 Aplica els procediments per al càlcul de la densitat d'un cos per mitjà de l'experimentació.	TEMA 5	Quadern de treball

la densitat d'un cos i explicar el fenomen de flotabilitat per mitjà de l'experimentació.	6tCN.BL4.1.2 Explica el fenomen de flotabilitat de diferents tipus de materials per mitjà de l'experimentació.	TEMA 5	Prova escrita
6tCN.BL4.2 Diferenciar les principals característiques de tipus d'energia, les seues fonts, el seu origen i matèries primeres, enunciant els beneficis i riscos del seu ús (esgotament, pluja àcida, radioactivitat), actuant d'acord amb hàbits de consum responsable de l'energia i altres recursos.	6tCN.BL4.2.1 Diferencia les principals característiques dels distints tipus d'energia, les seues fonts, el seu origen i les matèries primeres.	TEMA 6	Prova escrita
	6tCN.BL4.2.2 Enuncia els beneficis i riscos de l'ús dels diferents tipus d'energia (esgotament, pluja àcida, radioactivitat).	TEMA 6	Prova escrita
	6tCN.BL4.2.3 Actua al centre i al barri d'acord amb hàbits de consum responsable de l'energia i altres recursos.	TEMA 6	Diana d'autoavaluació
6tCN.BL4.3 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer els canvis químics de la matèria i les seues reaccions, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball a l'aula	6tCN.BL4.3.1 Reconeix en experiències senzilles, planificades amb els seus companys i amb l'ajuda de guies, els distints tipus de matèria segons la seua composició (substàncies pures, mescles i dissolucions) i els canvis químics de la matèria.	TEMA 5	Quadern de treball
	6tCN.BL4.3.3 Participa en l'avaluació del compliment de les normes d'ús, de seguretat i de conservació de materials i instruments adequades al context de les eixides fora de l'aula i fa propostes de millora per a les situacions conflictives que es produïxen.	TOTES	Diana d'autoavaluació

5	6tCN.BL5.1 Explorar i classificar els elements de joguets/aparells elèctrics a través del seu muntatge i/o desmuntatge, per a descriure els principis bàsics de funcionament i la seua utilitat.	6tCN.BL5.1.1 Classifica els components bàsics de joguets/aparells elèctrics a través del seu muntatge i/o desmuntatge.	TEMA 8	Proves escrites
		6tCN.BL5.1.2 Descriu els principis bàsics de funcionament i la utilitat dels circuits elèctrics.	TEMA 8	Proves escrites Projecte de treball: Realització d'una maqueta elèctrica
	6tCN.BL5.2 Realitzar experiències senzilles amb corrioles, explicar els resultats i actuar segons les instruccions i normes de seguretat.	6tCN.BL5.2.1 Proporciona informació sobre la realització d'experiències senzilles amb màquines amb operadors combinats (corrioles i plans inclinats) i avalua, amb ajuda de guies, els resultats Obtinguts	TEMA 7	Proves escrites Projecte de treball: Realització d'una maqueta elèctrica
		6tCN.BL5.2.2 Segueix les instruccions i les normes de seguretat quan realitza experiències amb corrioles i plans inclinats.	TEMA 7	Diana d'autoavaluació
	6tCN.BL5.3 Planificar el disseny i realitzar el muntatge d'un circuit elèctric per a identificar els seus elements, explicar alguns efectes de l'electricitat i la relació entre electricitat i magnetisme, proporcionar informació sobre quines	6tCN.BL5.3.1 Construeix, dissenyant-ho prèviament, un circuit elèctric.	TEMA 8	Projecte de treball: Realització d'una maqueta elèctrica
		6tCN.BL5.3.2 Proporciona informació sobre les estratègies emprades per a la construcció de	TEMA 8	Projecte de treball: Realització d'una

BL 1	estratègies han emprat i avaluar el resultat.	circuits elèctrics i avalua, amb ajuda de guies, els resultats obtinguts		maqueta elèctrica Exposició
		6tCN.BL5.3.3 Identifica els elements dels circuits elèctrics i descriu alguns efectes de l'electricitat i la relació entre electricitat i magnetisme.	TEMA 8	Projecte de treball:Realització d'una maqueta elèctrica Exposició
	6tCN.BL5.4 Qüestionar i debatre sobre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, sobre alguns dels grans descobriments i invents de la humanitat relacionats amb l'electricitat i el magnetisme i sobre alguns avanços de la ciència que milloren la vida, reconèixer la seua contribució a les necessitats humanes i contrastar eixa reflexió amb companys i companyes.	6tCN.BL5.4.1 Participa activament en debats sobre la importància d'alguns dels grans descobriments i invents de la humanitat relacionats amb l'electricitat i el magnetisme exposant i reformulant les seues opinions.	TEMA 8	Prova Oral
		6tCN.BL5.4.2 Reconeix els beneficis i els riscos d'alguns avanços de la ciència, que milloren la vida i la seua contribució a les necessitats humanes.	TEMES 7 I 8	Prova oral

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **VALENCIÀ : LLENGUA I LITERATURA** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA

ÀREA: VALENCIÀ

NIVELL: 6É EDUCACIÓ PRIMÀRIA

BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈIT	UNITAT DIDÀCTICA /PROJECTE	Instruments
1	6tVLL.BL1.1 Participar en debats, col·loquis i exposicions sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència, adoptant diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, incorporant les intervencions dels altres i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant de manera organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.	6tVLLBL1.1.1 Participa en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs entrevistes debats i exposicions) utilitzant termes inclusivius en compte de discriminatoris.	TOTES	Rúbrica Proves orals
		6tVLLBL1.1.2 Participa en situacions de comunicació oral del nivell educatiu i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals preguntant adequadament i reformulant el contingut del discurs de l'interlocutor.	TOTES	Pautes d'observació
		6tVLLBL1.1.3 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs, entrevistes, col·loquis, debats i exposicions) sobre temes d'actualitat pròxims a la seua experiència i exposa i reformula de manera organitzada les seues opinions.	TOTES	Entrevistes Proves orals
		6tVLL.BL1.1.4 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs, entrevistes, col·loquis, debats i exposicions), sobre temes d'actualitat pròxims a la seua experiència i actua com a moderador/a.	TOTES	Pautes d'observació
		6tVLL.BL1.2 Identificar tipologies textuals, realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits i deduir el significat de paraules pel context de la informació verbal i no verbal de textos orals de l'àmbit escolar i social exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.	6tVLL.BL1.2.1 Identifica el tema, el destinatari en textos orals (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, conferències breus i textos orals en què s'expressen opinions).	2, 4, 6, 10, 12
	6tVLL.BL1.2.2 Dedueix el significat de paraules pel context en situacions de comunicació oral.	TOTES	Proves orals	

	6tVLL.BL1.2.3 Exposa críticament les seues pròpies conclusions sobre el contingut de la comunicació.	4, 6	Rúbrica
	6tVLL.BL1.2.4 Identifica les distintes tipologies en els textos que escolta: descriptives, narratives, expositives, instructives, argumentatives, predictives .	2, 4, 6, 10, 12	Proves orals
6tVLL.BL1.3 Produir amb supervisió textos orals dels gèneres habituals del nivell educatiu, elaborant un guió previ, adequant el discurs a la situació comunicativa, amb una estructura coherent, i utilitzant el vocabulari, l'entonació i dicció i els recursos no verbals correctament a més d'un llenguatge no discriminatori.	6tVLL.BL1.3.1 En la producció de textos orals fa ús del llenguatge no verbal per a reforçar la intenció comunicativa.	TOTES	Proves orals Rúbrica
	6tVLL.BL1.3.2 Produeix, elaborant per si mateix un guió previ i amb suport de recursos (escrits, gràfics, visuals o auditius), amb una estructura coherent, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu tenint en compte el propòsit comunicatiu (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions, expressar la seua opinió iconvèncer o persuadir).	2, 4, 6, 10, 12	Rúbrica
6tVLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, individualment i en grup, textos literaris i no literaris adequats al nivell i pròxims als seus gustos i interessos, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	6tVLL.BL1.3.3 En la producció de textos orals proporciona exemples adequats com a suport al contingut de la comunicació.	2, 4, 6	Rúbrica
	6tVLL.BL1.3.4 En la producció de textos orals utilitza adequadament els marcadors textuais	TOTES	Pautes d'observació
	6tVLL.BL1.4.1 Memoritza amb autonomia textos literaris i no literaris amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge relacionats amb referents culturals de l'entorn social.	4, 6, 10	Proves orals
	6tVLL.BL1.4.2 Reprodueix <u>amb suport de recursos escrits, gràfics, visuals o auditius</u> textos orals amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge utilitzant els recursos no verbals per a reforçar la intenció comunicativa.	2, 4, 6, 10, 12	Proves orals Treballs de recerca

6tVLL.BL1.5 Interpretar textos orals de l'àmbit	6tVLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació		Proves orals
---	--	--	--------------

2	escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitar, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.	(webs juvenils informatives, anuncis publicitaris, documentals, notícies, entrevistes, reportatges, rodes de premsa i debats) exposant críticament les seues pròpies conclusions.	4, 6	
	6tVLL.BL2.1 Llegir per iniciativa pròpia, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge, segons les seues preferències i interessos, donant raons de les seues eleccions.	6tVLL.BL2.1.1 Llig correctament i amb supervisió textos de l'àmbit escolar i social adequant-se a format i a l'estructura textual (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, exposicions i argumentacions) establint per si mateix els objectius de la lectura.	TOTES	Quadern de treball Proves escrites
		6tVLL.BL2.1.2 Llig per iniciativa pròpia, textos de l'àmbit escolar i social i els utilitza com a suport a les tasques d'aprenentatge donant raons de les seues eleccions.	TOTES	Treballs de recerca Pautes d'observació
	6tVLL.BL2.2 Interpretar, de forma autònoma, reflexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social anticipant i reformulant hipòtesis, inferint elements contextuals no explícits, identificant la tipologia de text i exposant les seues conclusions personals sobre el contingut i la intenció de l'autor.	6tVLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari i la intenció de l'emissor en els textos escrits continus i discontinus, en distints suports: impresos, digitals i multimodals del nivell educatiu (instructius predictius, publicitaris, poètics, teatrals i del còmic, etc.).	TOTES	Quadern de treball Proves escrites
	6tVLLBL2.2.2 Reformula les conjectures que ha anticipat sobre el tema i els detalls del contingut de textos escrits a través d'elements contextuals.	TOTES	Proves escrites	

	6tVLL.BL2.2.3 Infereix elements contextuals no explícits i exposa les seues conclusions personals	3, 4, 6	Quadern de treball
	sobre el contingut i la intenció de l'autor.		Proves escrites Diari reflexiu
	6tVLL.BL2.2.4 Identifica l'estructura bàsica de diferents tipologies i gèneres textuais (descriptius narratius, expositius, instructius, argumentatius, predictius).	TOTES	Portfolio Proves escrites
6tVLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals de manera autònoma, reflexiva i dialogada per a buscar seleccionar i emmagatzemar informació, contrastant-la i utilitzant-la per a ampliar coneixements, donant compte de les referències bibliogràfiques.	6tVLL.BL2.3.1 Dóna compte de les referències bibliogràfiques de bibliografia web de la informació seleccionada en mitjans digitals (autor, editorial, enllaç, etc.).	3, 5	Treballs de recerca
	6tVLL.BL2.3.2 Contrasta la informació seleccionada en diverses fonts.	3, 8, 11	Treballs de recerca Quadern de treball
6tVLL.BL2.4 Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejant de forma guiada els seus catàlegs en línia, i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament, fent un ús responsable de	6tVLL.BL2.4.1 Utilitza amb supervisió diferents tipus de biblioteques de l'entorn social i virtual per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.	TOTES	Pautes d'observació Entrevista

materials i espais funcionals.	6tVLL.BL2.4.2 Reconeix, utilitza i respecta els sistemes d'ordenació, classificació de les biblioteques de l'entorn virtual.	TOTES	Pautes d'observació Entrevista
--------------------------------	--	-------	-----------------------------------

	6tVLL.BL2.4.3 Fa un ús responsable dels materials que utilitza procedents de biblioteques de l'entorn virtual.	TOTES	Pautes d'observació Entrevista	
	6tVLL.BL2.5 Participar de forma responsable i per iniciativa pròpia en accions del Pla lector del centre com ara videofòrums lectures dialògiques, etc., per a la millorar la seua competència lectora i refermar l'hàbit lector, fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i desenrotllament d'algunes activitats.	6tVLL.BL2.5.1 Col·labora fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització d'algunes activitats del Pla lector del centre (videofòrums lectures dialògiques, etc.).	TOTES	Rúbrica
3	6tVLL.BL3.1 Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, adequant el contingut a la situació de comunicació, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.	6tVLL.BL3.1.1 Participa amb la <u>supervisió</u> d'un adult, elaborant un guió previ , en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions, textos d'opinió i persuasius), adequant el contingut a la situació comunicativa.	3, 8, 9, 11	Rúbrica
		6tVLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació de forma completa i progressiva utilitzant adequadament marcadors textuais i ordenant la informació en paràgrafs.	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Rúbrica
		6tVLL.BL3.1.3 Quan redacta proporciona exemples adequats com a suport al contingut de la comunicació i utilitza termes inclusius en compte de discriminatoris.	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Rúbrica

	6tVLL.BL3.1.4 Quan redacta textos, utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació, la hipèrbole, la metàfora, l'al·literació, la metonímia , l' hipèrbaton i el joc de paraules) amb creativitat i sentit estètic.	3, 7	Rúbrica
6tVLL.BL3.2 Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectant, amb autonomia errors i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals respectant les normes de correcció gramatical ortogràfica del nivell educatiu.	6tVLL.BL3.2.1 Realitza el procés de revisió de textos escrits detectant errors <u>amb autonomia</u> resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada per a millorar el producte final.	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Rúbrica Porfolio
	6tVLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) i els adequa als gèneres textuais propis del nivell educatiu (descripcions narracions, exposicions, donar instruccions, textos d'opinió i persuasius).	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Rúbrica
	6tVLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical ortogràfica del nivell educatiu (...) * Vegeu quadro d'elements gramaticals	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Rúbrica
6tVLL.BL3.3 Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició presentació de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos o les tasques d'aprenentatge utilitzant els diversos recursos de forma responsable.	6tVLL.BL3.3.1 Organitza <u>amb supervisió</u> la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva en diferents mitjans de manera contrastada per mitjà de mapes conceptuals en suport paper o digital per a utilitzar-la en la redacció de textos o en tasques d'aprenentatge.	TOTES	Porfolio
	6tVLL.BL3.3.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca, de visualització digital entorns virtuals, contrastant la informació en diverses fonts i donant compte de les referències bibliogràfiques de bibliografia web quan siga oportú.	3, 8, 9, 11	Pautes d'observació

4	6tVLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats a nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.	6tVLL.BL4.1.1 Participa a través de la reflexió i e diàleg en el procés d'interpretació i elaboració de textos, aplicant, amb autonomia i en col·laboració amb els seus companys, els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats a nivell educatiu, fent explícits els seus dubtes i proposant possibles alternatives de resposta.	TOTES	Rúbrica
		6tVLL.BL4.1.2 Revisa textos, <u>amb autonomia</u> i/o la col·laboració dels seus companys/es, aplicant els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, detectant per si mateix errors i corregint-los. * Vegeu quadro elements gramaticals BL3	1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	Rúbrica Portfolio
	6tVLL.BL4.2 Utilitzar, amb autonomia, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris bilingües i pàgines web <i>thesaurus</i> per a trobar paraules), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació elaboració i revisió de textos.	6tVLL.BL4.2.1 Resol dubtes sobre el significat de vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació elaboració i revisió de textos triant el diccionari adequat en funció de la busca (diccionaris bilingües i pàgines web <i>thesaurus</i>).	TOTES	Quadern de treball
		6tVLL.BL4.2.2 Amplia el seu vocabulari realitzant inferències del significat de paraules a partir de context, distingint els matisos de significat que aporten prefixos i sufixos i relacionant arcaïsmes neologismes i estrangerismes d'ús freqüent amb el seu equivalent en llengua castellana, per a millorar les seues produccions orals i escrites.	1, 2, 4, 8, 10, 11, 12	Quadern de treball
	6tVLL.BL4.3 Reconèixer les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració per a elaborar oracions adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva i	6tVLL.BL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica les funcions dels elements que constitueixen l'oració (CD, CI, CC i atribut) en diferents tipus d'oracions simples	11, 12	Proves escrites

dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.	(enunciatives, interrogatives, exclamatives, exhortatives i dubitatives) i els marcadors textuais bàsics que donen cohesió a les produccions.		Quadern de treball
	6tVLL.BL4.3.2 Quan interpreta, produeix o revisa textos orals o escrits, detecta i corregeix per s mateix errors sobre la funció gramatical oracional que realitzen els elements que constitueixen el CD, CI, CC i atribut en diferents tipus d' oracions simples i resol els dubtes participant activament en el procés de reflexió individual i col·lectiva.	11, 12	Proves escrites
6tVLL.BL4.4 Diferenciar les característiques socioculturals de les llengües d'Espanya i de València, expressant la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants, detectant errors i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva dialogada.	6tVLL.BL4.4.1 Diferencia les llengües d'Espanya del Valencià, a partir de la identificació de les seues característiques socioculturals, en produccions de l'àmbit escolar i social, i mostra respecte pels parlants que les utilitzen.	TOTES	Proves orals
	6tVLL.BL4.4.2 Diferencia les característiques més significatives de les varietats de la llengua i les reconeix en produccions orals i escrites de l'àmbit escolar i social i mostra respecte pels parlants i les varietats que utilitzen.	TOTES	Proves escrites
6tVLL.BL4.5 Interpretar les demandes de l'estasques	6tVLL.BL4.5.1 Roman en calma davant de les	TOTES	Proves orals

<p>d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.</p>	<p>dificultats que se li presenten quan realitza una seqüència d'activitats completa i manté la motivació fins a finalitzar-la.</p>		<p>Proves escrites</p> <p>Pautes d'observació</p>
	<p>6tVLL.BL4.5.2 Persevera davant dels reptes dificultats que se li plantegen en la realització d'una seqüència d'activitats completa i mostra flexibilitat buscant solucions alternatives.</p>	TOTES	<p>Proves orals</p> <p>Proves escrites</p> <p>Pautes d'observació</p>
<p>6tVLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació, detallant les millores realitzades.</p>	<p>6tVLL.BL4.6.1 Estima el temps que requereix cada un dels passos del desenrotllament d'un producte o una tasca prèviament planificada i adapta e cronograma a canvis i imprevistos.</p>	TOTES	<p>Proves orals</p> <p>Proves escrites</p> <p>Pautes d'observació</p>
	<p>6tVLL.BL4.6.2 Expressa de manera detallada les millores que ha realitzat durant el procés de realització d'un producte o tasca per a aconseguir els resultats especificats en una guia d'observació prèviament acordada de manera individual o</p>	TOTES	<p>Diari reflexiu</p> <p>Entrevistes</p>

	col·lectiva.		
6tVLL.BL4.7 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca, fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié animant els altres membres del grup, utilitzant e diàleg igualitar per a resoldre conflictes i discrepàncies.	6tVLL.BL4.7.1 Participa en la planificació de metes comunes fent propostes valuoses i prenent decisions raonades.	TOTES	Rúbrica
	6tVLL.BL4.7.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals preguntant adequadament i reformulant el contingut de discurs de l'interlocutor amb un llenguatge respectuós.	TOTES	Rúbrica
	6tVLL.BL4.7.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals respectant els punts de vista dels altres en les situacions que així ho requerisquen incorporant les intervencions alienes mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos.	TOTES	Rúbrica
	6tVLL.BL4.7.4 Anima els altres membres del seu grup i reconeix el treball que realitzen dins de l'equip.	TOTES	Rúbrica
6tVLL.BL4.8 Participar en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de manera oral o escrita, amb un llenguatge no discriminatori utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de	6tVLL.BL4.8.1 Participa en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de manera oral o escrita utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge (descàrrega i pujada de continguts digitals i	TOTES	Rúbrica

conducta en la comunicació i previndre, denunciar protegir a altres de les males pràctiques com e ciberassetjament.	discussió en fòrums i edició conjunta de continguts).		
	6tVLL.BL4.8.2 Participa en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva protegint altres de les males pràctiques (ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura).	TOTES	Rúbrica
6tVLL.BL5.1 Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la biografia i l'autobiografia, les característiques formals dels textos poètics i teatrals, i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.	6tVLL.BL5.1.1 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literàries, les característiques de la biografia i l'autobiografia quan apareixen en textos literaris mentre participa en activitats de lectura o audició col·lectiva.	5	Porfolio Proves escrites
	6tVLL.BL5.1.2 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (narrador, personatges principals i secundaris, espai i temps) de biografies i autobiografies amb presència habitual en l'entorn social, sempre que apareguen de manera explícita.	5, 10	Porfolio Proves escrites
	6tVLL.BL5.1.3 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, tots els elements constitutius de poemes i cançons (rima, ritme, mesura de vers i estrofes) amb presència habitual en l'entorn social.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Porfolio Rúbrica Proves escrites
	6tVLL.BL5.1.4 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements constitutius de textos teatrals (diàlegs i	9, 10, 11, 12	Porfolio

	acotacions, actes i escenes, referències espaciotemporals) amb presència habitual en l'entorn social, quan apareixen de manera explícita o implícita.		Rúbrica Proves escrites
	6tVLL.BL5.1.5 Identifica, <u>utilitzant expressions específiques</u> de la terminologia literària, la metàfora, la metonímia i l'hipèrbaton quan apareixen en textos amb presència habitual en l'entorn social.	3, 7, 8	Portfolio
6tVLL.BL5.2 Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, contrastant la informació i donant compte de les referències bibliogràfiques.	6tVLL.BL5.2.1 Busca, selecciona i emmagatzema informació de mitjans digitals sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions, a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	3, 4, 6, 8, 9, 11	Treballs de recerca
	6tVLL.BL5.2.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca de visualització digital i entorns virtuals, contrastant la informació en diverses fonts i donant compte de les referències bibliogràfiques i webgràfiques (autor, editorial, enllaç, etc.).	3, 4, 6, 8, 9, 11	Treballs de recerca
6tVLL.BL5.3 Escriure amb sentit estètic i creativitat, de manera autònoma o col·laborativa, narracions i obres de teatre originals i versemblants i poemes o cançons, utilitzant els recursos retòrics i mètrics del nivell educatiu.	6tVLL.BL5.3.1 Escriu amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa, contes, microrelats i narracions de ficció, originals i versemblants, utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics adequats al nivell seguint amb supervisió les distintes fases de la creació textual.	10	Rúbrica Portfolio

	6tVLL.BL5.3.2 Escriu amb sentit estètic i creativitat i <u>de manera autònoma o col·laborativa</u> , poemes cançons originals, utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita i els recursos retòrics i mètrics adequats al nivell seguint amb supervisió les distintes fases de la creació textual.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Rúbrica Porfolio
	6tVLL.BL5.3.3 Escriu amb sentit estètic i creativitat i <u>de manera autònoma o col·laborativa</u> , obres de teatre, originals i versemblants, utilitzant adequadament les estratègies de producció escrita i els recursos retòrics i mètrics adequats a nivell seguint amb supervisió les distintes fases de la creació textual.	9, 10, 11, 12	Rúbrica Porfolio
6tVLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.	6tVLL.BL5.4.1 Col·labora en l'organització de produccions col·lectives fent propostes i assumint responsabilitats en el desenrotllament d'algunes activitats.	9, 10, 11, 12	Rúbrica

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA				
ÀREA: LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA			NIVELL: 6É EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte	Instruments
1	6tCLL.BL1.1 Participar en debats, col·loquis i exposicions sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència, adoptant diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals, escoltant activament, incorporant les intervencions dels altres i respectant els sentiments i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant de manera organitzada el seu discurs i utilitzant un llenguatge no discriminatori.	6tCLL.BL1.1.1 Participa en situacions de comunicació oral de nivell educatiu (conversacions, diàlegs, entrevistes debats i exposicions) utilitzant termes inclusius en compte de discriminatoris.	TOTES	Rúbrica Proves orals
		6tCLL.BL1.1.2 Participa en situacions de comunicació oral de nivell educatiu i en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals, pregunta adequadament i reformula el contingut del discurs de l'interlocutor.	TOTES	Pautes d'observació
		6tCLL.BL1.1.3 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions diàlegs, entrevistes, col·loquis, debats i exposicions) sobre temes d'actualitat pròxims a la seua experiència i exposa i reformula de manera organitzada les seues opinions.	TOTES	Entrevistes Proves orals
		6tCLL.BL1.1.4 Participa en les situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions diàlegs, entrevistes, col·loquis, debats i exposicions), sobre temes d'actualitat pròxims a la seua experiència actuant com a moderador/a	TOTES	Pautes d'observació Entrevista
	6tCLL.BL1.2 Identificar tipologies textuais, realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits i deduir el significat de paraules pel context de la informació verbal i no verbal de	6tCLL.BL1.2.1 Identifica el tema i el destinatari en textos orals (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, conferències breus, i textos orals en què s'expressen opinions).	TOTES	Proves orals

textos orals de l'àmbit escolar i social i exposar les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.	6tCLL.BL1.2.2 Deduïx el significat de paraules pel context en situacions de comunicació oral.	TOTES	Proves orals
	6tCLL.BL1.2.3 Exposa críticament les seues pròpies conclusions sobre el contingut de la comunicació.	1, 4, 9	Rúbrica Proves orals
	6tCLL.BL1.2.4 Identifica les distintes tipologies en els textos que escolta: descriptives, narratives, positives, instructives, argumentatives, predictives.	2, 6, 7, 9, 10	Proves orals
6tCLL.BL1.3 Produir, amb supervisió, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, elaborant un guió previ, adequant el discurs a la situació comunicativa, amb una estructura coherent i utilitzant el vocabulari, l'entonació i la dicció i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge no discriminatori.	6tCLL.BL1.3.1 En la producció de textos orals fa ús del llenguatge no verbal per a reforçar la intenció comunicativa.	1, 4, 6	Rúbrica
	6tCLL.BL1.3.2 Produïx, elaborant per si mateix un guió previ i amb suport de recursos (escrits, gràfics, visuals o auditiu), amb una estructura coherent, textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu tenint en compte el propòsit comunicatiu (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions, expressar la seua opinió i convèncer o persuadir).	TOTES	Rúbrica
	6tCLL.BL1.3.3 En la producció de textos orals proporciona exemples adequats com a suport al contingut de la comunicació.	1, 2, 5, 9	Pautes d'observació
	6tCLL.BL1.3.4 En la producció de textos orals utilitza adequadament els marcadors textuais.	TOTES	Proves orals
	6tCLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir, individualment i en grup, textos literaris i no literaris adequats al nivell i pròxims als seus gustos i interessos, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.	6tCLL.BL1.4.1 Memoritza amb autonomia textos literaris i no literaris amb finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge relacionats amb referents culturals de l'entorn social.	1, 4, 6, 8
6tCLL.BL1.4.2 Reproduïx amb suport de recursos escrits, gràfics, visuals o auditiu textos orals amb		1, 4	Treballs de recerca

		finalitat lúdica o com a estratègia d'aprenentatge utilitzant els recursos no verbals per a reforçar la intenció comunicativa.		
	6tCLL.BL1.5 Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu exposant les seues conclusions personals sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor, i imitar, amb supervisió, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'oferir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.	6tCLL.BL1.5.1 Interpreta textos orals del nivell educatiu procedents dels mitjans de comunicació (webs juvenils informatives, anuncis publicitaris, documentals, notícies, entrevistes, reportatges, rodes de premsa i debats) exposant críticament les seues pròpies conclusions.	4, 9, 11, 12	Treballs de recerca
		6tCLL.BL1.5.2 Imita, a partir de models i amb supervisió, les estructures i el llenguatge propi de textos del nivell procedents dels mitjans de comunicació a fi d'oferir i compartir informació i opinió sobre temes d'actualitat social pròxims a la seua experiència.	4, 5, 9	Proves orals
2	6tCLL.BL2.1 Llegir per iniciativa pròpia, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge, segons les seues preferències i interessos, donant raons de les seues eleccions.	6tCLL.BL2.1.1 Llig correctament i amb supervisió textos de l'àmbit escolar i social adequant-se al format i a l'estructura textual (textos literaris i no literaris complets o fragmentats, exposicions i argumentacions) establint per si mateix els objectius de la lectura.	TOTES	Quadern de treball
		6tCLL.BL2.1.2 Llig per iniciativa pròpia, textos de l'àmbit escolar i social i els utilitza com a suport a les tasques d'aprenentatge donant raons de les seues eleccions.	TOTES	Proves escrites Treballs de recerca
	6tCLL.BL2.2 Interpretar, de forma autònoma, re flexiva i dialogada amb l'ajuda dels seus companys, textos de l'àmbit escolar i social, anticipant reformulant hipòtesis, inferint elements contextuals no explícits, identificant la tipologia del text i exposant les seues conclusions personals sobre el	6tCLL.BL2.2.1 Identifica el tema i el destinatari i la intenció de l'emissor en els textos escrits continus i discontinus, en distints suports: impresos, digitals i multimodals del nivell educatiu (instructius, predictius, publicitaris, poètics, teatrals i del còmic, etc.).	TOTES	Pautes d'observació Quadern de treball

contingut i la intenció de l'autor.	6tCLL.BL2.2.2 Reformula les conjectures que ha anticipat sobre el tema i els detalls del contingut de textos escrits a través d'elements contextuais.	TOTES	Proves escrites
	6tCLL.BL2.2.3 Inferix elements contextuais no explícits exposant les seues conclusions personals sobre el contingut i la intenció de l'autor.	1, 7, 9	Proves escrites Quadern de treball
	6tCLL.BL2.2.4 Identifica l'estructura bàsica de diferents tipologies i gèneres textuais (descriptius, narratius, expositius, instructius, argumentatius, predictius).	2, 6, 7, 9, 10	Proves escrites
6tCLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals de forma autònoma, reflexiva i dialogada per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació, contrastant la informació i utilitzant-la per a ampliar coneixements, donant compte de les referències bibliogràfiques. 6tCLL.BL2.4 Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de biblioteques per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejant de forma guiada els seus catàlegs en línia i reconèixer i respectar les seues normes de funcionament, fent un ús responsable de materials i espais funcionals.	6tCLL.BL2.3.1 Dóna compte de les referències bibliogràfiques i webgrafia de la informació seleccionada en mitjans digitals (autor, editorial, enllaç, etc.).	1, 4, 5, 9	Diari reflexiu Portfolio
	6tCLL.BL2.3.2 Contrasta la informació seleccionada en diverses fonts.	1, 4, 5, 9	Treballs de recerca
	6tCLL.BL2.4.1. Utilitza amb supervisió diferents tipus de biblioteques de l'entorn social i virtual per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals.	TOTES	Treballs de recerca
	6tCLL.BL2.4.2 Reconeix, utilitza i respecta els sistemes d'ordenació i classificació de les biblioteques de l'entorn virtual.	TOTES	Treballs de recerca
	6tCLL.BL2.4.3 Fa un ús responsable dels materials que utilitza procedents de biblioteques de l'entorn virtual.	TOTES	Quadern de treball Pautes d'observació
	6tCLL.BL2.5 Participar de manera responsable i per iniciativa pròpia en accions del pla lector del centre, com videofòrums, lectures dialògiques, etc., per a millorar la seua competència lectora i	6tCLL.BL2.5.1 Col·labora fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització d'algunes activitats del pla lector del centre (videofòrums, lectures dialògiques, etc.).	TOTES

	refermar l'hàbit lector, fent propostes i assumint responsabilitats en l'organització i desenrotllament d'algunes activitats.			
3	6tCLL.BL3.1 Planificar i escriure, de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, adequant el contingut a la situació de comunicació, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.	6tCLL.BL3.1.1 Participa amb la supervisió d'un adult, elaborant un guió previ, en el procés col·lectiu de planificació i escriptura de textos (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions, textos d'opinió i persuasius), adequant el contingut a la situació comunicativa.	2, 3, 4, 5, 7, 9, 12	Rúbrica
		6tCLL.BL3.1.2 Quan redacta textos organitza la informació de manera completa i progressiva, utilitzant adequadament marcadors textuals i ordenant la informació en paràgrafs.	2, 3, 4, 5, 7, 9	Rúbrica
		6tCLL.BL3.1.3 Quan redacta proporciona exemples adequats com a suport al contingut de la comunicació i utilitza termes inclusius en compte de discriminadors.	7, 9	Rúbrica
		6tCLL.BL3.1.4 Quan redacta textos, utilitza adequadament alguns recursos lingüístics (la comparació, la hipèrbole, la metàfora, l'al·literació, la metonímia, l'hipèrbaton i el joc de paraules) amb creativitat i sentit estètic.	2, 9, 11	Rúbrica
	6tCLL.BL3.2 Realitzar el procés de revisió de textos escrits, detectant amb autonomia errors i resolent els seus dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.	6tCLL.BL3.2.1 Realitza el procés de revisió de textos escrits detectant errors amb autonomia i resolent els dubtes de forma reflexiva i dialogada per a millorar el producte final.	TOTES	Rúbrica
	6tCLL.BL3.2.2 Presenta els textos revisats cuidant els seus aspectes formals (cal·ligrafia, format de presentació, etc.) adequant-los als gèneres textu-	TOTES	Portfolio	

		als propis del nivell educatiu (descripcions, narracions, exposicions, donar instruccions, textos d'opinió i persuasius).		Rúbrica
		6tCLL.BL3.2.3 Presenta els textos revisats respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu (...) * Vegeu quadrod'elements gramaticals	TOTES	Rúbrica
	6tCLL.BL3.3 Utilitzar, amb supervisió l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva en diferents mitjans de forma contrastada, per mitjà d'esque mes lògics, resums, gràfics i mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició i presentació de continguts digitals, per a utilitzar-la en la redacció de textos o les tasques d'aprenentatge utilitzant els diversos recursos de manera responsable.	6tCLL.BL3.3.1 Organitza amb supervisió la informació obtinguda durant l'escolta activa o la lectura reflexiva en diferents mitjans de forma contrastada per mitjà de mapes conceptuals en suport paper o digital per a utilitzar-la en la redacció de textos o en tasques d'aprenentatge.	TOTES	Porfolio
		6tCLL.BL3.3.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca de visualització digital i entorns virtuals, contrastant la informació en diverses fonts i donant compte de les referències bibliogràfiques i de bibliografia web, quan siga oportú.		Pautes d'observació
4	6tCLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus company.	6tCLL.BL4.1.1 Participa a través de la reflexió i el diàleg en el procés d'interpretació i elaboració de textos, aplicant amb autonomia i en col·laboració amb els seus companys els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, fent explícits els seus dubtes i proposant possibles alternatives de resposta.	TOTES	Rúbrica
		6tCLL.BL4.1.2 Revisa textos, amb autonomia i/o la col·laboració dels seus companys/es, aplicant els coneixements sobre els elements del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu, detectant per si mateix errors i corregint-los.	2, 6, 7, 9, 10	Rúbrica Porfolio
	6tCLL.BL4.2 Utilitzar, amb autonomia, diferents	6tCLL.BL4.2.1 Resol dubtes sobre el significat del	TOTES	Quadern de treball

tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris bilingües i pàgines web tesaurus per a trobar paraules), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.	vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos triant el diccionari adequat en funció de la busca (diccionaris bilingües i pàgines web tesaurus).		
	6tCLL.BL4.2.2 Amplia el seu vocabulari realitzant inferències del significat de paraules a partir del context, distingint els matisos de significat que aporten prefixos i sufixos i relacionant arcaïsmes, neologismes i estrangerismes d'ús freqüent amb el seu equivalent en llengua castellana, per a millorar les seues produccions orals i escrites.	1, 8, 9, 10, 11	Quadern de treball
6tCLL.BL4.3 Reconèixer les funcions que realitzen els elements que constitueixen l'oració per a elaborar oracions adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes de forma reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.	6tCLL.BL4.3.1 En la comprensió i producció de textos, orals o escrits, identifica les funcions dels elements que constitueixen l'oració (CD, CI, CC i atribut) en diferents tipus d'oracions simples (enunciatives, interrogatives, exclamatives, exhortatives i dubitatives) i els marcadors textuais bàsics que donen cohesió a les produccions.	8, 9, 10, 11	Proves escrites Quadern de treball
	6tCLL.BL4.3.2 Quan interpreta, produïx o revisa textos orals o escrits, detecta i corregix per si mateix errors sobre la funció gramatical i oracional que realitzen els elements que constitueixen el CD, CI, CC i atribut en diferents tipus d'oracions simples i resol els dubtes participant activament en el procés de reflexió individual i col·lectiva.	8, 9, 10, 11	Proves escrites Quadern de treball
6tCLL.BL4.4 Diferenciar les característiques socioculturals de les llengües d'Espanya i de l'espanyol d'Amèrica, expressant valoració i respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants, detectant errors i resolent-ne els dubtes	6tCLL.BL4.4.1 Diferencia les llengües d'Espanya i l'espanyol d'Amèrica a partir de la identificació de les seues característiques socioculturals, en produccions de l'àmbit escolar i social mostrant respecte pels parlants que les utilitzen.	12	Proves orals Proves escrites Quadern de treball

de forma reflexiva i dialogada.	6tCLL.BL4.4.2 Diferencia les característiques més significatives de les varietats de la llengua i les reconeix en produccions orals i escrites de l'àmbit escolar i social, mostrant respecte pels parlants i les varietats que utilitzen.	TOTES	Proves orals Proves escrites Quadern de treball
6tCLL.BL4.5 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.	6tCLL.BL4.5.1 Manté la calma davant de les dificultats que se li presenten quan realitza una seqüència d'activitats completa i manté la motivació fins a finalitzar-la.	TOTES	Proves orals Proves escrites Pautes d'observació
	6tCLL.BL4.5.2 Persevera davant dels reptes i dificultats que se li plantegen en la realització d'una seqüència d'activitats completa i mostra flexibilitat buscant solucions alternatives.	TOTES	Proves orals Proves escrites Pautes d'observació
6tCLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació, detallant les millores realitzades.	6tCLL.BL4.6.1 Estima el temps que requereix cada un dels passos del desenrotllament d'un producte o una tasca prèviament planificats adaptant el cronograma a canvis i imprevistos.	TOTES	Proves orals Proves escrites Pautes d'observació
	6tCLL.BL4.6.2 Expressa de manera detallada les millores que ha realitzat durant el procés de realització d'un producte o tasca per a aconseguir els resultats especificats en una guia d'observació prèviament acordada de manera individual o col·lectiva.	TOTES	Diari reflexiu Entrevistes
6tCLL.BL4.7 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participant en la planificació de metes comunes, prenent decisions raonades, responsabilitzant-se del seu rol i la seua tasca,	6tCLL.BL4.7.1 Participa en la planificació de metes comunes fent propostes valuoses i prenent decisions raonades.	TOTES	Rúbrica
	6tCLL.BL4.7.2 Participa en diàlegs per a resoldre conflictes interpersonals preguntant	TOTES	Rúbrica

	fent propostes valuoses, reconeixent el treball alié i animant els altres membres del grup, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies	adequadament i reformulant el contingut del discurs de l'interlocutor amb un llenguatge respectuós.		
		6tCLL.BL4.7.3 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals respectant els punts de vista dels altres en les situacions que així ho requerisquen incorporant les intervencions alienes i mantenint la calma davant dels obstacles i malentesos.	TOTES	Rúbrica
		6tCLL.BL4.7.4 Anima els altres membres del seu grup i reconeix el treball que realitzen dins de l'equip.	TOTES	Rúbrica
	6tCLL.BL4.8 Participar en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de forma oral o escrita, amb un llenguatge no discriminatori, utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.	6tCLL.BL4.8.1 Participa en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva, compartint informació i continguts digitals de manera oral o escrita utilitzant ferramentes de comunicació TIC i entorns virtuals d'aprenentatge (descàrrega i pujada de continguts digitals i discussió en fòrums i edició conjunta de continguts).	TOTES	Rúbrica
		6tCLL.BL4.8.2 Participa en equips de treball per a construir un producte o tasca col·lectiva protegint altres de les males pràctiques (ciberassetjament o la discriminació per gènere o cultura).	TOTES	Rúbrica
5	6tCLL.BL5.1 Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la biografia i l'autobiografia, les característiques formals dels textos poètics i teatrals, i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i	6tCLL.BL5.1.1 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literàries, les característiques de la biografia i l'autobiografia quan apareixen en textos literaris mentres participa en activitats de lectura o audició col·lectiva.	8	Portfolio Proves escrites
		6tCLL.BL5.1.2 Identifica i anomena, utilitzant	3, 8, 10	Portfolio

dramatització.	expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics (narrador, personatges principals i secundaris, espai i temps) de biografies i autobiografies amb presència habitual en l'entorn social, sempre que apareguen de manera explícita.		Proves escrites
	6tCLL.BL5.1.3 Identifica i anomena, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, tots els elements constitutius de poemes i cançons (rima, ritme, mesura de vers i estrofes) amb presència habitual en l'entorn social.	1, 2, 3, 4, 5	Portfolio Rúbrica Proves escrites
	6tCLL.BL5.1.4 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements constitutius de textos teatrals (diàlegs i acotacions, actes i escenes, referències espaciotemporals) amb presència habitual en l'entorn social, quan apareixen de manera explícita o implícita.	11, 12	Portfolio Rúbrica Proves escrites
	6tCLL.BL5.1.5 Identifica, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, la metàfora, la metonímia i l'hipèrbaton quan apareixen en textos amb presència habitual en l'entorn social.	3, 4, 5	Portfolio
6tCLL.BL5.2 Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu per a ampliar els seus	6tCLL.BL5.2.1 Busca, selecciona i emmagatzema informació de mitjans digitals sobre l'entorn social i cultural i altres civilitzacions, a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes, tant clàssics com actuals, dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge.	6, 7, 8, 9, 10	Treballs de recerca

coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, contrastant la informació i donant compte de les referències bibliogràfiques.	6tCLL.BL5.2.2 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca de visualització digital i entorns virtuals, contrastant la informació en diverses fonts i donant compte de les referències bibliogràfiques i de bibliografia web (autor, editorial, enllaç, etc.).	3, 4, 6, 8, 9, 11	Treballs de recerca
6tCLL.BL5.3 Escriure amb sentit estètic creativitat, de manera autònoma o col·laborativa narracions i obres de teatre originals versemblants i poemes o cançons, utilitzant els recursos retòrics i mètrics del nivell educatiu, en les distintes fases de creació textual.	6tCLL.BL5.3.1 Escriu amb sentit estètic i creativitat i de manera autònoma o col·laborativa, contes, microrelats i narracions de ficció, originals i versemblants, utilitzant adequadament les estratègies de producció oral i escrita i els recursos retòrics adequats al nivell seguint amb supervisió les distintes fases de la creació textual.	8, 10	Rúbrica

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **CIÈNCIES SOCIALS** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA				
ÀREA: CIÈNCIES SOCIALS				
NIVELL: 6e EDUCACIÓ PRIMÀRIA				
BL	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte	Instruments
1	6tCS.BL1.1 Planificar una indagació a partir de preguntes que obliguen una varietat de possibles relacions entre diversos fets socials contemporanis o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana en regions de diferent escala i suggerir possibles fonts i comportaments adequats en el cas de les eixides o visites a museus o de caràcter institucional.	6tCS.BL1.1.1 Planifica una indagació a partir de preguntes que obliguen una varietat de possibles relacions entre diversos fets socials contemporanis.	TOTES	Treball de recerca
		6tCS.BL1.1.2 Planifica una indagació amb la col·laboració del grup proposant possibles fonts d'informació per a portar-la a terme.	TOTES	Treballs de recerca
		6tCS.BL1.1.3 Participa en l'avaluació del compliment de les normes de comportament i fa propostes de millora per a les situacions conflictives que es produeixen quan visiten museus o llocs de	TOTES	Qüestionari

	caràcter institucional.		
6tCS.BL1.2 Obtindre informació de fonts variades quant a la seua relació, directa o indirecta, amb els fets estudiats, valorant la pertinència de la seua aportació informativa i organitzar-la i registrar-la utilitzant diversos procediments com l'elaboració d'esquemes, resums, o mapes conceptuals utilitzant algunes ferramentes informàtiques.	6tCS.BL1.2.1 Obté informació de fonts variades justifica la seua selecció quant a la seua relació directa o indirecta amb els fets estudiats per mitjà de l'ús d'alguns mitjans informàtics.	TOTES	Treball de recerca
	6tCS.BL1.2.2 Organitza i registra la informació de les fonts per mitjà de diversos procediments com ara l'elaboració d'esquemes, resums, o mapes conceptuals, i amb l'ajuda de diversos mitjans digitals usats de manera responsable.	TOTES	Mapa conceptual
6tCS.BL1.3 Elaborar i utilitzar gràfiques, taules, mapes temàtics, línies de temps per a representar la informació, etiquetant-les amb un títol significatiu i d'una llegenda si fóra necessari i destacar algunes conclusions sobre la base de les dades representades.	6tCS.BL1.3.2 Elabora gràfiques, taules, mapes temàtics i línies de temps per a representar la informació, i els etiqueta amb un títol significatiu una llegenda, si és necessari, amb l'ajuda de ferramentes digitals.	TOTES	Proves escrites Treball de recerca
	6tCS.BL1.3.1 Destaca algunes conclusions sobre la base de les dades representades per mitjà de l'ús de gràfiques, taules, mapes temàtics i línies de temps, de forma escrita o amb mitjans digitals.	TOTES	Proves escrites Quadern de treball
6tCS.BL1.4 Exposar de forma ordenada els passos seguits en el procés d'indagació seguit i aportar les conclusions basades en fets per mitjà de textos i elements gràfics (eixos cronològics, gràfiques o mapes) elaborats per mitjà de l'ús de les	6tCS.BL1.4.1 Expressa de forma ordenada els passos seguits en el procés d'indagació seguit i les seues conclusions incorporant elements gràfics (eixos cronològics, gràfiques o mapes) elaborats per mitjà de l'ús de les TIC i mostra confian-	TOTES	Rúbrica

TIC i utilitzant una terminologia conceptual adequada i mostra confiança en el seu treball.	ça en l'ús.		
	6tCS.BL1.4.2 Exposa les conclusions d'un procés d'indagació fent referència als fets per mitjà de la inclusió d'elements gràfics elaborats per mitjà de l'ús de ferramentes informàtiques.	TOTES	Provesorals Pautes d'observació
	6tCS.BL1.4.3 Utilitza una terminologia conceptual adequada i variada en l'exposició del procés seguit i de les conclusions.	TOTES	Mapa conceptual Rúbrica
6tCS.BL1.5 Actuar de manera eficaç en el desenvolupament de treballs en grup i amb iniciativa i participar en la planificació i avaluació de la tasca, responsabilitzant-se del seu rol i del seu esforç per aconseguir metes comunes, animant a la participació de tots, fent aportacions constructives, reconeixent el treball alié, dialogant per superar discrepàncies i destacant el valor de la convivència.	6tCS.BL1.5.1 Participa en la planificació i desenvolupament d'una tasca en un equip de treball avaluant els resultats obtinguts, la seua pròpia contribució i la dels altres membres del grup, i reconeix el treball alié.	TOTES	Rúbrica
	6tCS.BL1.5.3 Pregunta adequadament i reformula el contingut del discurs del seu interlocutor incorporant les seues aportacions i respectant els seus punts de vista.	TOTES	Pautes d'observació
6tCS.BL1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçant-se i mantenint la calma i la motivació, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.	6tCS.BL1.6.1 Manté la calma davant de les dificultats que se li presenten quan realitza una seqüència d'activitats completa i manté la motivació fins a finalitzar-la.	TOTES	Pautes d'observació
	6tCS.BL1.6.2 Persevera davant dels reptes i dificultats que se li plantegen en la realització d'una seqüència d'activitats completa i mostra flexibilitat.	TOTES	Pautes d'observació

		tat buscant solucions alternatives.		
	6tCS.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, adaptant-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació detallant les millores realitzades.	6tCS.BL1.7.1 Estima el temps que requereix cada un dels passos del desenvolupament d'un producte o una tasca prèviament planificada adaptant el cronograma a canvis i imprevistos.	TOTES	Rúbrica
		6tCS.BL1.7.2 Expressa de forma detallada les millores que ha realitzat durant el procés de realització d'un producte o tasca per aconseguir els resultats especificats en una guia d'observació prèviament acordada de forma individual o col·lectiva.	TOTES	Rúbrica
	6tCS.BL1.8 Reconèixer la diversitat cultural de les societats contemporànies destacant els èxits de l'extensió dels drets i llibertats, contrastant-ho amb situacions on diversos grups socials s'han vist històricament privats d'estos tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com d'Espanya i la UE i com tot això constitueix un patrimoni de la ciutadania europea.	6tCS.BL1.8.1 Reconeix la diversitat cultural de les societats contemporànies destacant els èxits de l'extensió dels drets i llibertats.	TOTES	Pautes d'observació
		6tCS.BL1.8.2 Proposa exemples de situacions de la història contemporània on diversos grups socials s'han vist històricament privats d'estos tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com d'Espanya i la UE.	TOTES	Proves escrites Proves orals
		6tCS.BL1.8.3 Assenyala els aspectes positius de la diversitat cultural de les societats contemporànies europees i els èxits de l'extensió dels drets i llibertats com a patrimoni de la ciutadania europea.	TOTES	Pautes d'observació
2	6tCS.BL2.1 Seleccionar el tipus de mapa adequat segons el propòsit tenint en compte l'escala i el contingut representat, especialment aquells que representen el medi físic i els seus components.	6tCS.BL2.1.1 Selecciona el tipus de mapa adequat segons el propòsit tenint en compte l'escala i el contingut representat, especialment aquells mapes que representen el medi físic i els seus components.	TOTES	Quadern de treball Proves escrites
	6tCS.BL2.2 Explicar la distribució dels principals tipus de climes d'Europa fent referència als fac-	6tCS.BL2.2.1 Explica la distribució dels principals tipus de climes d'Europa fent referència als fac-	4.1., 4.2.	Mapa conceptual

tors del clima i identificar les seues característiques a partir dels seus elements (temperatura i precipitacions mensuals) representats per mitjà de climogrames, i posar exemples de la seua influència en les activitats humanes especialment referides a l'agricultura i el turisme.	tors del clima, com ara latitud, altitud, continentalitat.		Proves orals i escrites
	6tCS.BL2.2.2 Identifica les característiques de climes europeus (mediterrani, oceànic, continental subtropical (Canàries), polar i de muntanya) a partir dels seus elements (temperatura i precipitacions mensuals) representats per mitjà de climogrames, i posa exemples de la influència dels climes europeus en les activitats humanes de distintes regions, especialment referides a l'agricultura i el turisme.		4.1., 4.2.
6tCS.BL2.3 Reconèixer en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua a Europa, anomenant els principals oceans, mars i rius i relacionar el seu cabal amb el clima de la regió on se situa o d'alguna de les que travessa.	6tCS.BL2.3.1 Relaciona el cabal dels rius europeus representatius amb el clima de la regió on se situa o d'alguna de les que travessa.		Quadern de treball Proves escrites
	6tCS.BL2.3.2 Reconeix en un mapa físic la distribució de les masses d'aigua a Europa, i anomena els principals oceans, mars i rius.		3
6tCS.BL2.4 Situar i anomenar en un mapa físic la distribució de les principals unitats de relleu a escala europea i global i reconèixer la seua influència en les activitats humanes com el transport i les comunicacions.	6tCS.BL2.4.1. Descriu, situa i anomena la distribució de les principals unitats de relleu a escala europea i global amb l'ajuda de mapes físics de diferent escala.		Mapa conceptual Proves orals i escrites
	6tCS.BL2.4.2 Posa exemples que evidencien la influència de les unitats de relleu a escala europea i global en les activitats humanes com el transport i les comunicacions.		3, 5, 6
6tCS.BL2.5 Comparar diversos paisatges europeus relacionant la seua varietat amb el resultat de la interacció de les activitats humanes i els components del medi natural per mitjà de l'anàlisi de mapes temàtics i l'observació de fotografies aèries.	6tCS.BL2.5.1 Compara diversos paisatges agrícoles i turístics europeus relacionant la seua varietat amb el resultat de la interacció de les activitats humanes i els components del medi natural per mitjà de l'anàlisi de mapes temàtics i l'observació de fotografies aèries.		Proves escrites Quadern de treball
			5, 6

	6tCS.BL2.6 Analitzar algunes de les manifestacions del canvi climàtic com una conseqüència de la interacció de l'activitat humana amb el medi suggerint algunes possibles actuacions per a frenar este canvi.	6tCS.BL2.6.1 Analitza algunes de les manifestacions del canvi climàtic com una conseqüència de la interacció de l'activitat humana amb el medi físic.	6	Proves orals Proves escrites
		6tCS.BL2.6.2 Proposa algunes possibles accions que podem dur a terme per a frenar el canvi climàtic quant a les activitats humanes.	6	Proves orals Proves escrites
3	6tCS.BL3.1 Justificar la importància del fet que la Constitució Espanyola establisca drets i llibertats i regule la participació ciutadana perquè el règim polític tinga un caràcter democràtic i no dictatorial.	6tCS.BL3.1.1 Identifica els elements de la Constitució Espanyola que configuren el règim democràtic: monarquia parlamentària, drets i llibertats, divisió de poders i regulació de la participació ciutadana.	8	Treball de recerca Proves escrites i orals
		6tCS.BL3.1.2 Justifica la importància de la constitució per a garantir els drets i llibertats així com la participació dels ciutadans en una democràcia.	8	Treball de recerca
		6tCS.BL3.1.3 Distingeix entre un règim democràtic i una dictadura fent referència a la garantia de drets i deures i a la participació dels ciutadans en la vida política.	8	Proves orals i escrites
	6tCS.BL3.2 Representar gràficament l'estructura política i territorial de l'Estat espanyol, identificant-ne les principals institucions i les funcions.	6tCS.BL3.2.1 Identifica les funcions de les principals institucions de l'Estat espanyol.	8	Mapa conceptual Proves escrites
		6tCS.BL3.2.2 Representa gràficament l'estructura política i territorial de l'Estat espanyol i les seues institucions.	8	Proves escrites Quadern de treball Treball de recerca
6tCS.BL3.3 Reconèixer aquells aspectes que fan de la Unió Europea un espai cultural dins de la	6tCS.BL3.3.1 Reconeix, a partir d'alguns exemples, aquells aspectes que fan de la Unió Euro-	8	Proves escrites i orals	

seua diversitat, amb una ciutadania europea, unes polítiques de cohesió social i un mercat únic.	pea un espai cultural dins de la seua diversitat, amb una ciutadania europea, basada en el reconeixement de drets i la participació ciutadana, unes polítiques de cohesió social i un mercat únic afavorit per l'existència de l'euro.		Treball de recerca
6tCS.BL3.4 Comparar les característiques demogràfiques de països distints quant al seu nivell de desenvolupament i les seues conseqüències relatives al creixement de la població i la seua estructura demogràfica per mitjà de taules estadístiques i piràmides de població.	6tCS.BL3.4.1 Descriu les característiques demogràfiques de països distints quant al seu nivell de desenvolupament i les seues conseqüències relatives al creixement de la població i la seua estructura demogràfica per mitjà de taules estadístiques i piràmides de població.	7.1., 7.2.	Proves escrites Treball de recerca
	6tCS.BL3.4.2 Compara l'evolució demogràfica i l'estructura demogràfica de països amb distint nivell de desenvolupament per mitjà de l'ús de taules estadístiques i piràmides de població.	7.1., 7.2.	Proves escrites i orals Quadern de treball
6tCS.BL3.5 Explicar per què els sers humans, a vegades, decidixen viure en llocs on el medi ambient (escassetat de recursos, exposició a fenòmens naturals extrems) o l'entorn social són desfavorables.	6tCS.BL3.5.1 Explica per què els sers humans, a vegades, decidixen viure en llocs on el medi ambient (escassetat de recursos, exposició a fenòmens naturals extrems) o l'entorn social són desfavorables.	6	Proves escrites i orals
6tCS.BL3.6 Relacionar algunes migracions actuals amb les conseqüències del canvi climàtic suggerint les conseqüències sobre els territoris de destinació (conflictes per l'accés a recursos bàsics, superpoblació) per mitjà de l'ús de mapes i textos periodístics com a fonts d'informació.	6tCS.BL3.6.1 Relaciona algunes migracions actuals amb les conseqüències del canvi climàtic per mitjà de l'ús de mapes i textos periodístics com a fonts d'informació.	7.1., 7.2.	Proves escrites i orals
	6tCS.BL3.6.2 Assenyala algunes conseqüències de les migracions ambientals sobre els territoris de destinació com els conflictes per l'accés a recursos bàsics o la superpoblació, per mitjà de l'ús	7.1., 7.2.	Proves escrites i orals Mapa conceptual

		de mapes i textos periodístics com a fonts d'informació		
	6tCS.BL3.7 Relacionar la desigual distribució dels països productors de les principals matèries primeres i fonts d'energia i els països que les consumeixen amb la creació de xarxes de transport descrivint les seues característiques en relació amb el tipus de productes que es transporten (líquids o sòlids, voluminosos o lleugers) i la distància entre el lloc de producció i el de consum a partir de mapes temàtics.	6tCS.BL3.7.1 Relaciona la desigual distribució dels països productors de les principals matèries primeres i fonts d'energia i els països que les consumeixen amb la creació de xarxes de transport a partir de mapes temàtics.	5	Proves escrites i orals
		6tCS.BL3.7.2 Descriu les característiques de les xarxes i mitjans de transport internacionals en relació amb el tipus de productes que es transporten (líquids o sòlids, voluminosos o lleugers) i la distància entre el lloc de producció i el de consum a partir de mapes temàtics	5	Proves escrites i orals
	6tCS.BL3.8 Diferenciar entre les empreses dedicades a l'extracció i producció de matèries primeres i fonts d'energia d'aquelles dedicades a la producció de béns d'equip i béns de consum.	6tCS.BL3.8.1 Diferencia entre les empreses dedicades a l'extracció i producció de matèries primeres i fonts d'energia d'aquelles dedicades a la producció de béns d'equip i béns de consum a partir de casos.	5, 6	Proves escrites i orals Mapa conceptual
	6tCS.BL3.9 Identificar a través de l'observació de la publicitat emesa en els mitjans de comunicació al destinatari del producte o servei i el caire de la informació per a destacar les seues qualitats, reconeixent que això afecta les seues decisions de compra i, per tant, ser conscient que ser crític amb la publicitat és una condició per a un consum responsable.	6tCS.BL3.9.1 Associa a través de l'observació de la publicitat emesa en els mitjans de comunicació el destinatari del producte o servei i el caire de la informació.	5, 6	Proves escrites i orals
4	6tCS.BL4.1 Representar en un eix cronològic o en diversos diferents esdeveniments o processos històrics rellevants de l'edat contemporània per a distingir entre diversos tipus de canvis (més ràpids, de major o menor duració, de caràcter eco-	6tCS.BL4.1.1 Representa en un eix cronològic o en diversos diferents esdeveniments o processos històrics rellevants de l'edat contemporània per a distingir entre diversos tipus de canvis i com es relacionen diferents processos històrics contem-	1, 2	Proves orals i escrites Treball de recerca

	nòmic, cultural o polític) i mostrar com es relacionen entre si.	poranis.		
		6tCS.BL4.1.3 Distingeix entre diversos tipus de canvi (més ràpids, de major o menor duració, de caràcter econòmic, cultural o polític) que configuren els processos històrics de l'edat contemporània.	1, 2	Proves orals i escrites
	6tCS.BL4.2 Analitzar els principals canvis i continguts experimentats per la societat espanyola contemporània, distingint entre causes i conseqüències, relacionant-les i reconeixent que en un fet històric poden convergir diverses causes i diverses conseqüències i la necessitat de conèixer els motius de les accions humanes que estan darrere dels fets i processos històrics, situant-los cronològicament en relació amb altres de similars ocorreguts en altres parts del món.	6tCS.BL4.2.1 Analitza els principals canvis i continguts experimentats per la societat espanyola contemporània relatius a la revolució liberal, la modernització social i econòmica d'Espanya i la transició de la dictadura del general Franco a la democràcia.	2	Proves orals i escrites
		6tCS.BL4.2.2 Distingeix les causes i conseqüències referides a processos històrics contemporanis, com a la revolució liberal, la modernització social i econòmica d'Espanya i la transició de la dictadura del general Franco a la democràcia.	2	Proves orals i escrites Treball de recerca
	6tCS.BL4.2.3 Reconeix que en l'explicació d'un procés històric ha de relacionar diverses causes i conseqüències i la necessitat de conèixer els motius de les accions humanes que estan darrere dels fets i processos històrics contemporanis.	1, 2	Rúbrica Proves orals i escrites	

El **Decret 108/2014** determina per a l'àrea de **MATEMÀTIQUES** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA				
ÀREA: MATEMÀTIQUES NIVELL: 6É EDUCACIÓ PRIMÀRIA				
BL	CRITERIS D'AVUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	BL	Instruments
	6tMAT.BL1.1 Analitzar enunciats de problemes breus investigacions matemàtiques relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com la reelaboració de l'enunciat tenint en compte diferents indicacions i la detecció de l'absència de dades per a la possible resolució d'un problema.	6tMAT.BL1.1.1 Analitza enunciats de problemes breus investigacions matemàtiques relacionats amb objectes, fets i situacions de l'entorn pròxim utilitzant estratègies com la reelaboració de l'enunciat tenint en compte diferents indicacions i la detecció de l'absència de dades per a la possible resolució d'un problema.	TOTES LES UNITATS	Proves escrites Projecte
	6tMAT.BL1.2 En la resolució de problemes i breus investigacions científiques, utilitzar diferents estratègies com la descripció de pautes i regularitats comprovar i interpretar les solucions trobades a partir d'operacions o respostes donades i per mitjà de la formulació de nous enunciats, i comunicar amb claredat, oralment i/o per escrit el procés seguit a través de la reflexió i el diàleg.	6tMAT.BL1.2.1 Utilitza estratègies com la descripció de pautes i regularitats en la resolució de problemes i breus investigacions científiques.	TOTES LES UNITATS	Proves escrites Projecte
		6tMAT.BL1.2.2 Comunica oralment i per escrit e procés seguit en la resolució d'un problema, raona sobre les estratègies utilitzades i analitza els errors comesos, tant de manera individual com en grup.	TOTES LES UNITATS	Proves orals
		6tMAT.BL1.2.3 Comprova i interpreta la solució d'un problema a partir d'operacions o respostes donades o per mitjà de la formulació de nous enunciats.	TOTES LES UNITATS	Proves escrites
	6tMAT.BL1.3 Reconèixer i utilitzar el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu per a analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes o amb els adults, explicar el procés i avaluar el resultat dels seus aprenentatges i dels dels seus companys, fer propostes raonades per a millorar-les i presentar el seu treball en públic.	6tMAT.BL1.3.1 Reconeix i utilitza el vocabulari de l'àrea del nivell educatiu quan analitza informació procedent de mitjans digitals i la utilitza en les activitats d'aprenentatge.	TOTES LES UNITATS	Proves orals
	6tMAT.BL1.4 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentres les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats; esforçar-se mantindre la calma i la motivació,	6tMAT.BL1.4.1 Manté la calma davant de les dificultats que se li presenten quan realitza una seqüència d'activitats completa i manté la motivació fins a finalitzar-la.	TOTES LES UNITATS	Observació

<p>intentar resoldre els dubtes pels seus propis mitjans, fer-se preguntes i buscar ajuda, si en necessita.</p>	<p>6tMAT.BL1.4.2 Persevera davant dels reptes i dificultatats que se li plantegen en la realització d'una seqüència d'activitats completa i mostra flexibilitat buscant solucions alternatives.</p>	<p>TOTES LES UNITATS</p>	<p>Observació</p>
<p>6tMAT.BL1.5 Planificar la realització d'un producte</p>	<p>6tMAT.BL1.5.1 Estima el temps que requereix cada</p>	<p>TOTES LES UNITATS</p>	<p>Diana d</p>

<p>o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per aconseguir-les, seleccionar els materials i estimar el temps per a cada pas, i adaptar-lo davant dels canvis i imprevistos, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb l'ajuda de guies per a l'observació, i detallar-ne les millores realitzades.</p>	<p>un dels passos de la realització d'un producte o una tasca prèviament planificada i adapta el cronograma a canvis i imprevistos.</p>		<p>autoavaluació</p>
	<p>6tMAT.BL1.5.2 Expressa de manera detallada les millores que ha fet durant el procés de realització d'un producte o tasca per aconseguir els resultats especificats en una guia d'observació prèviament acordada de manera individual o col·lectiva.</p>	<p>TOTES LES UNITATS</p>	<p>Proves orals</p>
<p>6tMAT.BL1.6 Buscar i seleccionar informació, amb supervisió, en diferents mitjans de manera contrastada sobre els coneixements i processos que es treballen en el nivell educatiu, registrar-la en paper acuradament o emmagatzemar-la digitalment. Processar i organitzar la informació utilitzant l'escriptura per mitjà d'esquemes lògics, resums i mapes conceptuals, comunicar les conclusions de manera correcta en paper i digitalment per mitjà de ferramentes de presentació senzilles de continguts digitals, i memoritzar els coneixements de manera comprensiva.</p>	<p>6tMAT.BL1.6.1 Busca, selecciona i emmagatzema informació amb les orientacions de l'adult en mitjans digitals sobre temes d'interès que es treballen en el nivell educatiu utilitzant els diferents recursos de manera responsable.</p>	<p>TOTES LES UNITATS</p>	<p>Portafoli Projecte</p>
	<p>6tMAT.BL1.6.2 Organitza adequadament (mapes conceptuals o ferramentes senzilles d'edició presentació de continguts digitals) la informació obtinguda en mitjans digitals sobre temes d'interès que es treballen en el nivell educatiu per a utilitzar-la en tasques d'aprenentatge.</p>	<p>TOTES LES UNITATS</p>	<p>Mapes conceptuals</p>
	<p>6tMAT.BL1.6.3 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca de visualització digital i entorns virtuals, contrastant la informació en diverses fonts i donant compte de les referències bibliogràfiques i de bibliografia web (autor, editorial, enllaç, etc.).</p>	<p>TOTES LES UNITATS</p>	<p>Portafoli Projectes</p>

2	6tMAT.BL2.1 Interpretar i expressar el valor de nombres enters, fraccions i decimals en tot tipus de documents escrits i situacions: balanços comercials en jocs, rebaixes, impostos, compravenda d'articles, rebuts de telèfon, així com en un altre tipus de documents del seu entorn: DNI, el codi de barres, per a saber explicar el món numèric que els envolta.	6tMAT.BL2.1.1. Interpreta i expressa el valor de nombres enters, fraccions i decimals en tot tipus de documents escrits i situacions (balanços comercials en jocs, rebaixes, impostos, compravenda d'articles, rebuts de telèfon), així com en altres tipus de documents del seu entorn (DNI, el codi de barres) per a saber explicar el món numèric que els envolta.	TEMES 1,2,3,4,5,6,I 7	Proves escrites
	6tMAT.BL2.2 Operar amb els nombres naturals, decimals i fraccionaris amb estratègies de càlcul (estimació, calculadora, propietats dels nombres) i procediments (algoritmes i qualsevol app que ho permeta) més adequats segons la naturalesa del càlcul per a avaluar resultats, extraure conclusions i prendre decisions en situacions, per exemple, de compravenda (rebaixes, impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i d'altres.	6tMAT.BL2.2.1 Opera amb els nombres naturals decimals i fraccionaris amb estratègies de càlcul (estimació, calculadora, propietats dels nombres).	TEMES 1,2,3,4,5,6,I 7	Proves escrites Proves de multiresposta
		6tMAT.BL2.2.2 Formula els procediments (algoritmes i qualsevol app que ho permeta) més adequats segons la naturalesa del càlcul per a operar amb els nombres naturals, decimals i fraccionaris amb estratègies de càlcul (estimació, calculadora propietats dels nombres).	TEMES 1,2,3,4,5,6,I 7	Proves orals
		6tMAT.BL2.2.3 Avalua resultats numèrics derivats de les operacions i pren decisions en situacions per exemple, de compravenda (rebaixes, impostos, pressupostos de reformes, etc.), de logística (distribució de recursos, planificació de viatges, etc.) i d'altres.	TEMES 1,2,3,4,5,6,I 7	Proves orals i escrites
	6tMAT.BL2.3 Utilitzar els percentatges i la proporcionalitat directa per a interpretar i explicar dades i missatges de textos numèrics en situacions de càlcul de preus, de quantitats, impostos, rebaixes, ofertes publicitàries, etc.	6tMAT.BL2.3.1 Utilitza els percentatges i la proporcionalitat directa per a interpretar i explicar dades i missatges de textos numèrics en situacions de càlcul de preus, de quantitats, impostos, rebaixes, ofertes publicitàries, etc.	TEMES 1,2,3,4,5,6,I 7	Proves orals i escrites
3	6tMAT.BL3.1 Seleccionar els instruments i les unitats de mesura per a resoldre situacions obertes i investigacions matemàtiques i projectes de treball senzills sobre mesures en diferents entorns (natural, artístic, arquitectònic, etc.).	6tMAT.BL3.1.1 Selecciona els instruments i les unitats de mesura per a resoldre situacions obertes i investigacions matemàtiques i projectes de treball senzills sobre mesures en diferents entorns (natural, artístic, arquitectònic, etc.).	TEMA 9	Portafoli Projectes

		6tMAT.BL3.1.2 Analitza l'exactitud i la precisió d'un instrument de mesura.		Observació
	6tMAT.BL3.2 Operar amb les unitats de mesura en situacions escolars i socials (organització	6tMAT.BL3.2.1 Opera amb les unitats de mesura en situacions escolars i socials (organització	TEMA 9	Proves escrites
	d'excursions, preparació de receptes, etc.) per a comparar, ordenar, estimar, mesurar i calcular, i expressar els resultats en la forma més adequada (complexa o incomplexa).	d'excursions, preparació de receptes, etc.) per a comparar, ordenar, estimar, mesurar i calcular, i expressa els resultats en la forma més adequada (complexa o incomplexa).		
	6tMAT.BL3.3 Aplicar el coneixement del sistema sexagesimal per a realitzar càlculs amb mesures angulars en situacions obertes i breus investigacions matemàtiques en entorns reals.	6tMAT.BL3.3.1 Aplicar el coneixement del sistema sexagesimal per a realitzar càlculs amb mesures angulars en situacions obertes i breus investigacions matemàtiques en entorns reals.	TEMA 9	Proves escrites
4	6tMAT.BL4.1 Reproduir i classificar figures de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.), utilitzar el vocabulari adequat per a explicar el món que ens envolta.	6tMAT.BL4.1.1 Reproduïx figures de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.) i utilitzant el vocabulari adequat, per a explicar el món que ens envolta.	TEMA 10,11	Proves escrites orals i
		6tMAT.BL4.1.2 Classificar figures de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.) i utilitzant el vocabulari adequat, per a explicar el món que ens envolta.		Proves escrites orals i

<p>6tMAT.BL4.2 Calcular àrea i perímetre de qualsevol figura plana en entorns (naturals,</p>	<p>6tMAT.BL4.2.1 Calcula l'àrea i el perímetre de qualsevol figura plana utilitzant unitats</p>	<p>TEMA 10,11</p>	<p>Proves escrites</p>
<p>artístics i arquitectònics, etc.), i utilitzar diverses estratègies (fórmules, descomposició, etc.) per a explicar el món que ens envolta.</p>	<p>convencionals en entorns (naturals, artístics arquitectònics, etc.), i utilitza diverses estratègies (fórmules, descomposició etc.) per a explicar el món que ens envolta.</p>		
<p>6tMAT.BL4.3 Reproduir cossos geomètrics de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.), utilitza el vocabulari adequat, per a explicar el món que ens envolta.</p>	<p>6tMAT.BL4.3.1 Reproduïx cossos geomètrics de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies programes de geometria dinàmica, etc.) utilitzant el vocabulari adequat, per a explicar el món que ens envolta.</p>	<p>TEMA 10,11</p>	<p>Portafoli Projectes</p>
	<p>6tMAT.BL4.3.2 Classifica els cossos geomètrics de l'entorn (natural, artístic, arquitectònic, etc.) basant-se en alguna de les seues propietats, amb els recursos apropiats (cinta mètrica, fotografies, programes de geometria dinàmica, etc.) i utilitzant el vocabulari adequat, per a explicar el món que ens envolta.</p>	<p>TEMES 10,11</p>	<p>Portafoli Projectes</p>
<p>6tMAT.BL4.4 Interpretar una representació espacial (croquis d'un itinerari, pla de cases o ciutats) realitzada a partir d'un sistema de referència per a orientar-se en diferents entorns.</p>	<p>6tMAT.BL4.4.1 Interpreta una representació espacial (croquis d'un itinerari, pla de cases o ciutats) realitzada a partir d'un sistema de referència per a orientar-se en diferents entorns.</p>	<p>TEMES 10,11</p>	

	6tMAT.BL4.5 Identificar i respectar les manifestacions artístiques més significatives, a	6tMAT.BL4.5.1 Identifica les manifestacions artístiques més significatives .	TEMES 10,11	
	través dels mitjans audiovisuals i Internet, en què apareixen els elements geomètrics del nivell que formen part de patrimoni artístic i cultural i argumentar de forma crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.	mitjans audiovisuals i Internet en què apareixen els elements geomètrics del nivell que formen part del patrimoni artístic i cultural.		
		6tMAT.BL4.5.2 Respecta les manifestacions artístiques més significatives a través dels mitjans audiovisuals i Internet que formen part del patrimoni artístic i cultural en què apareixen els elements geomètrics del nivell, i expressa els seus coneixements i argumenta de manera crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.	TEMES 10,11	Assemblees
5	6tMAT.BL5.1 Recollir i registrar informacions quantificables a partir d'enquestes, mitjans de comunicació, INE, Internet, etc. i utilitzar la mitjana, la moda i el rang per a analitzar informació d'interès humà o relacionada amb la seua vida quotidiana.	6tMAT.BL5.1.1 Recull i registra informacions quantificables a partir d'enquestes, mitjans de comunicació, INE, Internet, etc.	TEMA 12	Portafoli xicotets Projectes
		6tMAT.BL5.1.2 Interpreta i analitza dades sobre informacions quantificables a partir d'enquestes, mitjans de comunicació, INE, Internet..., utilitzant la mitjana, la moda i el rang.	TEMA 12	Portafoli Projectes Proves escrites
	6tMAT.BL5.2 Predir resultats i calcular probabilitats, utilitzant fraccions, a partir de les dades presentades en una taula, en un diagrama, o en un experiment aleatori, i analitzar-ne els resultats en grup gran o xicotet. Utilitzar estos coneixements en la comprensió de la presa de	6tMAT.BL5.2.1 Prediu resultats i calcula probabilitats, utilitzant fraccions, a partir de les dades presentades en una taula, en un diagrama o en un experiment aleatori.	TEMA 12	Portafoli Projectes Proves escrites

	6tMAT.BL5.2.2 Analitza els resultats en grup gran o xicotet i utilitza estos coneixements en la	TEMA 12	Quadern d'equip
decisions en situacions (pronosticar el clima, determinar plagues, medicina, control de qualitat, jocs, etc.) en les quals es coneix la probabilitat.	comprensió de la presa de decisions en situacions (pronosticar el clima, determinar plagues, medicina, control de qualitat, jocs, etc.) en les quals es coneix la probabilitat.		

Decret 108/2014 determina per a l'àrea d' **Educació artística** els següents criteris d'avaluació:

PERFIL D'ÀREA				
ÀREA: EDUCACIÓ ARTÍSTICA		A) EDUCACIÓ PLÀSTICA		
NIVELL: 6é EDUCACIÓ PRIMÀRIA				
BL	CRITERIS D'AVALUACIÓ	INDICADORS D'ÈXIT	Unitat Didàctica / Projecte	Instruments
	6tEP.BL1.1 Reconèixer produccions del cine a través de mitjans de comunicació i d'Internet i diferenciar la realització, la duració, el gènere, la temàtica i el significat del missatge que pretén transmetre.	6rEP.BL1.1.1 Reconeix alguns tipus de produccions del cine a través de mitjans de comunicació i d'Internet i expressa el significat del missatge que pretenen transmetre.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
		6tEP.BL1.1.2 Diferencia algunes de les característiques de les produccions de cine segons la duració, el gènere, i la temàtica.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL1.2 Llegir i analitzar fragments de produccions de cine i altres produccions audiovisuals per a descriure algun dels seus aspectes estructurals (tipus de plans, seqüenciació en escenes i moviments de la càmera), recreació d'espais, caracterització de personatges i la interacció dels llenguatges que hi intervenen i argumentar de forma crítica els seus punts de vista a través de la reflexió	6rEP.BL1.2.1 Identifica i analitza a partir de guies (preguntes, esquemes gràfics i/o escrits, audiovisuals) alguns dels aspectes estructurals (tipus de plans, seqüenciació en escenes i moviments de la càmera) en fragments de produccions de cine i altres produccions audiovisuals.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
		6tEP.BL1.2.2 Exposa i reformula de manera organitzada les seues opinions a través de la reflexió i el diàleg col·lectius i argumenta de manera	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT

	col·lectiva i el diàleg.	crítica els seus punts de vista.		
		6rEP.BL1.2.3 Descriu la funció comunicativa i expressiva d' elements estructurals (tipus de plans, angulació, moviments de la càmera) en produccions de cine i altres mostres audiovisuals així com la interacció dels llenguatges que hi interveuen.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL1.3 Elaborar de manera cooperativa produccions audiovisuals senzilles i planificar les fases del procés de treball, desenrotllament del guió, gravació i muntatge, tenint en compte la seqüenciació d'imatges, moviment de la càmera i aspectes tècnics en la il·luminació i el so.	6rEP.BL1.3.1 Elabora <u>de forma cooperativa</u> produccions audiovisuals senzilles tenint en compte la seqüenciació d'imatges, el moviment de la càmera i els aspectes tècnics d'il·luminació i so.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
		6rEP.BL1.3.2 Planifica les fases del procés creatiu en l'elaboració de produccions audiovisuals senzilles (escenografia, vestuari, maquillatge, perruqueria) , tenint en compte la selecció de la idea, l'elaboració del projecte (calendari d'execució i repartiment de funcions en la cadena de treball) i la presentació manual o digital.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
6rEP.BL1.4 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a buscar, crear i difondre produccions audiovisuals senzilles pròpies i alienes de manera responsable.	6tEP.BL1.4.1 Utilitza de manera responsable dispositius electrònics i informàtics (programes informàtics) per a, amb l'ajuda de guies, <u>crear, editar</u> i difondre produccions audiovisuals senzilles i fer un bon ús de bancs d'imatges i sons.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT	
2	6rEP.BL2.1 Observar i interpretar els elements de l'entorn social cultural i artístic presents en els mitjans de comunicació audiovisual i Internet per a representar de forma personal emocions, idees, accions i situacions utilitzant els elements del llenguatge visual.	6tEP.BL2.1.1 Observa diferents produccions artístiques a través d' Internet i dels mitjans de comunicació audiovisual i expressa les impressions percebudes de manera personal.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
		6rEP.BL2.1.2 Experimenta amb les possibilitats expressives dels elements del llenguatge visual per a representar en diferents formats les emocions, les idees, les accions i les situacions suggerides en l'observació de produccions artístiques a través d'Internet i els mitjans de comunicació audiovisual.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.2 Realitzar produccions artístiques	6rEP.BL2.2.1 Realitza produccions artístiques	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL

bidimensionals, tridimensionals i mixtes i triar els materials i recursos informàtics i tecnològics més adequats per a aconseguir diferents efectes expressius amb precisió i qualitat d'execució.	amb tècniques mixtes i diferents suports i materials per aconseguir diferents efectes expressius i en fa un bon ús amb precisió i qualitat d'execució.		PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.2.2 Utilitza diferents recursos tecnològics i programes senzills de retoc, en fa un bon ús i realitza per si mateix els efectes expressius que s'ha proposat aconseguir.		INTERDISCIPLINAR
6tEP.BL2.3 Planificar la realització d'un producte establint metes, proposar un pla ordenat d'acions per aconseguir-les, seleccionar els materials, estimar el temps per a cada pas, avaluar el procés seguit i la qualitat del producte final amb l'ajuda de guies per a l'observació i detallar les millores realitzades.	6tEP.BL2.3.1 Calcula el temps que requereix cada un dels passos del desenrotllament d'un producte o una tasca prèviament planificada i adapta el cronograma a canvis i imprevistos.		OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.3.2 Expressa de manera detallada les millores que ha realitzat durant el procés de realització d'un producte o tasca per aconseguir els resultats especificats en una guia d'observació prèviament acordada de manera individual o col·lectiva.		INTERDISCIPLINAR
6rEP.BL2.4 Comprendre i utilitzar el vocabulari específic de l'àrea del llenguatge plàstic del nivell educatiu per analitzar i intercanviar informacions amb altres alumnes, explicar el procés i avaluar el resultat de l'elaboració de productes artístics, fer propostes raonades per millorar-los seguit en l'elaboració de productes artístics i per presentar els resultats del seu treball en públic.	6tEP.BL2.4.1 Comprén i utilitza el vocabulari específic del llenguatge plàstic quan analitza informació procedent de mitjans digitals i la utilitza en les activitats d'aprenentatge.		OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.4.2 Utilitza adequadament el vocabulari específic del llenguatge plàstic quan fa propostes raonades per a millorar el procés i el resultat dels seus aprenentatges i dels aprenentatges dels seus companys/es.		INTERDISCIPLINAR
6tEP.BL2.5 Obtindre i organitzar informació dels mitjans de comunicació audiovisual i Internet sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a planificar els processos creatius i utilitzar els diferents recursos que ofereix la xarxa de manera crítica i responsable.	6tEP.BL2.5.1 Busca i selecciona informació, amb les orientacions de l'adult, en mitjans digitals sobre les manifestacions artístiques que es treballen en el nivell educatiu per a planificar processos creatius.		OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6rEP.BL2.5.2 Organitza i emmagatzema adequadament la informació obtinguda en mitjans digitals sobre les manifestacions artístiques que es		INTERDISCIPLINAR

	treballen en el nivell educatiu.		
	6tEP.BL2.5.3 Utilitza de manera responsable ferramentes de busca de visualització digital i entorns virtuals, contrasta la informació en diverses fonts i dóna compte de les referències bibliogràfiques.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
6tEP.BL2.6 Reconèixer i respectar les manifestacions artístiques més significatives de la pintura l'escultura, l'arquitectura i els mitjans audiovisuals que formen part del patrimoni artístic i cultural i expressar els seus coneixements i argumentar de manera crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.	6rEP.BL2.6.1 Reconeix les manifestacions artístiques més significatives de la pintura, l'escultura, l'arquitectura i els mitjans audiovisuals que formen part del patrimoni artístic i cultural.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.6.2 Respecta les manifestacions artístiques de la pintura, l'escultura, l'arquitectura i els mitjans audiovisuals que formen part del patrimoni artístic i cultural i hi expressa els seus coneixements i argumentant de manera crítica les seues idees, opinions i preferències a través del diàleg i la reflexió.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
6tEP.BL2.7 Captar el sentit global i analitzar de forma crítica textos orals, deduir el significat de paraules pel context i extraure conclusions, participar en debats, col·loquis i exposicions i adoptar els diferents rols i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals exposar de forma organitzada el seu discurs i utilitzar un llenguatge no discriminatori.	6tEP.BL2.7.1 Extrau conclusions i dedueix el significat de paraules pel context de textos orals habituals en les situacions de comunicació en què participa.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.7.2 Participa en situacions de comunicació oral del nivell educatiu (conversacions, diàlegs, entrevistes debats i exposicions) i pregunta adequadament i reformula el contingut del discurs de l'interlocutor.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.7.3 Exposa i reformula de manera organitzada les seues opinions i el contingut del discurs de l'interlocutor utilitzant alternatives inclusives a termes discriminatoris.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
6tEP.BL2.8 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració mentre les realitza, mostrar perseverança i flexibilitat davant dels reptes i dificultats, esforçar-se	6tEP.BL2.8.1 Manté la calma davant de les dificultats que se li presenten quan realitza una seqüència d'activitats completa i manté la motivació fins que la finalitza.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT

	i mantindre la calma i la motivació, i intentar re- soldre els dubtes pels seus mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.	6tEP.BL2.8.2 Persevera davant dels reptes i dificultatats que se li plantegen en la realització d'una seqüència d'activitats completa i mostra flexibilitat buscant solucions alternatives .	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6tEP.BL2.9 Actuar de manera eficaç en equips de treball, participar en la planificació de metes comunes, prendre decisions raonades, responsabilitzar-se del seu rol i la seua tasca, fer propostes valuoses, reconèixer el treball alié i animar els altres membres del grup, utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.	6tEP.BL2.9.1 Participa en la planificació de metes comunes fent propostes valuoses i prenent decisions raonades. 6tEP.BL2.9.2 Utilitza el diàleg igualitari per a resoldre conflictes habituals, respecta els punts de vista dels altres en les situacions que així ho requereixen i incorpora les intervencions alienes , i manté la calma davant dels obstacles i els malentesos.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
3	5rEP.BL3.1 Reconèixer les sanefes i els mosaics geomètrics en els objectes i els espais reals per a realitzar representacions gràfiques utilitzant el concepte de simetria i els moviments de translació i gir.	6tEP.BL2.9.3 Anima els altres membres del seu grup i reconeix el treball que realitzen dins de l'equip.	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	6rEP.BL3.1 Reconèixer en els objectes i els espais les proporcions entre el dibuix i la realitat per a realitzar la representació gràfica utilitzant escales.	6tEP.BL3.1.1 Reconeix en els objectes i espais reals les proporcions entre el dibuix i la realitat .	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT
	5tEP.BL3.2 Reconèixer i utilitzar amb atenció i soltesa els instruments (regla, compàs, escaire, transportador i cartabó) i materials propis del dibuix tècnic.	6tEP.BL3.1.2 Realitza representacions gràfiques de proporcions d'objectes i espais utilitzant escales .	INTERDISCIPLINAR	OBSERVACIÓ DEL PROCEDIMENT I RESULTAT

7.2 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

ÀREA : LLENGUES

INSTRUMENT EMPRANT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova oral	15 %
Prova escrita	50 %
Rúbrica expressió escrita	15 %
Actitud: Rúbrica, diana, semàfor...	10 %
Llibreta / Porta foli	10 %
TOTAL	100 %

ÀREA : MATE

INSTRUMENT EMPRANT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova oral	10 %
Prova escrita	60 %
Xicotets projectes	10 %
Actitud: Rúbrica, diana, semàfor...	10 %
Llibreta / Porta foli	10 %
TOTAL	100 %

ÀREA : SOCIALS / NATURALS

INSTRUMENT EMPRANT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Prova oral	15 %
Prova escrita	60 %
Mapes conceptuals	5 %
Tasques de recerca	10 %
Llibreta / Porta foli	5 %
Rubrica actitud	5 %
TOTAL	100 %

ÀREA : PLÀSTICA

INSTRUMENT EMPRANT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Registre (observació procediment)	45 %
Resultat final	45 %
Actitud	10 %
TOTAL	100 %

ÀREA : VALORS

INSTRUMENT EMPRANT	PERCENTATGE D'AVUACIÓ
Actitud	50 %
Expressió oral	30 %
Dossier	20 %
TOTAL	100 %

A continuació, s'especifiquen els instruments d'avaluació agrupats en àmbits per a totes les àrees

PER A TOTES LES ÀREES		
AMBITS	INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	
Procés d'adquisició de les competències	Proves individuals Orals o escrites Activitats individuals d'avaluació Murals Exposicions Orals Treballs digitals	
Procés de Treball	Treball a classe i a casa Portfoli Llibreta de classe	
Actitud	Registre de Participació i Actitud	

8.MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

8.1 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu:

Dins de l'escola inclusiva que contempla el nostre sistema educatiu, resulta necessària l'atenció a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions.

Els xiquets i xiquetes requereixen respostes educatives diferenciades, però les causes d'aquesta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història personal i escolar, amb el seu nivell de desenvolupament i, inclús amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula.

La detecció de les necessitats i barreres es fa durant el primer trimestre en una reunió junt amb l'orientadora. Segons aquesta reunió, en la classe de 6é A s'ha detectat l'existència de 1 alumne amb NESE de Nivell 4. La resposta educativa diferenciada que es va a donar a l'alumna de Nivell 4 està relacionada amb:

- ACIS
- Activitats de reforç
- Actuacions d'acompanyament i suport personalitzat

A l'aula de 6é B, s'han detectat 7 alumnes de NESE, 4 de Nivell 3 (P.P., A.S., L.T., J.A.) i 3 de Nivell 4 (A. d P., J.C., i A.R.) La resposta educativa diferenciada que es va a donar als alumnes de Nivell 3 estarà relacionada amb un suport addicional i puntual realitzat per la tutora i/o especialista en les àrees que presenten major dificultat. També realitzar tutories amb l'alumnat i famílies per a intentar concretar actuacions per a superar les deficiències.

Les actuacions de Nivell 4, donat que enguany no hi ha atenció directa ni indirecta per part dels especialistes de PT i AL, seran igual que les de Nivell 3 , actuacions d'acompanyament i suport personalitzat, i seguir l'ACIS en el cas de l'alumne J.V.

8.2 Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat de compensació educativa:

El centre disposa d'un projecte de coordinació amb serveis socials de la localitat amb l'objectiu de detectar alumnat amb necessitats i poder actuar el més aviat possible per tal d'eliminar les barreres que dificulten la seua integració educativa.

Així mateix, el claustre ha confeccionat un protocol intern per tal de protocolitzar de forma uniforme el procediment a realitzar per part de tot el claustre davant la detecció d'alumnat amb necessitats de compensació educativa.

8.3 Activitats complementàries.

Les activitats complementàries no es podran dur a terme si no poden garantir la seguretat sanitària dels alumnes per qüestió de la COVID 19

- Activitats de reforç i ampliació.

(Es troben a cada Unitat Didàctica)

9. ELEMENTS TRANSVERSALS.

Els continguts transversals que es recullen en la Programació Didàctica transcendeixen als nivells educatius i les àrees curriculars i impregnen el procés educatiu, perquè aborden sabers que tenen presència en tots els àmbits de l'aprenentatge.

Els elements transversals del currículum són els següents:

9.1 Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

Al nostre centre disposem d'una responsable encarregada de coordinar el Projecte de Foment Lector, en el qual ens basem per a realitzar les activitats durant este curs escolar.

Es desenvolupa una activitat d'apadrinament lector, on els més grans lliguen contes als més xicotets de l'escola.

A més a més, dins del treball a les àrees de llengües, cadascuna de les tutories desenvolupa diverses estratègies per a que l'alumnat llisca durant tot el curs escolar.

Durant el present curs escolar realitzarem les activitats programades en el PFL, amb activitats orals i escrites.

Les activitats acordades per al **Foment Lector** són:

- Préstec de llibres de la biblioteca d'aula.
- Consulta de llibres en Biblioteca d'aula.
- Memorització de poemes, embarbussaments, endevinalles, refranys...
- Il·lustració d'un text: poema, fragment literari, etc..

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de la **comprensió lectora** són:

- Exposició de llibres.
- Qüestionaris després de la lectura.
- Trivial Lector de llibres de referència.

Les activitats per al desenvolupament en l'alumnat de **l'Expressió Oral i Escrita** són, entre altres:

- Dramatitzacions .
- Debats entre l'alumnat amb diferents temàtiques d'interès.
- Presentació als companys del llibre preferit per cadascú.

9.2 Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.

Vore quadre anterior.

9.3 Educació cívica i constitucional i igualtat efectiva entre homes i dones.

Considerant a l'alumnat com a element actiu, integrant de la societat, dins d'aquest àmbit existeixen algunes qüestions amb les quals la Programació Didàctica ha de ser especialment sensible:

- L'atenció a les persones amb discapacitat. L'escola ha d'oferir-los una educació de qualitat, i garantir l'equitat i la inclusió perquè es troben en igualtat d'oportunitats amb la resta dels alumnes.
- La igualtat efectiva entre homes i dones.
- La prevenció de la violència de gènere.
- El tractament dels valors inherents al principi d'igualtat de tracte i no-discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social.
- La prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social.
- L'educació en valors de llibertat, justícia, igualtat, pluralisme polític, pau, democràcia, respecte als drets humans i rebuig de la violència.
- El desenvolupament sostenible i el medi ambient.
- Les situacions d'explotació de les persones i d'abús sexual.
- El risc derivat de la utilització de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.
- La protecció davant emergències i catàstrofes.
- La cura personal, l'activitat física i la dieta equilibrada.
- L'educació i la seguretat viària, la millora de la convivència i la prevenció dels accidents de trànsit.

Tots aquests aspectes es treballaran mitjançant lectures, jocs i anàlisis de resolució de conflictes que apareguen en la vida escolar i àmbit familiar.

9.4 Emprenedoria

Segons l'article 10.4 del Real Decret 126/2014 de 28 de febrer pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, les administracions educatives fomentaran les mesures perquè l'alumnat participe en activitats que li permeti afermar l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, el treball en equip, la confiança en un mateix i el sentit crític.

Des de la nostra aula aquest element transversal es treballarà a través de:

- Investigacions en els diferents treballs.
- Elaboració de dossiers de treball dels diferents treballs.

10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT.

10.1 Avaluació Pràctica Docent.

En virtut del que es disposa en l'article 12.1 del Reial Decret 126/2014, avaluaré els processos d'ensenyament i la meua pròpia pràctica docent, per al que he establert indicadors d'assoliment segons s'indica en l'article 11.16 d'aquest Reial Decret. En funció dels resultats s'adoptaran les mesures oportunes en qualsevol moment del curs tan prompte com es detecten les dificultats i estaran dirigides a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per a continuar el procés educatiu.

Els indicadors d'assoliment en què em basaré per a avaluar la meua pràctica docent es troben en un annex adjunt i estan basats en els següents punts:

* Planificació.

* Realització.

* Avaluació.

Aquesta avaluació es farà de manera anònima al finalitzar el primer trimestre i a la finalització del curs mitjançant un qüestionari.

I. PLANIFICACIÓ		1	2	3	4
1	Realitze la programació de la meua activitat educativa tenint com a referència la Concreció Curricular del Projecte Educatiu de Centre.				
2	Planteje els objectius didàctics de manera que expressen clarament les competències que els meus alumnes i les alumnes han d'aconseguir.				
3	Seleccione i seqüencie els continguts amb una distribució i una progressió adequada a les característiques de cada grup d'alumnes.				
4	Adapte estratègies i programe activitats, tasques i productes en funció dels continguts, dels criteris d'avaluació i de les característiques de l'alumnat.				
5	Planifique les classes de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustat el més possible a les necessitats i interessos de l'alumnat.				
6	Desenvolpe les activitats , taques i productes utilitzant la metodologia establerta al Projecte Educatiu de Centre.				
7	Planifique la meua activitat educativa de manera coordinada amb la resta del professorat que intervé a l'aula.				

Observacions i propostes de millora

1 (Mai)

2 (Poques vegades)

3 (Quasi sempre)

4 (Sempre)

II. REALITZACIÓ

		1	2	3	4
Motivació inicial de l'alumnat.					
1	Presente i propose un pla de treball, explicant la seua finalitat, abans de cada unitat o projecte.				
2	Planteje i planifique situacions introductòries prèvies a la unitat o projecte que es tractarà (activitats prèvies).				

Motivació al llarg de tot el procés.

3	Mantinc l'interès de l'alumnat partint de les seues experiències, amb un llenguatge clar i adaptat.				
4	Comunique la finalitat dels aprenentatges, la seua importància, funcionalitat, aplicació real.				
5	Done informació dels progressos aconseguits així com de les dificultats trobades.				

Presentació dels continguts.

6	Relacione els continguts i activitats amb els coneixements previs dels meu alumnat.				
7	Estructure i organitze els continguts donant una visió general de cada tema (índex, pluja de idees, mapes mentals o conceptuals, esquemes, etc.)				
8	Facilite l'adquisició de nous continguts intercalant preguntes aclaridores, sintetitzant, exemplificant, etc.				

Activitats, tasques i productes a l'aula.

9	Planteje activitats, tasques i productes variats, que asseguren l'adquisició de les competències clau.				
10	En les activitats que propose i potencie el treball col·laboratiu entre l'alumnat.				

Recursos i Organització a l'aula.

11	Distribueix el temps adequadament: (Un temps d'exposició i la resta del				
----	---	--	--	--	--

	mateix per a les activitats que l'alumnat realitzen a la classe).				
12	Adopte diferents agrupaments en funció de l'activitat, tasca o producte a realitzar, controlant sempre que el clima de treball siga l'adequat.				
13	Utilitze recursos didàctics variats (audiovisuals, informàtics, etc.), tant per a la presentació dels continguts com per a la pràctica de l'alumnat.				

Instruccions, aclaracions i orientacions en les tasques de l'alumnat.

14	Comprove que l'alumnat ha comprès l'activitat, tasca o producte que han de realitzar a nivell individual o grupal: fent preguntes, fent que verbalitzen el procés, etc.				
15	Facilite estratègies d'aprenentatge: com buscar fonts d'informació, passos per a resoldre qüestions, problemes i m'assegure la participació de tots (estructures Kagan).				

Clima de l'aula.

		1	2	3	4
16	Les relacions que estableix amb el meu alumnat dins l'aula són fluides i des d'unes perspectives no discriminatòries.				
17	Afavoreix l'elaboració de normes de convivència amb l'aportació de tots i reaccione de manera equànime davant de situacions conflictives.				
18	Foment el respecte i la col·laboració entre l'alumnat i accepta els seus suggeriments i aportacions.				

Seguiment/control del procés d'ensenyament i aprenentatge.

19	Revise i corregeix freqüentment els continguts i activitats proposades dins i fora de l'aula.				
20	Proporciona informació a l'alumnat sobre l'execució de les tasques i com pot millorar-les.				
21	En cas d'objectius insuficientment assolits proposa noves activitats que faciliten la seua adquisició.				
22	En cas d'objectius prou assolits, en curt espai de temps, proposa noves activitats que faciliten un major grau d'adquisició.				

Atenció a la diversitat.

23	Tinc en compte el nivell d'habilitats de l'alumnat i en funció d'ells, he adaptat els diferents moments del procés d'ensenyament-aprenentatge.				
24	Em coordino amb el professorat de suport, per a modificar continguts, activitats, metodologia, recursos, etc. i adaptar-los a l'alumnat amb dificultats.				

Observacions i propostes de millora

III. AVALUACIÓ		1	2	3	4
1	Tinc en compte el procediment general per a l'avaluació dels aprenentatges d'acord amb la Programació Didàctica.				
2	Aplique criteris d'avaluació i criteris de qualificació en cada una de les Unitats Didàctiques o Projectes d'acord amb la Programació Didàctica.				
3	Realitze una avaluació inicial a principi de curs.				
4	Utilitze suficients instruments d'avaluació que atenguen de manera equilibrada l'avaluació dels diferents criteris d'avaluació.				
5	Avalue els criteris i estandars d'aprenentatge estipulats al Decret de Currículum.				
6	Habitualment, corregeix i explique els treballs i activitats de l'alumnat i,				

	done pautes per a la millora dels seus aprenentatges.				
7	Utilitze diferents tècniques d'avaluació en funció de la diversitat d'alumnat, de les diferents àrees, dels temes, dels continguts.				
8	Explique a les famílies els criteris d'avaluació i de qualificació utilitzats.				

Observacions i propostes de millora

10.2 Indicadors d'Èxit per Avaluar la Programació Didàctica.

La direcció del centre docent comprovarà que l'elaboració de les Programacions Didàctiques s'ajusta formalment al que s'estableix en la normativa vigent i així mateix, la Inspecció d'Educació supervisarà i realitzarà el seguiment d'aquestes programacions. En virtut del que es disposa en l'article 12.1 del RD 126/2014, el professorat avaluarà els processos d'ensenyament i la seua pròpia pràctica docent, per al que s'establiran indicadors d'assoliment en les programacions docents segons s'indica en l'article 11.16 d'aquest Real Decret. Les propostes de millora que es realitzen sobre la programació didàctica a partir de la seua avaluació hauran de ser recollides en les programacions didàctiques del següent curs escolar.

Els indicadors d'assoliment en què em basaré per a avaluar la meua programació es troben en un annex adjunt i són els següents:

- * Introducció.
- * Objectius.
- * Competències.
- * Continguts.
- * Unitats Didàctiques o Projectes de Treball.
- * Metodologia i Recursos.
- * Avaluació.
- * Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- * Elements Transversals.

En funció dels resultats s'adoptaran les mesures oportunes en qualsevol moment del curs tan prompte com es detecten les dificultats i estaran dirigides a garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per a continuar el procés educatiu.

AVALUACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA							
ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
1. INTRODUCCIÓ							
1.1. La justificació ha estat clara, individualitzada i basada en la normativa.							
1.2.1. La contextualització fa referència a les característiques del grup-classe.							
1.2.2. La contextualització s'ha basat en els resultats de les avaluacions inicials.							
1.2.3. La contextualització fa referència a les característiques individuals de l'alumnat,							
1.2.4. La contextualització inclou els recursos personals de l'aula.							
2. OBJECTIUS							
2.1. Els objectius s'ajusten a la normativa vigent.							
2.2. Els objectius han estat adequats al nivell de l'aula.							
3. COMPETÈNCIES							
3.1. Les competències s'ajusten a la normativa vigent.							
4. CONTINGUTS							
4.1. Els continguts s'ajusten a la normativa vigent.							
4.2. Els continguts han estat adaptats i connectats a la realitat i altres àrees.							
5. UNITATS DIDÀCTIQUES O PROJECTES DE TREBALL.							

5.1. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball es relacionen els objectius específics, competències, continguts i criteris d'avaluació.							
5.2. En les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball els criteris d'avaluació estan relacionats amb els estàndards d'aprenentatge i els indicadors de logro.							
5.3. La distribució temporal de les Unitats Didàctiques o Projectes de Treball ha sigut adequada.							
5.4. Les activitats, tasques o productes han servit per a assolir els tres nivells d'aprenentatge competencial: Comprensió- Assimilació- Implementació.							
6. METODOLOGIA I RECURSOS							
6.1. La metodologia emprada ha servit per a assolir els objectius específics de cada unitat.							
6.2. La metodologia emprada ha servit per a aconseguir els tres nivells d'aprenentatge competencial.							
6.3. Els recursos han ajudat a adquirir els tres nivells d'aprenentatge competencial.							
7. AVALUACIÓ							
7.1.1. Els criteris d'avaluació reflecteixen els objectius i continguts que s'havien programat.							
7.1.2. Els indicadors d'assoliment han ajudat per a filtrar el que ha aconseguit i on ha arribat l'alumnat.							

ASPECTES A AVALUAR	GRAU D'ADQUISICIÓ						PROPOSTES DE MILLORA
	0	1	2	3	4	5	
7.2.1. Els instruments d'avaluació han servit per a avaluar el que es pretenia.							
7.2.2. Els instruments d'avaluació són coherents amb els indicadors d'assoliment.							
7.2.3. Les proves d'avaluació han sigut adequades a l'edat de l'alumnat i als continguts avaluats.							
7.3. Els criters de qualificació s'ajusten a les pautes establertes en Claustre.							
7.4. Les activitats de reforç han contribuït a solucionar les diferents dificultats d'aprenentatge.							
7.5. La programació contempla activitats d'ampliació, consolidació i repàs .							
8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU							
8.1. Les Necessitats Educatives Especials s'han detectat promptament.							
8.2. S'ha donat resposta a les Necessitats Educatives Especials .							
8.3. Ha hagut coordinació amb l'equip d'Educació Especial.							
9. ELEMENTS TRANSVERSALS							
9.1. Els elements transversals estan especificats a la programació: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coeducació ▪ Foment a la Lectura ▪ Ús responsable de les TIC ▪ Emprenedoria ▪ Educació Cívica i Constitucional 							

9.2. La programació recolza l'Educació
en **Valors** i el **Pla de Convivència**.

--	--	--	--	--	--	--	--

11.ANNEXOS

1. Propostes d' activitats de Frankenstein de Mary Shelley Ed. Bromera

Activitats prèvies:

- Llegir el paràgraf quan el doctor F. aconsegueix donar vida al monstre perquè identifiquin de quina relat es tracta. Coneixements previs sobre Frankenstein, posada en comú i dibuix.
- Consulta a les famílies en la Reunió Inicial per tractar-se d'un llibre de terror.

Continguts paral·lels a treballar:

- Època històrica. Inici Edat Contemporània: costums, vestimenta, política, educació, paper de les dones

...

- Gèneres literaris: Ciència ficció, fantasia, terror ..
- Valors: prejudicis, justícia, venjança, diàleg, amor, família ...
- Mapa físic i polític d'Europa
- Biografia de l'autora. Pel·lícula Mary Shelley de 2018.
- Científics famosos: Einstein, Mary Curie, Maria Blasco ...
- Altres monstres: ET, un monstre em ve a veure, ...
- Altres tractaments del monstre:

Web Món primària: "Mary Shelley, la mare de Frankenstein" àudio-conte per a nens amb final feliç

Tràiler "El jove Frankenstein"

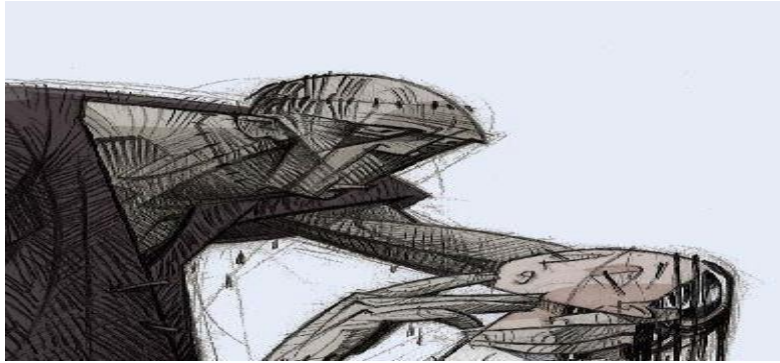
Activitats durant la lectura:

- Observar la portada i contraportada del llibre. Què sentiments inspira?
- Resum oral de les cartes i personatges que relaten la història.
- C1
 - Llocs d' Europa que visita Víctor F.
 - Descripció d' Elizabeth, física i psicològica..
 - Aficions de VF¿ Què vol descobrir?
 - ¿Qui eren els alquimistes?
- C2
 - ¿ Què significa quimera?
 - ¿ Què vol estudiar?
- C3
 - ¿ Què es la fisiologia, anatomia?
- C4
 - ¿Quin és el seu secret?
 - ¿Què vol fer?
- C5
 - ¿ Quant ha de mesurar la criatura? Peus/metres
- C6
 - Arriba Henri i mor el germà.
- C7
 - Acusan a Justine
- C8
 - Mort de Justine
 - Alpes, Chamounix, el Montblanc
- C9
 - El monstre li conta el seu punt de vista.
 - Possible tertúlia dialògica amb les famílies..
 - Valors: ull per ull.

- - C9
 - Viatge per Europa: El Rin, Estrasburgo, Colonia, Anglaterra, Escòcia, Rotterdam, El riu Tàmesis, Londres...
- - C10
 - Nova criatura, destrucció y revenga del monstro
 - ¿ Què hauria passat?
- - C11
 - Mort del seu amic.
 - Irlanda
 - Preso
- - C12
 - Volta a casa.
- - C13
 - Boda i mort d' Elizabeth
- - C14
 - Persecució del monstre. Cartes finals
 - Mort de VF i escapada final.

Després de la lectura

- - Inventar altre final i que siga feliç.
- - Material proporcionat per la editorial i que s'afegeix en pdf.

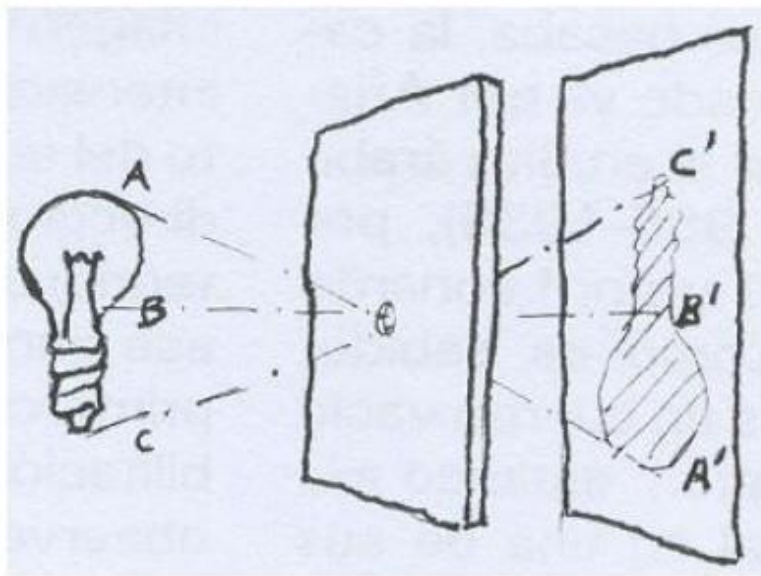
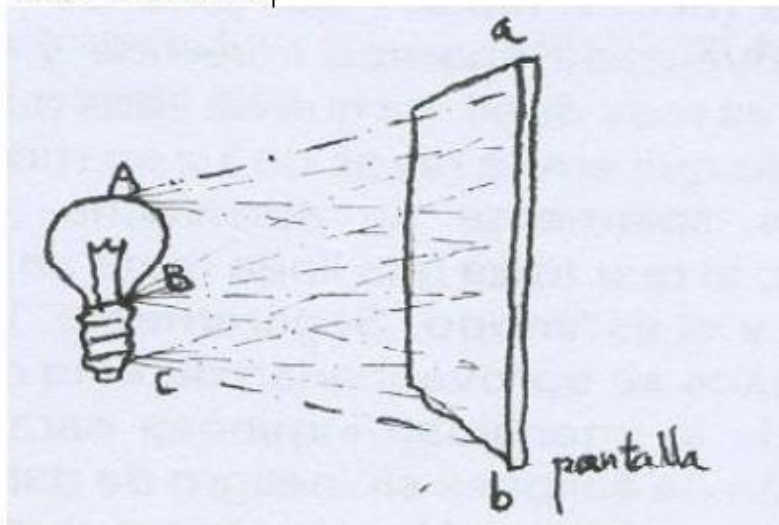

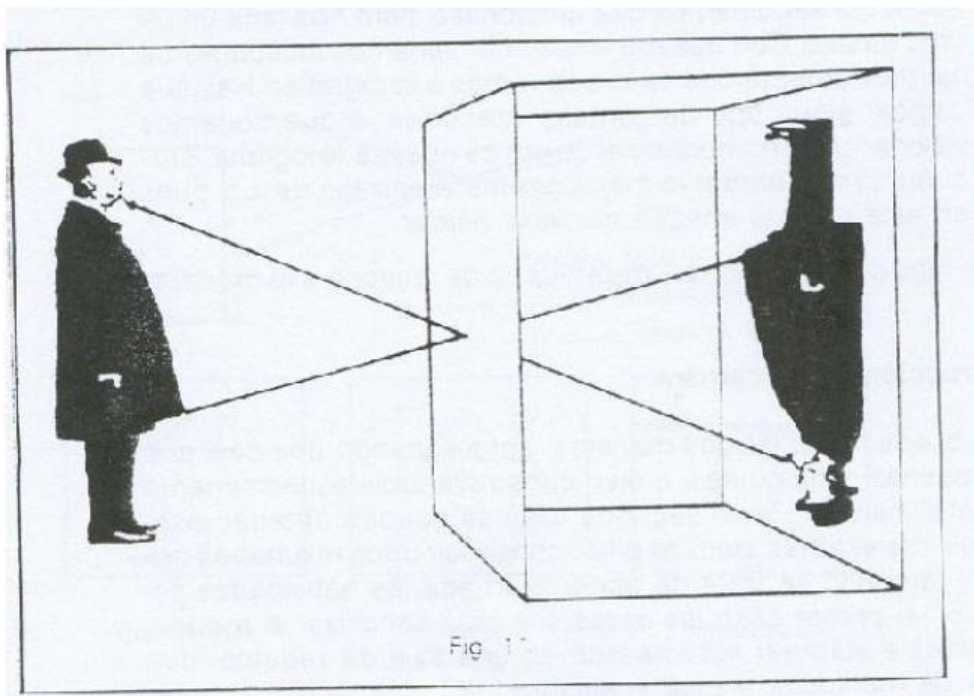
ANNEX PLÀSTICA

La imatge fotogràfica

Des de temps mil·lenaris, s'ha fet servir la pintura i el dibuix com a tècniques de representació. La tècnica fotogràfica va suposar un canvi transcendental en la història de les imatges.

La càmera fosca es coneix des de temps immemorials. Si en una habitació completament fosca practicar un orifici en una de les seves cares, a la cara oposada es plasmarà la imatge de tot el que estigui enfront d'aquest orifici. La imatge es forma invertida de dreta a esquerra i de dalt a baix, ja que la llum viatja en línia recta.

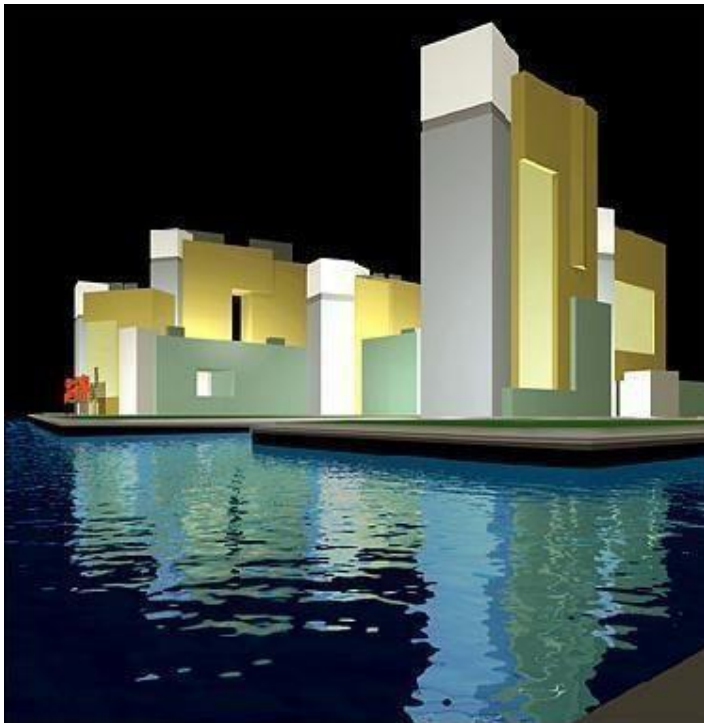
ELEMENTS BÀSICS DE LA COMUNICACIÓ VISUAL. EL PUNT

És la unitat mínima de la imatge, la més simple i exerceix una gran força d'atracció per a l'ull, a el temps que transmet la idea de perfecció.

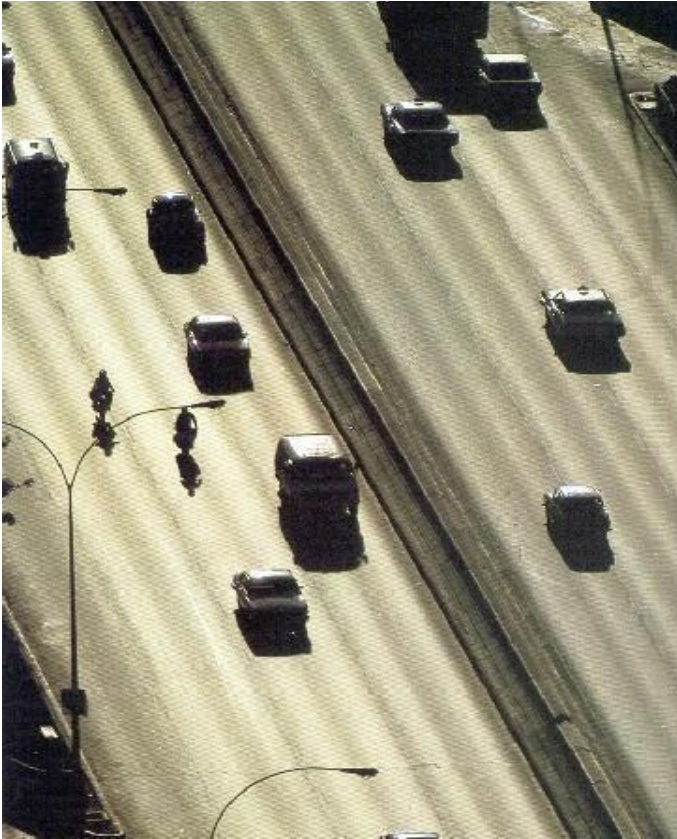

La línia

Les línies rectes transmeteixen la idea d' estatisme.

Les línies obliqües donen dinamisme a la imatge.

Per últim, les línies corbes donen impressió de moviment

El color

El color és percebut pel nostre cervell gràcies a les cèl·lules sensibles a la llum que estan a la retina de l'ull i que construeixen tota l'extensa gamma de colors amb tan sols tres colors primaris: el vermell, el groc i el blau.

La llum blanca conté tots els colors. És fàcil descompondre amb un prisma, ja que la llum canvia de direcció quan passa d'un mitjà transparent a un altre mitjà transparent de diferent densitat.

Les gotes de pluja funcionen com prismes formant l'arc de Sant Martí. Cada longitud d'ona és mesurable i correspon a un color determinat.

Un tomàquet és vermell perquè quan rep llum blanca -la suma de totes - reflecteix només el vermell i absorbeix totes les altres.

Des d'un punt de vista emocional, es distingeix entre colors càlids i colors freds. El violeta, blau i verd pertanyen a la gamma de colors freds, mentre que el groc, el taronja i el vermell són considerats colors càlids. Els colors freds transmeten sensació de fredor, mentre que els colors càlids transmeten sensació de calidesa.

COLOR CÀLID

COLOR FRED